

Ena beseda za tisoč drugih

To nedeljo, 23. decembra, bo slovenščina izreden jezik. Z eno samo besedo bo povedeno ogromno. V nji bodo strnjena upanja in hrepenjava mnogih na slovenski zemlji bivajočih ljudi iz preteklih, sedanjih in prihodnjih časov. Nam je načrta na dolžnost in dana pravica, da jo na plebiscitu izgovorimo.

Državljan na plebiscitu izrazi svojo svobodno odločitev, glasuje po lastni vesti in odločitev izrazi tajno. A ker človek ni iz praznine v praznino in za praznino rojen bo, plebiscitno odločitev več kot zgolj osebno odločanje.

Pri zaokrožjanju ZA ali NE nam bo pod prste gledal tudi tisti mož, ki je pred davним petimi stoletji preproško zapisal »Lubi Slovenci« in prvi izrazil identitet ljudstva, bivajočega med Jadrnom in panonskimi ravninami, med belimi vršaci Alp in Kolpo. Pod roke nam bo gledal tudi sicer nepismeni, a zreli množ, ki je prekoval srpe in kose v orožje, da je branil svoj rod in zemljo pred tujčevim izčrpavanjem. Tudi otočni in zasanjeni, vendar trdni mož, ki je pred pol drugim stoletjem zapisal, da bomo našli pot tja, kjer si bomo prosti volili vero in postave, nas bo opazoval hrkrati z jeznim in nasrenim, a v srcu kot kruh dobrim možem, ki je z grenkobo v srcu zapisal: »Hlapci! Za hlapce rojeni, za hlapce vzgojeni, ustvarjeni za hlapčevanje!« Gledali bodo fante in dekleta žarečih oči, ki so pred pol stoletja s puško v roki prepevali: »Na Slovenskem smo gospodar...«

V nedeljo bo slovenščina res izjeman jezik. Ena beseda bo zamenjala tisoče besed, z eno besedo bomo izrekali tudi tiste najpomenitejše: svoboda, domovina, samostojnost, ponos, odločnost, sazavest, odgovornost, prihodnost, slovenstvo ...

V nedeljo ne bo mogoče molčati, ne bo se mogočeogniti izrekanju. Tudi tisti, ki ga na plebiscitu ne bo, bo glasoval. Njegova beseda bo NE.

M. MARKELJ

Proces mora biti čimmanj boleč

Dr. Janez Drnovšek gost Kluba svobodna katedra — Uspeh plebiscita je temelj slovenske samostojnosti in suverenosti ter pogoj za morebitno konfederacijo

NOVO MESTO — »Srbija povzroča manj hrupa in govorji, da je za jugoslovansko federacijo, nastopa kot njen zaščitnik. V dejanski politiki pa je ravno obratno, izvede je vrsto potez, ki so ustoličile samostojno srbsko državo in zmanjšale pristnosti in pomen jugoslovenske federacije,« je med drugim poddaril dr. Janez Drnovšek, član Predsedstva SFRJ, ko je bil minuli petek v hotelu Metropol v Novem mestu gost Kluba svobodna katedra. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička, pogovor je ustvarjalno usmerjal Andrej Bartelj.

Drnovšek je navedeno misel o Srbiji nadaljeval z analizo slovenskih potez. Naša republika je najprej čakala na rezultate večstrankarskih volitev v ostalih republikah, da bi nato ocenila, kakšni so novi politični partnerji in ali je mogoče z njimi skleniti nov konfederalni sporazum ali pa se odcepiti. Med tem

čakanjem so se razmere, zlasti ekonomski, slabšale, je poudaril dr. Drnovšek, na neki način se spremjamajo tudi mednarodne okoliščine, pripeljalo pa se je tudi nekaj notranjih slovenskih razlogov, kar vse je pripeljalo do sedanjega predloga za plebiscit.

Ta naj bi bil po Drnovšku osnova za vzpostavitev slovenske samostojnosti in suverenosti ter temelj za poskus konfederalnega dogovora. Če bi med procesom razmejevanja z Jugoslavijo prišlo do sklenitve konfederalnega dogovora, bi bilo to pozitivno, če ne, je končni rezultat avtomatska popolna osamosvojitev in odcepitev Slovenije.

»Interes Slovenije je, da ta proces izpelje tako, da bo čimmanj boleč: zadržati je treba čimveč ekonomskega povezava in interesov v Jugoslaviji, zlasti trgovini, zanimivosti za slovenske podjetnike, obdržati je treba druge gospodarske povezave, pri katerih je interes območnih. Proses je treba speljati čim bolj sporazumno. Sporazuma odcepitev ali sporazum o konfederaciji sta mnogo boljša rešitev kot konfliktui odhod,« je svetoval raz-

SOVODNA KATEDRA — Na petkovem svobodnem katedri v novomeškem hotelu Metropol je razgovor s članom Predsedstva SFRJ dr. Janezom Drnovškom vodil novinar Dolenjskega lista Andrej Bartelj.

PROTEST PROTI PODRAŽITVI STANARIN — Minulo sredo se je pred poslopjem krške občinske skupščine zbralo kakih sto demonstrantov, ki so demonstrirali zaradi podražitve stanarin v družbenih stanovanjih. Protest je uspel, izvršni svet je »umaknil« odlok o podražitvi. Več na komentatorski strani. (Foto: J. Simčič)

Ukrepanje vlade je prepočasno

Dolenjski gospodarstveniki že zeli od Tomaža Koširja, predsednika GZS, zvedeti, kaksne pogoje poslovanja lahko pričakujejo — Čas ne dela za nas

NOVO MESTO — Dolenjskemu gospodarstvu ne cveto rožice. Proizvodnja in vsa gospodarska aktivnost upada, izgube močno presegajo akumulacijo, kljub dokajšnjim obrestim je veliko zadolževanje, kar 52 podjetij pa se ubada z blokiranim žiro računom. Nezaposlenih je v regiji že prek 1.730.

Tako bi na kratko strnili podatke, s katerimi so na seji odpora Območno gospodarske zbornice Novo mesto — bila je preteklo sredo v IMV Revoz Novo mesto — seznanili tudi predsednika Gospodarske zbornice Slovenije Tomaža Koširja.

Košir je ocenil, da je Markovičev program izpred leta že začel z veliko napako, ni namreč zmanjšal javne po-

rabe. Ta se v celi državi celo realno povečuje, kar je katastrofa, v letu 1991 naj bi se še bolj. Tudi osebna poraba se ni zmanjšala, impulz pa ji je dalo povečevanje plač v vojski, carini, državni upravi. Tečaj dinara je že sredi leta postal neuravnotezen, zvezna vlada pa nima denarja za izplačilo spodbud, ki jih je objavila izvoznikom. GZS je slovenski vladi predlagala, naj bi stimulacije izplačala ona iz zadelanega prometnega davka, vendar predlog ni prišel skozi vladne mline.

Predlagani zakon o intervencijah v gospodarstvo je bil ocenjen kot nesistemski ukrep. Košir je še poudaril, da upa, da je bil osnutek republiškega proračuna za prihodnje leto iz skupščinskega postopka umaknjen zato, da bi ga zmanjšali, saj se bomo sicer potapljal naprej, federalno ali samostojno. Sicer pa je proračun zelo odvisen od tega, kako se bomo odločili glede vojske. Demilitarizacija lahko poleg prihranka prinesi Sloveniji tudi povečanje mednarodnega ugleda. Kaj še čake gospodarstvo v samostojni Sloveniji? Košir je dejal, da bomo dolgoročno lahko vodili enotnejšo ekonomsko politiko in pospešili približevanje evropski ekonomiji, bodoča država bi morala biti tudi cenejša od tistega, kar zdaj dajemo v Beograd in za republiko Slovenijo. Gospodarstveniki so o tem sicer povdomili, saj na primer izračuni po osnutku novega davčnega sistema ne

dajejo upanja na manjše obremenitve.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

BERITE DANES!

na 2. strani:

- Klub Otočec — azil za managerje

na 4. strani:

- Odhod zaradi kršenja zakonitosti

na 5. strani:

- Kakšen zrak dihajo Crnomaljci

na 6. strani:

- Stavka samo odložena na januar

na 8. strani:

- Komentarji novinarjev Dolenjskega lista

na 15. strani:

- Bitka, ki je ni mogoče dobiti

na 16. strani:

- Umoril štirimesečnega sina

Vesele božične praznike!

PROGLASILI ŠPORTNIKE LETA — Polne tribune novomeške športne dvorane pod Marofom so v petek zvečer pozdravile letošnje športnike leta na Dolenjskem. Napovedi so se uresničile, bralci Dolenjskega lista in novomeški športni delavci so vse tri nazive podeli kolesarjem: športnik leta je Bogdan Fink (levo), športnica leta Marjeta Sajevec, pokal za najboljši športni kolektiv pa je iz rok Marjana Dvornika, novomeškega župana, prevzel novopečeni predsednik KD Krka Jože Peterlin (desno). Več o prireditvi na športni strani. (Foto: B. Budja)

»Mehak« stečaj Novoteksove Tkanine?

Brez reza ne bo šlo

NOVO MESTO — Vsi ukrepi, ki jih zdaj pripravljajo v novomeškem Novoteksu, ne bodo dovolji, da bi se ta firma izkopal iz že večletnih velikanskih težav takšna, kot je. Očitno ne bo šlo brez reza. Po sklepov novomeške vlade in na njen račun bosta Novoteksu, ki mu hudo manjka strokovnjakov, vse potrebitno za ta rez pomagala pripravljata direktor žužemberške Iskre Keko, dr. Dušan Lavrič, in direktor ljubljanskega podjetja Sonce, Edvard Ovren.

Novoteks je imel ob devetmesečju za skoraj 52,5 milijona dinarjev izgube, kar je več kot 36 odstajajoča kapitala. Finančno stanje je vse slabše. Novoteks izkazuje velik primanjkljaj trajnih in dolgoročnih virov, obratna sredstva v celoti vse težje pokriva s kratkoročnimi

viri. Novoteks imajo zdaj sicer ogromno dela tako v Konfekciji kot v Tkanini. Surovine za delo do konca februarja so že v hiši, naročil je tudi do konca marca. Podpisane imajo fiksne pogodbe za tkanine v vrednosti 6 milijonov dolarjev. Ni pa denarja za tekoče poslovanje. Iz republike so letos že dobili 2 milijona mark za izpeljavo enega programa, potrebovali pa bodo nujno še kaj svežega denarja. Veliko bi pomenila uspešnejša izterjava terjatev, a v Jugoslaviji pogodbe nič ne veljavajo. S srbskega trga so se sicer v veliki meri umaknili že ob prvi blokadi, a nič boljši plačniki niso kupci iz Hrvatske in tudi iz Slovenije. Računi Elektra, Petrola ipd. pa morajo biti plačani v osmih dneh!

V Novoteksu zdaj z zamudo zaključujejo postopek reorganizacije v delniš-

• Novomeški gospodarski minister Andrej Kirm je na zadnji seji občinske vlade ob obravnavi Novoteksovega poslovanja omenjal nujnost »mehkega« stečaja Novoteksove Tkanine. Misil je stečaj — podobno naj bi izpeljal v šentjernejski Iskri Upori in Oprema — ki ne bo pomenil likvidacije podjetja, ampak ohranitev proizvodnje v takšnem obsegu in s toliko delavci, da bo podjetje poslovalo normalno, brez težav ali celo izgube. Stečaj pa je edina možnost, da bodo odvečnim delavcem lahko razdelili knjižnice in s takšno takojšnjo razberenitvijo omogociti preživetje podjetja. Če bo preživel, pa bo podjetje sčasoma morda lahko začelo delavce tudi jemati nazaj. V Novoteksovi Tkanini bi morali po njihovih izračunih število zaposlenih zmanjšati od 1.100 na 700, od tega naj bi se poslovili od 300 delavcev v Novem mestu in od 100 v Metliki, ki pa se tako hoče posesti osamosvojiti.

ke družbe. Vsak program bo svoja. Ali bo ostalo »krovno« podjetje, še ni jasno, dejstvo je, da vrednosti blagovne znamke Novoteks ne bi kazalo kar tako zavreči. V Kofenckiji namevajo, še bolj zmanjšati delo za domači trg, saj za lohn posle ne potrebujejo kapitala. Vsekakor naj bi Novoteks prišel na dan z dokončnim programom, še na osnovi katerega se bodo upniki in predvsem banka pripravljeni pogovarjati. Vsi poudarjajo tudi nujnost kadrovske sanacije, a kaj, ko na Dolenjskem strokovnjakov ni dovolj.

DOLEN

O LOVSTVU
IN KMETIJSTVU

SEVNICA — Sevnica občinska skupščina bo v petek, 21. decembra obravnavala problematiko lovstva in kmetijstva v luči vse večjih škod, ki jih povzroča divjad, zlasti divji prasiči, na kmetijskih površinah. Odborniki bodo med drugim odločali še o uvedbi dodatnega enodnevnega zaslužka v občini v januarju 1991 za odpavo posledic zaradi poplav, opredelili pa se bodo tudi sklep o polnem poročila t.i. Pesjakove komisije za ugotavljanje odgovornosti komandanta OŠTO Ivana Božiča v zvezi s predajo orožja sevnitske teritorialne obrambe v roke JLA.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Minuli ponedeljek so se branjevki na tržnici in nekaterim prodajalcem tekstila, copat in drugega pridružili že Poljaki. Ti ponujajo že uporabljene stvari, predvsem iz osebne garderobe, kar Dolencjev ne moti. Prijazne branjevke klub nepriznane vremenu vztrajajo za stojnicami do pozni popoldanskih ur. Do petka je nekaj več obiska le v zaprtih stojnicah, kjer je mogoče dobiti domače mleko brez odvezne maščobe. Zelenjadiarske stojnice Deladinja pa uspešno poslujejo na noviletnej sejmu na Glavnem trgu, kjer je še največje povpraševanje po bananah. Te kupci nosijo domov namesto jabolka, saj so veliko cenejše. Kilogram se dobri že po 16 do 18 din. Ponedeljkove cene na tržnici: solata 25 din, skuta 40 din, lonček smetane 40 din, orehova jedraca 160 din, domače krvavice 70 din, koleraba 30 din, korenje 30 din, ovčarica 120 din, kislá repa 20 din (krožnik), šopek tavžentrož 40 din, lešniki 150 din.

Sejnička

SEJMIŠČE V BREŽICAH — Na sobonom sejmu so imeli naprodaj 139 prasičev, starih do 3 mesec, in 67 starejših. Mališi, ki so jih prodali 82, so veljali 30 din kilogram žive teže. Starejši so bili po 22 do 28 din kilogram žive teže. Prodali so jih 13.

Kmetijski nasveti

Račun, ne pa špekulacija

Pokojni profesor pedologije dr. Bogdan Vovk je imel navadno reči študentom agronomije, da je slovenski kmet špekulativno usmerjen, če pa to ne bi bil, ne bi preživel. Dandan ne govorimo več o špekulativnosti kot neki slabosti ali poteki, še več, preračunljivosti ali, še bolje rečeno, ekonomsko razmišljanje celo spodbujamo, saj lahko največ pripomore k uspešnemu gospodarjenju, brez katerega ni kmetove gospodarske trdnosti in socialne varnosti.

Poglejmo si primer letosnjega pridelovanja koruze. Na novosadski borzi je te dni stala koruza v razsutem stanju 2,80 din kilogram, lansko naravno suho koruzno zrnje, pakirano v vrečah, pa je bilo dražje, 3,50 din kilogram. V tržnem gospodarstvu je trg priznal tako ceno, in če hočemo biti povprečno uspešni, svoje koruze ne smemo pridelovati dražje. V vsakem primeru je potrebno lastne pridelovalne stroške poznati, torej si jih sproti zapisovati in imeti o njih ustrezno evidenco. Šele na podlagi takoj zbranih podatkov je mogoče kakršnaki primerjava.

Kmetijski inštitut Slovenije že skoraj dve desetletji spremlja stroške pridelovanja koruze in pripravlja primerjalne obračunske kalkulacije. Poleg družbenih posestev zajema tudi zasebne kmetije, ki vodijo popolno finančno in materialno knjigovodstvo. Za letošnji pridelek 6,8 t zrnja na hektar

• Koruza je kot najvažnejša poljščina vredna posebne pozornosti tudi po ekonomski plati. V pridelovanju je bil dosežen v zadnjih dveh desetletjih izjemno lep uspeh, saj se je povprečni hektarski donos podvojil, močno pa se je uveljavila tudi koruza silaša, ki je postala eden od temeljev slovenske živinoreje. Približno tretjina vsega pridelka konča v silosih; takoj nagnje spremembe v tehnologiji pridelave krme se niso nadejali niti največji optimisti.

so kalkulatori izračunali, da znaša polna lastna cena 2,87 din (torej malenkost več kot cena na novosadski borzi), pri tem pa so znašali stroški pridelovanja na hektar: 27 kg semena 1.112 din, 17 t hlevskega gnoja 1.833 din, 700 kg NPK 1.820 din, 200 kg KAN 368 din, 6 kg primetra 707 din, 25 kg geocida G-5 717 din, 1 kg deherbana 77,70 din, 42 traktorskih ur 4.240 din, 3,5 ur kombajna 353 din, sušenje 4.048 din, zavarovanje 508 din in 57 ur kmetovega dela 2.584 din.

Natančnejše količinske in dinarske zneske navajamo zato, da sta možna primerjava in komentar. Nekaterih postavki ni mogoče bistveno spremeniti in prihranek ni možen. To velja za seme in gnojila, ne pa za delo tarktorja in človeka, kjer je mogoče z dobro organizacijo porabo in s tem stroške še zmanjšati. Vsak prihranjeni dinar povečuje kmetov dohodek.

Inž. M. LEGAN

Krški kmetje zahtevajo zadrugo

To so terjali na nedeljskem občnem zboru Slovenske kmečke zveze

KRŠKO — Marsikje po Sloveniji so že ustanovili prave kmečke zadruge, le v Krškem se zatika. Kmetje kooperanti naj bi sicer imeli svojo poslovno enoto v M-Agrokombinatu, ampak z njo niso zadovoljni. Premalo lahko vplivajo na njen poslovno politiko, saj imajo v njej le 5 odst. glasov, poslovna uspešnost zadruge pa je vse slabša.

O tem je približno stotinja kmetov razpravljala v nedeljo v delavskem kulturnem domu na shodu Slovenske kmečke zveze. Razprava je trajala celo štiri ure in na koncu so lahko sprejeli le sklep, da hočeta imeti zadrugo, ki bo zastopala interese kmetov. Za organizacijo prave kmečke zadruge naj bi poskrbel iniciativni odbor, ki je obstajal že doslej.

V razpravi pa se je razkrilo še marsikaterje nejasno vprašanje. Vse skupaj pa kaže na to, da takšna organiziranost ne bo več dolgega veka. O tem je prepričan tudi Leo Frelih, predsednik Zadrugne zveze Slovenije, ki pa krškim kmetom ni hotel dati recepta, kako naj se organizajo, ker za krško občino veljajo nekakšne posebnosti. Podobnega mnenja je bil tudi Žampa, poslanec Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke v družbenopolitičnem zboru skupščine republike Slovenije. Terjal je, naša poslovanje vrne vse zadržano premenje, hkrati pa tudi ustrezne deleže v živilskopredelovalni industriji, ki je nastala iz kmečkega denarja.

Klub polemiki, ki pa nikoli ni prešla pravil, so vendarle vsi govorniki podarjali, da je potreba zmernost. Sedaj pa razmere so take, da pregrete polemike nikomur ne koristijo. Za tako

smer se je v bodočih pogajanjih zavzemal zlasti direktor M-Agrokombinata Ivan Kožole. Konflikte, ce se sme tako zapisati, pa povzroča lastnika. Jasno je, da kmetje ne bodo sli ustanavljati zadruge goli in bosi, ko pa so v nekdanjem

V ČRНОМАЛJSKI
ZADRUGI NE BODO
ČAKALI NA ZAKON

ČRНОМАЛЈ — Gleda na to, da republiški zakon o zadrugah še ni sprejet, se bodo v črnomaljski kmetijski zadrugi lotili nove organizirane na osnovi internih sklepov. Tako namenavajo 1. januarja prihodnje leto zastaviti poslovanje v dveh delih. Enega bodo sedanjimi sedanji sektor kooperacije z družbenimi kmeti in bo imel svoj plan, žiro račun, nabavo, prodajo ter svoje vodstvo. Vsi ostali deli, torej trgovina, mehanična delavnica, klavirnica in posestva, pa bodo tvorili drugi del. Med obema deloma bodo izvedli delitev premenje ter pravice in obveznosti. V začetku bosta imela oba dela še nekatere skupne funkcije, npr. razvoj, investicije, planiranje, po spremembi zakona o zadrugah pa se bodo delavci in člani odločili o nadaljnjem razdrževanju ali pa morebiti o tem, da bodo ostali skupaj.

Klub polemiki, ki pa nikoli ni prešla pravil, so vendarle vsi govorniki podarjali, da je potreba zmernost. Sedaj pa razmere so take, da pregrete polemike nikomur ne koristijo. Za tako

Pašni katalog za čebelje

Prihodnje leto ga bodo dobili tudi Sevnici

SEVNICA — Po lanskem popisu čebelarstva so izdelali osnovni model karte čebeljih stojišč v Sloveniji. Iz te karte je razvidno, da je še dovolj neizkorisčenih predelov. V letu 1991 bodo po tem modelu naredili popolna pašna katalog tudi za sevnitsko občino. Na obzoru pa je že zakon, po katerem čebelar prejeli po 10 din za zdravljenje ene čebelje družine. S tem denarjem so že nabavili zdravila za spomladansko zdravljenje poapnele zalege in varoze. Za vse člane družine so zdravila brezplačna, nečlani pa bodo dobili zdravilo proti varozu le po delnem plačilu.

Naposled kaže omeniti, da čebelarstvo v tej občini dobiva vse večji poslov, saj je vključeno tudi v občinski kmetijski program. Čebelarjem pomagajo tudi s cenejšim sladkorjem. V skladu s Kmetijskim oskrbovalnem centrom v Sevnici imajo na zalogi še nekaj sladkorja po grosistični ceni 9,80 din za kilogram.

P. P.

S polži do
hitrega
zaslužka?

Farmska reja se širi

Že leta staro idejo, da bi tudi v Prekmurju gojili polže na farmski način, skuša prvi uresničiti rejec goveje živine Ludvik Tot iz Banute, ki je znan po uvajanja različnih novosti. Za zaledenje mu bodo farme v sosednji Madžarski, ki so se že izkazale kot zelo dobesedne.

Farmska reja polžev ima svoje strokovne zahteve. Predvsem je treba pridelati za polž pravo zelenjavno, zagotoviti vodo in senco, potrebna pa je tudi primerena ograja, da živali ne pobegnejo. Računajo, da je za prirast kilograma polžjega mesa potrebi 7 do 8 kg zelenjavne; najbolje se obnese posebna vrsta krompirja, pa tudi kislica, Špinat in zelje dobre rejske uspehe. S to zelenjavno vzrejeni polž dajejo približno za tretjino dražje meso kot prašiči, vendar jima trgo prizna. Posebno velike potrebe imata francoški in italijanski živilski trg, ki po kupitve večino v naravi nabranih polžev. Kot je znan, je pri nas veliki vrtni polž delno že začiten in se bodo sladokusci morali v prihodnosti zadovoljiti le z umetno vzrejeno živilom.

Kot kažejo tudi zgledi, je mogoče na enem hektarju na leto prideti 5 ton polžev, kar daje 100.000 din iztržka ali skoraj petkrat toliko, kot ga daje hektar koruze. Seveda so tudi pridelovalni stroški bistveno drugačni, kar pa ne pomeni, da s polži ne bi kazalo poskusiti podjetniške sreče. (Gospodarski vestnik)

KMETOVALCI, POZOR!
Trgovina KLAS, d.o.o.
Biška vas, Mirna Peč

nudi po ugodnih cenah **umetna gnojila:**
NPK 13-10-12 po 113,00 din; NPK 8-26-26 po 169,00 din;
NPK 10-30-20 179,00 din.

Plugi: 12-colski z jekleno konico po 6.114,00 din; 10-colski z jekleno konico po 5.450,00 din in 10-colski premični po 5.070,00 din.
Nudimo tudi ostalo kmetijsko mehanizacijo po konkurenčnih cenah. Odprtje od 11. do 16. ure, sobota, nedelja od 8. do 12. ure, ponedeljek zaprto, v večernih urah lahko poklicete na tel. (068) 84-347.

Priporočamo se za obisk!

TOK-u leta in leta soustvarjali premoženje. Tega se zavedajo tudi v Agrokombinatu, čeprav verjetno ne bodo pristali na to, da kmetje dobijo vse, kar zahtevajo. V razpravi so se namreč oglašali tudi delavci M-Agrokombinata, ki jih skrbijo, kako bo z njimi, ko bo ustanovljena zadruga. Toda dobili so zagotovo, da za dobre delave ne bo problem dobiti zaposlitev. Sicer pa so vsi skupaj pristali na to, da iniciativni odbor pelje zadeve naprej, končna rešitev pa bo možna, ko bo sprejet republiški zakon o zadružništvu; tedaj bo mogoče reševati tudi lastninske zadeve.

J. S.

NOVA TRGOVINA
KMEČKE ZADRUGE

BOŠTANJ — Sevnitska kmečka zveza bo jutri, 21. decembra, ob 15. uri odprtja v Bostanju (pri cerkvji) novo trgovino. V prodajalni bodo na voljo živila in tudi nekaj repromateriala za kmetijstvo.

OBOLELA ŽIVINA

KOČEVJE — V hlevu plemenske živine KG na Mlaki pri Kočevju so ugotovili, da je izbruhnila zoonozna. Veterinarska inspekcija je že sprejela ukrepe zaomejitev in zatrjanje bolezni. Med drugim je prepovedana prodaja živilov in zdravil.

• Agrokombinat nimajo perspektive in se ne bodo obdržali. (Zagojen)
• Hočemo socialno državo. Naj bo Republika Slovenija država s tako socialno ureditvijo, da bomo njeni državljanji nanjo ponosni. (Oman)
• Mi govorimo o družinski kmetiji. Ta pa ni samo velika in »čista« kmetija, pač pa vsaka, ki na nej gospodari in dela kmečka družina. (Oman)

EN
HRIČEK
BOM
KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Mleko — čistilo

Bela vina so podvržena rjavenju. Letos je tega neprijetnega pojava pri vnuču veliko. Poleg rjave barve se pojavi vonj »po madeiri«, kot mu strokovno pravimo, ker spominja na vino iz Madeire, to je otočje v Atlantskem oceanu, zahodno od Maroka. Poznamo jo po vnuču, ki lepo diši, temu vonju pa ustreza tudi prijeten okus. Naso oksidirajo belo vino sicer spominja »pod nosom« — to poznano cveticno, v resnicu pa je ta cvetica le napaka. Vina, ki se nagibajo k rjavenju, postanejo na zraku kmalu grena, skoraj nepitna.

Pri nas si vinogradniki v takih primerih pomagajo z žvelplom. Mleko nam ta lahko pomaga in potrebuje količina žvepla bo manjša, kar je z zdravstvenega vidika zelo pomembno. Z mlekom odstranimo iz vina polifenolne snovi, ki so podvržene rjavenju in so sestavni del barve vina. Laboratorijski ponavadi svetujejo aktivno oglijanje ali preparat PVPP. Oglej težko dobimo iz vina in pobere nam še sortno vinski cveticno. Na trgu so tudi čistila kazeini, ki so narejena iz mleka in imajo pričiščen enak učinek kakor mleko.

Mleko in kazen raziskata vino, zato ju ne priporočam pri milih vinih, ki imajo nižjo skupno kislino, recimo pod 7 g/l. Kisla vina pa postanejo po tem čiščenju mehkejša, prijetnejša, ker se surova kislina delno obriše.

Izvedba čiščenja
Doza posnetega mleka (mleko, ki ga kupujemo v trgovini, je zago-

tovo posneto) je 2 do 5 del na hektoliter. Ako damo večjo dozo, kot je potrebna za vino, nič ne tvegamo. Svetujem vseeno poskus v malem, v litrski visoki steklenici, ki naj bo iz čimbolj prozornega stekla, da lahko čiščenje opazujemo. Za 1 lina vzamemo dve majhni žlički mleka in zlijemo v nepolno steklenico, da lažje mešamo. Mešamo dalj kot pri želatinu, vsaj pol ure, in to temeljito. V sodi bi se moral čistilo seseti v enem tednu; takrat vino pretičimo. Čistimo lahko samo z mlekom ali samo s kazeinom ali pa kombinirano z želatino, samo da je vrstni red tak: najprej mleko, nato želatinina.

Droži, čistilo za vino

Mogoče so zdrave droži (kvasske) bolj primerne za odstranjevanje raznih napak v barvini in okusu vina kot pa čistilo za vino. V naših razmerah kletarjenje v načetem sodu ali postaranje vina, ki leži predolgo v sodi in se prezračilo, navzelo okusa po lesu, bi kombiniranje prvega tečeta vina lahko čudovito džuržili s čiščenjem eno leto starega, preveč onemoglega vina. Vino, ki ga želimo z drožmi pomladiti, ne sme imeti ostanka nepovratne sladkorje. Toda za tak poseg niso priporočljive vsake droži, na videz morajo biti svetle, oker rumne barve in lepega vonja. Take droži so lahko le iz razsluženega vina (pri belih in roščinah). Rdečih moštov ne razluzimo, dober kletar pa bo vedel po videzu in okusu droži, če bi z njimi lahko osvežil, pomladil svoje rdeče vino. (Nadaljevanje prihodnjih)

mag. JULIJ NEMANI

Kako bo na plebiscitu?

Glasovali bodo lahko tudi tisti, ki bodo v nedeljo odsotni — Volišča v zdraviliščih in bolnišnicah

NOVO MESTO — Po podatkih občinske volilne komisije bodo na dan plebiscita na volilnih mestih glasovali vsi polnoletni občani, ki imajo na dan volitev stalno prebivališče na območju volišča in so vpisani v volilni imenik. Za razliko od spomladanskih volitev pa se bodo na plebiscitu lahko izjasnjevali tudi osebe s stalnim bivališčem v tujini, če je bilo njihovo zadnje stalno bivališče pred odhodom v tujino v Sloveniji in so si pred glasovanjem pridobile ustrezno potrdilo, izdano od občinskega organa za notranje zadeve.

Vsi volilni upravičenci bodo dobili pisno obvestilo o dnevu in kraju glasovanja. Zakon pa omogoča

možnost glasovanja tudi za tiste, ki bodo na dan plebiscita odsotni. Leta bodo lahko glasovali s potrdilom, ki ga bodo pridobili na občinskem sekretariatu za notranje zadeve, še danes in jutri od 11. do 16. ure na posebnem volišču, odprttem na občini Novo mesto, Novi trg 6 (prijavno odjavnna služba).

Na dan plebiscita 23. decembra, bodo lahko glasovali tudi volilni upravičenci, ki se bodo takrat nahajali v oskrbi v Domu starejših občanov v Novem mestu, in sicer od 8.30 do 11. ure, v Zdravilišču Dolenjske Toplice od 7. do 9. ure, v Zdravilišču Šmarješke Toplice od 11. do 13. ure in v Splošni bolnišnici Novo mesto od 7. do 12. ure.

POD NOVIM KAPELNIKOM

STRAŽA — V soboto, 22. decembra, ob 19. uri bo v novomeškem Domu kulture koncert pihalnega orkestra Novoles. Na njem se bo predstavil novi dirigent Miro Saje, straški domačin, absolvent Akademije za glasbo v Ljubljani. Od 35-članskega glabenega kolektiva pa se bo poslovil Milan Posavec, ki je vodil godbenike kar 30 let.

Z NAMI V MLADO LETO

METLIKA — Pod naslovom »Z nam v mlado leto« pripravljal metliška folklorna skupina Ivan Navratil na prvi zimski dan, v soboto, 22. decembra, ob 19. uri v metliškem kulturnem domu tradicionalni prednovotletni celovečerni nastop.

DANES RAZPRAVA O PLEBISCITU

NOVO MESTO — Po zboru, ki ga je v torek organizirala SDP Novo mesto, da bi člani njene in drugih strank ter drugi občani zvedeli o nejdelenem plebiscitu vse, kar jim še ni jasno, bo danes, 20. decembra, ob 17. uri v modri dvorani hotela Metropol še osrednja občinska javna razprava na tej temi.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. decembra, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živil:

- v Novem mestu: Market Dolenjka na Ljubljanski
- v Šentjerneju: Market Dolenjka
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Rog
- v Žužemberku: Samopostežba KZ
- v Straži: Market Dolenjka.
- v Nedeljo bo v Novem mestu odprta ob 8. do 11. ure prodajalna Samopostežba na Glavnem trgu 23 v trgovini Šila, M. Kozina 49.

Ker je sobota, 22. decembra, delovna, bodo vse prodajalne živil odprte do 15. ure.

SREČANJE STAROSTNIKOV

PREVOLE — Srečanja starostnikov, ki so ga ta teden priredile krajevna organizacija Rdečega krizla, krajevna skupnost Hinje in Osnovna šola Prevole, se je ta teden udeležilo, kljub slabemu vremenu, kar okrog petdeset starostnikov. Na osnovni šoli Prevole, kjer je bilo srečanje, so jim učenci priredili kulturni program in jim izročili novotletna darila. Tiste, ki niso mogli priti v šolo, pa bodo učenci te dni obiskali na domu in jih prav tako obdarovali.

Delegati so sprejeli tudi predlog zazidalnega načrta BTC Češča vas, po katerem bodo v prvi fazi na 13,8 hektarjih zgrajeni trije zaprti skladiščno-proiz-

Odhod zaradi kršenja zakonodaje?

Zaplet na ponedeljkovi seji novomeške občinske skupščine okrog dnevnega reda — Dosežena je bila velika predplebiscitna enotnost!

NOVO MESTO — Skoraj uro od »samo« dobrih dveh, kolikor je tokrat trajala seja novomeške občinske skupščine, so delegati porabili za to, da so sprejeli dnevni red. »Zaplet« je povzročil predlog poslanca zelenih Marjana Ravbarja, naj bi predlog spremem in dopolnitven plana občine za obdobje 1986—90 in predlog zazidalnega načrta BTC Češča vas umaknili z dnevnega reda, ker gre pri teh za kršenje zakonodaje.

Direktor Zavoda za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje Bojan Mikec je zatem odgovoril, da to ne drži in da je bil plan z dnevnega reda prejšnje seje umaknjen zato, ker se do njega še ni opredelila republiška medresorska komisija. V ponedeljek je to mnenje že bilo znano, zaradi njega so s tremi amandmajmi odpovedali posegom na prva kmetijska zemljišča v Šentjerneju in Vavti vasi, grad Otočec pa mora pri svojih posegih upoštevati naravovarstvene kriterije. Če ne bo ta plan sprejet, s 1. 1. 1991 nimamo več osnove za pravoprostorsko izvedbeni načrtov, je še dejal Mikec in delegati so najprej glasovali proti Raybarjevemu predlogu, nato pa za sprejem sprememb plana. Marjan Ravbar je medtem zapustil sejo, na drugem mestu v Dolenjskem listu sam pojasnjuje, da pri nezakonitem delu skupščine ne misli več sodelovati. Voditelj seje Jože Kukec je Ravbarjev odhod obzaloval, dejal je, da se je verjetno še marsikomu zgodilo, da njegov predlog ne bo sprejet.

Delegati so sprejeli tudi predlog zazidalnega načrta BTC Češča vas, po katerem bodo v prvi fazi na 13,8 hektarjih zgrajeni trije zaprti skladiščno-proizvodni-prodajni objekti, vhodni in kontrolni objekt, upravna stavba, servisne delavnice. Brez večjih zapletov je šel skozi tudi predlog odloka o začasnom financiraju javne porabe v novomeški občini v prvem trimesecu, ki je potreben, ker še ni znano, kako točna bosta videti v prihodnjem letu republiški in občinski proračun. Delegati so bili seznanjeni tudi s pobudo kmecke zvezze, da mora vlada pripraviti ukrepe za ublaževanje problemov, ki nastajajo pri pitanju govedi zaradi cenovnih nesporazumerij.

In da se seja vendar ne bi prehitro končala, je delegat iz Šentjerneja nanizal

• Delegati novomeške občinske skupščine so se seznanili tudi s pripravami na nedeljski plebiscit. Socialistični prvak Boris Dular je dejal, da bo v Sloveniji za malokatero stvar doseženo tako soglasje, kot je zdaj za plebiscit. Opozorjeno pa je bilo tudi, da so še omahljivci in da se širijo najrazličnejše gvorice, čemu naj bi se vsakdo, ki naleti na to, postavil po robu s pojasnjevanjem z močjo argumentov.

nekaj pripomb na program vlade zavestran kmetijstva.

Z. L.-D.

Znana imena zabavne glasbe na novomeškem Glavnem trgu

Pester spored božičnih in novoletnih prireditev

NOVO MESTO — Novoletni sejem na novomeškem Glavnem trgu se že preveč v drugo polovico. Trg se posebej oživi v večernih urah, ko ga razsvetljuje tisočero žarnic, od minulega petka pa je nad trgovino Avtodeli še ena novost: Roman Geršak, lastnik podjetja Video projekcija iz Krškega, je namestil 3x4 metre velik televizijski ekran, na

katerem je mogoče vsak popoldan spremljati divanajst kanalov novomeške kabelske televizije. Program dopolnjuje še video risanke in akcijski filmi. Naš kanal televizij Novo mesto bo v ponedeljek, na božično noč, prek tega ekra na direktno prenasa tudi polnočno iz franciškanske cerkve.

Sicer pa velja omeniti tudi nadvise bogat program, ki ga Zveza prijateljev mladine pripravlja na Glavnem trgu od ponedeljka, 24. decembra, do petka, 28. decembra. Na božično noč bo v ponedeljek ob 17. uri na velikem odru pred Rotovžem zapel božične pesmi 40-članski pevski zbor Ignacij Hladnika s Kapitajo, ki ga vodi sestra Judita Božič. Solista bosta Tatjana Gros in Nace Junkar. Slednji bo po pevskem duetu zapel več pesmi tudi s Heleno Blagne. Pevca bo spremljala ansambel Coco. V torek popoldan ob 17. uri bo mlade in starejše zabaval pevec Vlado Kreslin. Ta dan se bo prvič pripeljal na trd novoletni kamion z dedkom Mrazom, ki bo predvsem za mlade pripeljal bogat program z mladimi plesalcem in čarobnikom Janjem Joščevem iz Celja. Po odhodu kamiona bo na trgu igrал ansambel Pop design. V sredo bo pred prihodom dedka Mraza na trgu mlado in staro zabaval Jani Kovačič. Po dedkovem nastopu pa bosta na velikem odru nastopila skupina Alkotest iz Celja in ansambel Don Juan. V četrtek, 27. decembra, ob 17. uri bo glasbeni gost Romana Kranjčan. Mlade bo spet obiskalo dedek s svojim novoletnim kamionom, zvečer pa bo na trgu predstavitev novega ansambla Coco in radijskega voditelja Saša Hribarja. Zanimivo bo tudi petkov popoldan in večer. Ob 17. uri se bo s peruaškimi pesmimi predstavil Andrej Stremec, zvečer pa bo za ples na trgu igral ansambel Hot hot.

Mladi krščanski demokrati v celoti sprejemajo program SKD, dajejo pa poseben poudarek problemom, ki se tičejo mladih, zlasti polnosti uredništva človekove osebnosti, spodbujanju intelektualnega dela mladih, socialnega čutta, krepljenju narodne in državljanske zavesti in ekologiji, ki jo krščanski demokrati pojmujejo dvojno, se pravi kot odnos do okolja ter kot duševno ekologijo.

Zbora mladih krščanskih demokratov novomeške občine zadnjo soboto zvečer so se udeležili tudi Ciril Kolešnik, član IO SKD, Ciril Zupančič, predsednik SKD v občini Brežice, in novoški župan Marjan Dvornik. Na zboru so izvolili vodstvo mladih ter prebrali poziv javnosti k udeležbi na plebiscitu.

T. JAKŠE

V zadrugi se ne bo prihodnosti

Nova organiziranost

METLIKA — Pred letom dni so se zaposljeni in člani metliške Kmetijske zadruge z referendumom odločili za zadrugo kot enovito delovno organizacijo in letos poletja tako tudi formalno posluje. Hkrati s prehodom na enovito zadrugo so moralni uskladiti in prilagoditi tudi notranje organiziranosti. Prejšnji mesec je zadružni svet sprejel pravilnik o notranji organiziranosti zadruge, v kateri je zaposlenih 270 ljudi.

Po novem je Kmetijska zadruga Metlika organizirana po programih, in sicer: vino, meso, trgovine,

uslužbne dejavnosti in skupne službe. Vsak program ima svojega vodjo, ki je neposredno odgovoren za organizacijo in poslovanje programa. Vodje pa so: vodja programa vino inž. Jože Gosenca, programa meso inž. Janez Gačnik ml., programa trgovine oec. Marjan Pezdirc, ki je obenem tudi vodja komercialne službe; vodja programa uslužbne dejavnosti je inž. Bojan Kramarič, direktor zadruge in vodja skupnih služb pa je inž. Stane Bajuk.

Organiziranost, premoženje, ki se ga je zadruža ustvarila v vseh teh letih, njihova opremljenost, kadri pa tudi letos poletja devetmeseci rezultati so po prepirjanju vodstva metliške Kmetijske zadruge dobra in trdna osnova za njihovo nadaljnje uspešno delo. »Vse to nam vlija optimizem,« pravi direktor zadruge inž. Bajuk.

A. B.

Novomeška kronika

STRAH IN POGUM — V brezkarinsko prodajalino se je te dni gospa iz Beograda zatekla po viski in kilogram uvožene kave. Oboje je srečno dobila, nakar se je odprlo srečo. Slišali smo, da je v Sloveniji uspela kupiti tudi Armalovo enočrno pipi, 10 metrov električnega kabla in še nekaj vsakdanjih malenkosti, ki jih sicer tako močna Srbija ne premore. Pred odhodom na Jutrovo je Beogradičanka, kot je prostodušno in nekoliko v zadregi povedala, čakalo še eno opravilo. Slovensko blago je bilo treba zaviti v neutralen papir in održaniti nalepk. Hudič je, če je bojko vsega slovenskega srbska nacionala dolžnost.

KERAMIKA — Po našem mestu krožak, ki ima obrt za polaganje keramičnih ploščic. Oko ima sokoje, roko natancno, vse bi bilo v redu, če bi se pri strankah pogledal, čakalo še eno opravilo. Slovenko blago je bilo treba zaviti v neutralen papir in održaniti nalepk. Hudič je, če je bojko vsega slovenskega srbska nacionala dolžnost.

PRVENSTVO — Na Otočcu so vzorno priredili državno prvenstvo barmanov. Profesionalci so mešali sanjske piščake, nekoliko prostora pa je bilo tudi za ustvarjalnost novinarjev, ki so se (seveda kot barmani) kosili v posebnem razredu. Žal vam moramo sporočiti, da ste se dolenjska predstavnika Bojan Budja in Drago Rustaj boj slab odrezala. Bila sta prvi in tretji v zadnjega konca. Pravita, da zato, ker sta kokteilom dodala tudi kakšno kapijo šmarnice, ki je mednarodni komisiji povsem omržišča čut za pravičnost na dolenjski način.

Ena gospa je rekla, da so vse novomeške tovarne in ustanove, razen bolnišnice, prepovedale prodajo južnega sadja pred svojimi vrti. Treba je le še ugotoviti, kdo ima presežek časa za vitaminske nakupe. Bolniki ali zdravstveno osebje.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 7. do 13. decembra so v novomeški porodnišnici rodile: Bernarda Junc z Gor. Mokrege Polja — Mateja, Marjanica Kolar iz Metlike — Jana, Marija Pomelnikov iz Podloga — Janja, Milka Hrovat z Mirne — Mirjam in Lucijo, Teresija Felbar iz Krškega — Kristino, Ksenija Olaj iz Zalog — Klemenja, Vida Čegevnik iz Podgorje — Tomaz, Anica Kuhar iz Zaboršča — Ano, Lucija Plut z Vrtače — Gašperja, Meta Hudelja iz Dražgatša — Hermino, Sonja Golob iz Velikih Brusnic — Mateja, Snežana Jerič iz Šentrupert — Monika, Ždenka Goričar iz Dol. Kromovega — Mitja, Andreja Bukev in Gor. Mraševiga — Leo, Cvetka Kermic iz Brezovice — Andreja, Vera Bačnič iz Konca — Tejo, Božena Bregar iz Ostraga — Denisa, Helena Kastelic iz Vrh pri Pahi — Lidijo, Breda Medvešek iz Krškega — Anjo, Stanislava Krajšek s Homa — Andreja, Malči Golob iz Zaloke — Roberta, Darja Avguštin iz Podturna — Tiborja, Jožica Hrovat iz Podgorza — Klemena, Brigita Turk z Rateža — Tino, Majda Kastelic iz Žabje vasi — Tjašo, Vilma Gornik iz Dol. Vrhopolja — Mojco, Renata Nahigal iz Češnjic — Gašperja.

IZ NOVEGA MESTA: Branka Košir iz Levstikove ulice 4 — Leo, Zvezdana Grahelj iz Belokranjske ceste 4 — Leo, Marija Plesničar, v brezov log 62 — Matja.

Cestitamo!

Sprehod po Metliki

MARSIKDO BO OSTAL ZA SILVESTROVO DOMA, bo pa veseljalci prvi dan v novem letu. Ples z večerjo, družbenimi igrami in veseljem naslopn ponuja Roman Kapušin s Krasincu. Fant priporoča rezervacije.

V OSNOVNI ŠOLI PODZEMELJ so pripravili kviz Cesta in mi, na katerem je tekmovalo devet belokranjskih osnovnih šol. Zmagala je tričlanska ekipa petošolcev iz Metlike, drugi so bili Semčani, tretje место pa je zasedla ekipa OŠ Milke Sobar-Nataša iz Črnomlja. Zmagovalci so dobili knjižna darila, vse sodelujoče šole pa so stojče prometne značke za poligon. Tekmovalni del kviza so učenci popestili še s kulturnimi točkami, predstavnik republikega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pa je podelil priznanja vozniemu vozniku.

KRIZA JE, NI KAJ. To se pozna tudi v primerih, ko izginjajo izpred vrat v Kidričevem naselju razni predmeti: cokle, dežniki, čevljci in celo rože iz loncev. Gospodinje so že spoznale, da se ne izplača puščati pred stanovanjskimi vrati ničesar: vse, kar ost

Kakšen zrak dihajo Črnomaljci?

Ceprav rezultati raziskav niso vznemirljivi, pa bi morali zmanjšati vsaj koncentracijo prašnih usedlin — Kaj je s kamnolomom na Suhorju? — Kisli dež

ČRНОМЕЛЈ — Črnomelj spada po odloku o razvrstitvi območij glede na onesnaženost zraka v Sloveniji v drugo območje. Torej je zrak v tem belokranjskem mestu onesnažen pod dovoljenjo mejo. To pa ne pomeni, da bi pustili merjenje onesnaženosti zraka vnemar. Tudi zato ne, ker zakon o varstvu zraka že iz preventivnih razlogov zahteva neprestan nadzor nad čistotjo zraka.

Tako je novomeški Zavod za socialno medicino in higieno meril onesnaženost zraka v kurilni sezoni in zunanj nje. Med kurilno sezono so jemali vzorce na dveh merilnih mestih, na Čardaku in v Luki. V tem času je največja koncentracija zleplogeva dioksida na Čardaku, in sicer 0,09 mg/m³ (dovoljeno pa je 0,3 mg/m³), medtem ko je koncentracija dima 0,04 mg/m³ (dovoljeno pa je 0,15 mg/m³).

Konzentracijo prašnih usedlin, ki merijo v gramih na kv. meter na mesec, pa so v Črnomelju merili na Čardaku in v oklici Gorenja. Maksimalna količina prašnih usedlin, ki jo dopušča republiški odlok, znaša za stanovanjska naselja 6.000 mg/m² na mesec, vendar je bila pri Gorenju presežena. Ceprav so tako na Čardaku kot pri Gorenju koncentracije teh usedlin še vedno v mejah dovoljenega, pa so previsoke. Le za primerjavo: so za polovico večje kot v Novem mestu. Potrebno jih bo torej zmanjšati, saj s svojim erozijskim delovanjem močno vplivajo na okolje, onesnažujejo rastline, stavbe in neprizorno vplivajo na živilske razmere.

Poseben problem pa so v Črnomelju pršne usedline pri kamnolomu na Suhorju. Ceprav so inšpekcijske službe predpisale meritve teh usedlin, pa rezul-

RAZPIS ZA ŽUPANČIČEVA IN ŠPORTNA PRIZNANJA

ČRНОМЕЛЈ — Odbor za kulturno pri takojšnjih občinskih skupščini je objavil razpis za Župančičeva priznanja za leto 1990. odbor za šport pa razpis za izbor najboljšega športnika, športnice, najuspešnejšo športno organizacijo ter najprizadenejšega športnega delavca v občini v iztekačem se letu. Prijave zbirata odbora do 31. decembra. Športna priznanja bodo podelili po končanem izboru v januarju, Župančičeva pa ob slovenskem kulturnem prazniku.

Z Namo proti novem letu

Vrsta kulturnih prireditev za otroke, mladino in odrasle bo v kočevski Nami še vse do novega leta

KOČEVJE — V restavraciji kočevske Name bo več kulturnih in zabavnih prednovodelnih prireditev. Jutri, 21. decembra, se bodo ob 17. uri predstavile skupine KŠD Kostel, in sicer tamburaši, pevci, plesna skupina Hay in učenci glasbene šole.

V soboto, 22. decembra, bo "Dan Poljanske doline". Najprej bodo svoje dejavnosti prikazale članice aktiva kmečkih žen. Ob 20. uri se bo začela kulturno-zabavna prireditev, na kateri bodo nastopili: folklorna skupina Stari trg, folklorna skupina Predgrad in tambaraši. Za zaključek bo ples, igral bo ansambel Tonija Verderberja. Tu bo tudi ponudba domaćih jedi iz Poljanske doline. Turistično ponudbo tega območja pa bosta prikazala gostilničarja Kolarčič iz Brezovice in Madronič iz Preleja.

26. in 27. decembra se bodo začele ob 16. uri risanke za otroke.

29. decembra ob 16. uri bo najprej igrica za otroke, nato pa bo vsem gostom začelo srečno novo leto dedek Mraz. Starši lahko prinesajo v Name darila, da jih bo njihovim otrokom razdelil dedek Mraz. To velja še posebej za starše iz kolektivov, kjer letos dedka Mraza ne bo, pa tudi za obrtnike, ki so premajheni kolektiv za obisk dedka Mraza, in za vse druge.

Silvestrovjanja v Name ne bo, pa pa 1. januarja ob 20. uri novoletni ples, na katerem bo igral ansambel Vesna iz Tišovega Velenja.

KMALU LUČI

TREBNJE — Tu so že stekla dela za osvetlitev cerkevnega zvonika in ljudje že tudi nakazujejo denar za to akcijo, ki teče nekako pod gesлом: "Tudi v vašo pomočje je lahko naš kraj lepsi!" Dejarni prispevki za osvetlitev zvonika se zbirajo na ziro računu trebanjskega turističnega društva, vplačila pa sprejema tudi Turistična agencija Kristof, Trebnje.

SMUČARSKI SEJEM

TREBNJE — Smučarski klub Trimo Trebnje organizira v soboto, 22. decembra, od 9. do 17. ure novoletni smučarski sejem v Osnovni šoli Trebnje. Vabljeni so tako obiskovalci, kot prodajalci in razstavljalci.

V TRIMU — Likvidnost se je v tem mesecu zelo poslabšala, so povedali ob obisku v Trimu članom zbornične delegacije. Na fotografiji (z leve na desno): Tomaž Košir, predsednik GZS, in Stane Velikonja, direktor Trima Trebnje. Vabljeni so tako obiskovalci, kot prodajalci in razstavljalci.

O TRŠKIH NASELJIH

ŠENTRUPERT — Danes ob 18. uri bo v učilnici tukajšnjega župnišča okrogle miza o trških naseljih v Mirenki dolini. V pogovoru, ki ga bo vodil Tomaž Brate, se bodo naslanjali na raziskovalno nalogo "Trška naselja Mirenske doline", katere avtor je Renato Repš.

ZA OTROKE

TREBNJE — V trebanjski občini so ZKO, vrtci in šole poslali vsem otrokom posebna vabilo za prednovodelne kulturne prireditev, ki so jih pripravili za otroke. Otroci so si že ali pa si še bodo ogledali gledališke predstave: "Maksi Repo" in "Pravljico o Meziniku" skupine Ciciglej iz Pirmič, "Igrače na potepu", delo trebanjskih vzgojiteljev, in "Ah, prava reč," igro mirenskih Žvižgavcev.

M. LUZAR

Plebiscit je nadstrankarsko dejanje vseh Poenotena stališča

RIBNICA, KOČEVJE — Izjava o skupnem nastopu za uspeh plebiscita za samostojno in neodvisno državo Slovenijo je sprejet družbenopolitični zbor občinske skupščine Ribnica 11. decembra; danes, 20. decembra, pa jo bosta predvidoma še ostala dva zbra.

V izjavah je poučljivo, da bodo v pripravah na plebiscit delovale vse stranke enotno in usklajeno, da je osamosvojitev in neodvisnost Slovenije osnovna usmeritev in glavni cilj vseh strank, da tega združinjske trenutki ne sme zamuditi, da bodo stranke zastavile za uspeh plebiscita ves ugled in vpliv, pa tudi, da je plebiscit nadstrankarsko dejanje in da si zato uspehu plebiscita ne more pripisati nobena posamezna stranka ali koalicija. To pa pomeni tudi, da o uspehu plebiscita v ribniški občini ne dvomijo.

Podobno velja tudi za kočevsko občino, kjer so se o tem pogovorili na sestanku predstavnikov vseh strank pri predsedniku občinske skupščine 12. decembra. Tudi v tej občini bodo te dni sprejete vse stranke skupno izjavo, ki jo bodo nato posredovali volivcem, in sicer tako, da jo bodo objavili v občinskem glasilu Kočevske novice ali pa natisnili na poseben letak, ki ga bo dobil vsak volivec. Tudi v ribniški občini bo pred plebiscitem izšlo občinsko glasilo Rešeto, ki bo posvečeno plebiscitu.

Vse ostale podrobnosti o izvedbi referendumu (kje so volišča, kako bodo volili tisti, ki na dan plebiscita ne bodo mogli na volišča, kdaj in kje dobre potrdila, da lahko volijo tisti, ki imajo stalno prebivališče v občini, pa niso v volilnem seznamu itd.) bodo objavljene v občinskih glasilih.

J. P.

Priporočilo šoli

Sprejete so ga črnomaljske stranke in vodstvo občine

ČRНОМЕЛЈ — Člani predsedstva črnomaljske skupščine občine in predstavniki političnih strank so imeli pretekli teden usklajevalni sestanek o plebiscitu. Vse črnomaljske stranke so do plebiscita poenotile, dogovorile pa so se tudi, da bodo poleg javne tribune, ki je bila pretekel nedeljo v Črnomelju, v vsaki krajevni skupnosti v občini pravili javne razprave o plebiscitu, v katerih pa njih bo vodila ena od političnih strank.

Na sestanku so stranke in vodstvo občine sprejete tudi priporočilo, ki so ga poslali osovnim in srednjim šolam v občini, v njem pa so zapisali: "Slovenije je predvsem v zadnjem povolilnem obdobju zanj zasedel korenitih družbenopolitičnih sprememb, ki so močno omajale doseganje sistem vrednot. Ena takih je tudi izvedba plebiscita, katerega rezultat bo imel doljnosnežne in pomembne posledice za nadaljnji razvoj države Slovenije. Predsedstvo skupščine občine Črnomelj je v soglasju s političnimi strankami 13. decembra sklenilo, da osnovnim in srednjim šoli priporoči, naj bi v okviru rednega pouka učencem poskrbajo dodatno problematiko v zvezi z izvedbo in posledicami plebiscita."

PREDNOVOLETNO KOČEVJE

KOČEVJE — Poleg prednovodelnih prireditvev v Nami, ki so namenjene tudi odraslim in jih objavljajo posebej, bodo te dni še prireditve za predšolske in šolske otroke. Danes, 20. decembra, ob 16. uri bo nastopil Jos Zalokar (Periskop), in sicer v kinu Jadran, kjer bodo naslednjih dneh še te prireditve: 26. decembra ob 17. uri "S Piko okoli sveta", 27. decembra ob 10. uri Otoški živžlav z Romano Krančjan, 28. decembra pa Otoški živžlav z dedkom Mrazom. 26. in 27. decembra ob 9. uri bodo v knjižnici ure prajanje: 29. decembra ob 15.30 se bo začelo novoletni sprevod dedka Mraza skozi mesto (od stare gimnazije do ploščadi, kjer bo tudi novoletni program), ki ga organizira Delavska godba Kočevje. Odraslim pa je med drugim namenjen tudi Večer božičnih pesmi, ki bo 26. decembra ob 19. uri v dvorani kina Jadran. Nastopili bodo pevci ljubljanske Oper.

VESELI DECEMBER

RIBNICA — Od 21. do 31. decembra bo na parkirnišču pri Občnem zdrženju v Ribnici novoletni sejem, na katerem bodo zasebni in družbeni trgovci prodajali izdelke, gostinci bodo poskrbeli za pijačo in jedalo.

RAZGOVOR O PLEBISCITU — Na okroglji mizi o plebiscitu v Kočevju so sodelovali pisatelj Peter Božič (drugi z leve), Viktor Žakelj (v sredini), Emil Milan Pintar in Igor Omerza. Razgovor je organizirala kočevska SDZ, vodil pa ga je njen predstavnik Franc Bartolome (pričevanje z leve).

(Foto: Prime)

»Boljšega ne moremo ponuditik«

Zaupanje in izračuni v zvezi z načrtovanim občinskim smetiščem — Vsestranske priprave — Štiri pravila za slehernika, da bi si lahko verjeli

TREBNJE — Neki visokošolski profesor je nekoč rekel: »Spoznam se na dizelske motorje in tu se ne dam učiti. Toda ko zbolim, grem k zdravniku in mu pustim da dela po svoje, ker mu zaupam, da bo delal vestno in natančno po predpisih in doganjenih medicine. »Ali zaupati tistim, ki govorijo, da v Globokem ne bo ničesar nevarnega, pa so se spraševali v trebanjski občini, ko je beseda teka o načrtovani gradnji smetišča.«

Tovrstna radovodnost seveda še traja. »Strokovna skupina, ki vsestransko pretehtano pripravlja vse potrebljene za novo smetišče, zato trdi, da v občini Trebnje ni druge lokacije, ki bi bila boljša od Globokega. Za tem strokovni stoji z argumenti. Naredili smo veliko strokovni ogled. Strokovna ekipa, ki jo vodi dr. Bogomir Koželj iz Ljubljane, je v načrtih in analizah za to deponijo uporabila domače znanje in izkušnje strokovnjakov iz drugih držav,« poudarja Marko Koščak, ki dela v trebanjskem Zavodu za urbanistično načrtovanje in je sodeloval s Koželjem in drugimi v dosedanjih pripravah.

Vselej pri podobnem delu se nemara ne pokaže, v obravnavanem primeru se je, da pripravljavcu ne zadostuje že samo poznavanje lastne stroke, denimo geologije, marveč je potreben še kaj zraven. O tem dodatenim pravi Koščak: »V podobnem delu, kot je bila priprava smetišča, se prepletajo socialno in teh-

nično okolje, ekonomski dejavniki in pravni predpisi. V tehničnem in pravni pogledu je zadevo lahko izpeljati, saj je točno znano, kakšna pravila je treba upoštevati. Tudi ekonomski dejavniki so še obvladljivi, čeprav so že teže. Popolnoma neobvladljivo je socialno okolje, toda to je odločilnem de-

javnik med omenjenimi štirimi.« Koščak pri tem bržas meri na to, da se krepiček ekološka zavest in iz njegovega nasprotovanja ljudi, da bi imeli v svoji bližini katerekoli odpadne snovi. «Kraj je po eni strani nekako prikrjan, če je v bližini njegove parcele na primer smetišče. Da pa občutijo to prizadetost, je vzrok tudi pomajkanje informacij, vzemimo spet o smetišču. Zelo pomemben vzrok, da ljudje, kaj takega ne marajo k sebi, je nezaupanje v pravne ekipi, kaj kaj takega pripravljajo. Zato tudi v tem primeru velja, da sta potrebna dialog in soglasje med strokovnjaki, javnost in oblastjo. Dialog bo uspešen, če govorimo razumljivo, iskreno, legitimno in izključno po resnicah.«

Tovrstno uspešnost so v Trebnjem in okolicah že nekajkrat merili. Ali je katera od štirih zadnjih omenjenih sestavin uspešnega pogovora manjkala bodisi na eni ali na drugi pogajalski strani, ker soglasja še ni? Kakor kolik je že, načrtovalci globoškega smetišča, ki jim pripada Koščak, trdijo, da na svoje dosedanje delo v zvezi z deponijo lahko gledajo z mirno vestjo.

M. LUZAR

Marko Koščak

Vsi bi jo radi, pa nihče plačal

BREŽICE — Razprodajamo ljubljansko kulturo, kdo hoče? Tako bi skoraj lahko vzkliknili ob podatku, da so za sicer najcenejšo vrsto kulturnega dogajanja Brežičani v tem letu namenili samo 350 tisočakov. Kultura na podeželju sloni na ljubiteljstvu in vsak dinar, ki ga ljubljanske roke dobitjo, se trikratno oplemeniti, a vendarle brez vsakega dinarja ne gre, če le nočemo, da bodo petje, igranje in ples zamrli, da bo prizadeta slovenska kulturna tradicija in zatrji pri koraki k moderni ljubljanski umetnosti.

Sededa lahko razmišljamo drugače. Na primer, da bodo Slovenci, trdoživi in v sebi klub vsemu na rodostno ponosni, tudi brez vsakega facka ohranil bogastvo in raznovrstnost kulturnega dogajanja. Na tak način torej, kot so ga tudi v najhujših časih. Pa se vse bolj zdi, da tako enostavno le ne bo šlo. Danes se ljudje ne združujejo več iz želje po preživetju, zato jih je treba k temu spodbujati.

Saj ne, da ljubiteljstvo v tem letu ob ptičih sredstvih ni doseglo rezultatov, nasprotno, letos so ob veliki zaganosti mentorjev zabeležili velik napredok. Veliko so dali na izobraževanje, ker brez kakovosti

Mihelčič z Mačkom Murijem v Kanadi

Belokranjski glasbenik Silvester Mihelčič naštudiral in izvedel svojo otroško glasbeno veseloigro s sodelovanjem slovenskih izvajalcev v Hamiltonu

ČRNOMELJ, HAMILTON — Kar nekaj dolgih kulturnih sezont se je umaknilo v preteklost po tistem večeru v črnomaljskem kulturnem domu, ko je glasbenik Silvester Mihelčič s svojim šolskim orkestrom in z učenci glasbene šole, ki jo vodi že od začetka, izvedel lastno delo Maček Muri, ki ga je takrat imenoval prva slovenska mladinska rock opera. Delo je nastalo tako, da je Mihelčič uglasbil pesmi iz znane Kovičeve pesniške zbirke Maček Muri, jim dodal še spremljajočo orkestralno glasbo ter vse skupaj povezel v celoto. Kraj dogajanja je mačje mesto, kjer imajo same mačje reči, pa nobenega psa. Zato se po glavnih ulici sprehajajo samo mački in mačke, sploh je vse v mačjem mestu po mačjem okusu.

Novo premjero je Kovič — Mihelčičev Maček Muri doživel v nedeljo, 9. decembra, popoldne, toda daleč od poslušalcev, ki so Mihelčiču kot avtorju prvič zaploskali za to stvaritev, tokrat kar onkrat Atlantika — v kanadskem Hamiltonu. Izvedba te otroške glasbene veseloigre, kakor se Maček muri imenuje zdaj, je potekala v cerkveni dvorani pri sv. Gregorju Velikemu. Pod takško Silvestra Mihelčiča, ki je otroško glas-

beno veseloigro tudi režiral, so nastopili v Hamiltonu udomljeni Slovenci oziroma izvajalci: otroški pevski zbor slovenske šole, mladinski pevski zbor in ansambel glasbenikov kulturnih sekcij župnije sv. Gregorja Velikega, v vlogah likov, ki nastopajo v tej veseloigri, pa še

22 posameznikov. O tem, kako so premiero sprejeli poslušalci in kdo vse je bil na njej navzoč, ni poročilo, lahko pa si mislimo, da je to bil izjemn kulturni dogodek, ki se ga bodo Slovenci v Hamiltonu še dolgo radi spominjali.

Da je Silvester Mihelčič delo lahko naštudiral, se je moral za dalj časa ustaniti v Hamiltonu. In res je čez Atlantik in med tamkajšnje Slovence odrinil že septembra, kmalu po začetku novega šolskega leta. Priprav na izvedbo Mačka Murije se je lotil takoj, ko se je nastanil in njih bilo malo. Sam si je naložil najteže delo, glasbeni in režijski del predstave, za ostalo so poskrbeli drugi: za ozvočenje, razsvetljavo, efekte, kostume, maske, scene in drugo. Po dolgih tednih vztrajnega in napornega dela je lahko rekel, da je Maček Muri nared na ogled in poslušanje.

Seveda se je Mihelčič za delo s to otroško glasbeno veseloigro marsikaj že prej pripravil, poleg tega mu je bilo lažje, ker v Hamiltonu ni odpotoval kot tujec, ampak kot vsaj dober znanec, če že ne priatelj, vsekakor pa kot znan glasbenik. Na povabilo kanadskih Slovencev je nameč že prej gostoval tudi v Hamiltonu, kjer pa ni le koncertiral, ampak je tamkajšnjim glasbenim skupinam, predvsem pa pevskim zborom, pomagal kot glasbeni strokovnjak. Tu do takrat je na severnoameriško celino potoval z namenom, da bo pomagal s svojim znanjem in izkušnjami. In to mu je očitno zelo dobro uspelo.

I. ZORAN

Novo knjižno izposojevališče

Ljudska knjižnica iz Crnomelja ga odpira v OŠ Stari trg ob Kolpi 23. decembra

ČRNOMELJ — Stari trg ob Kolpi je že četrto kraj v črnomaljski občini, kjer bo v okviru tukajnje Zavoda za izobraževanje in kulturo delujoča Ljudska knjižnica, ki je hkrati občinska matična knjižnica, odpila svoje knjižno izposojevališče. Prostor za to izposojevališče je dala na voljo starotrska osnovna šola, in sicer bo izposojevališče zasedlo del šolske knjižnice.

Novo, že svoje četrto izposojevališče bo Ljudska knjižnica Črnomelj slovensko odpila v nedeljo, 23. decembra, ob 11. uri, na dan veslovnega plebiscita. Knjižno izposojevališče bo za Stari trg ob Kolpi, ki je majhen in dokaj odročen kraj, pomembna pridobitev, sama olvoritev pa velik krajevni kulturni praznik.

Izposojevališče bo začelo delovati s 500 novimi leposlovnimi in poljudnoznanstvenimi knjigami na knjižnih policah. Začetni fond knjig bo torej kar lep, se bo pa postopno še povečeval. Za krajno oziroma za odrasle bralce bo izposojevališče odprto vsako prvo v nedeljo v mesecu, in sicer od 10. do 12. ure. Šolarji pa si bodo lahko izposodili knjige tudi v času poslovanja šolske knjižnice.

I. Z.

V SOBOTO KONCERT V SEVNIŠKI CERKVI

SEVNICA — Sevniška Zveza kulturnih organizacij vabi v soboto, 22. decembra, ob 18. uri v sevniško župniško cerkev na koncert sakralnih (cerkevnih) in črnskih duhovnih pesmi. Nastopil bo Komorni zbor iz Trebnjega pod vodstvom Igorja Teršarja.

B. DUŠIČ

Prva skrb velja literarnemu naraščaju

Odbor za literarno dejavnost pri novomeški ZKO bo tudi v novi sezoni pomagal pišocim — Spet literarni razpis za mlade — Potreba po novi publikaciji

NOVO MESTO — Odbor za literarno dejavnost, ki ga vodi Ivan Perhaj z Rateža, je eden najbolj delavnih in uspešnih strokovnih odborov pri občinski Zvezi kulturnih organizacij. Na svoji seji v sredo, 12. decembra, je ugotovil, da so bile uresničene domače vse naloge, ki si jih je zadal za minulo sezono, zanimljiv delovni načrt pa je sprejet tudi za čas do poletja 1991.

Odbor bo v naslednjih mesecih predvsem spremjal in spodbujal literarno dejavnost osnovnošolcev, srednješolcev in odraslih ustvarjalcev. Za čas po novem letu je predvidel skupen sestanek z mentorji literarnih krožkov

• Posebej kaže omeniti pobudo, da bi ustvarili javno publikacijo, v kateri bi lahko objavili svoje literarne spise ustvarjalci iz osnovnih in srednjih šol. Publikacija, ki naj bi izšla enkrat ali dvakrat na leto, bi bila pokrajinska, nekakšen poganjek za mlade ob reviji Rast. Ta publikacija bi nekako vzgajala rodove pišočih in bila tudi nekakšna pripravnica za kasnejši vstop med sodelavce Rasti.

Na osnovnih šolah. Na sestanku naj bi pretresli najrazličnejša vprašanja, od tega, ali imajo mladi literati možnost, da se vsaj v šolskem okolju prebijajo iz anonimnosti, ali se sploh vključujejo v kulturno življenje šole, do tega, ali šole izdajajo glasila, in če jih ne, kaj je pri tem glavna ovira.

Za literarne ustvarjalce s srednjih šol in ostalo mladino do 27. leta starosti bo odbor razpisal javni natečaj za poezijo, kratko prozo in druge literarne zvrsti. Razpis ne bo omejen le na avtorje iz novomeške občine, kot je bil lani, temveč bo veljal tudi za ustvarjalce s širšega

IZŠLA NOVA ZBIRKA MARJANCE KOČEVAR

NOVO MESTO — Pri založbi Opus, katere lastnik in urednik je Silvo Mavšar iz Krškega, je izšla nova (druga) pesniška zbirka Marjance Kočevar z naslovom Pompeji. Interna predstavitev knjige je bila v sredo, 12. decembra, v prostorjih bršljaške osnovne šole, kjer je Marjanca Kočevar v službi kot učiteljica. Na literarnem večeru so pesmi iz Pompejej predstavili član krškega literarnega kluba in avtorica.

Valvasorjev Bogenšperk ni mrtev

Grad Bogenšperk, v katerem je svojčas domoval in delal naš znani polihistor J. V. Valvasor, oče znamenite Slave vojvodine Kranjske in drugih za slovensko zgodovino in kulturno pomembnih del, danes ni samo kulturnozgodovinski spomenik visokega reda in kot tak vreden ogled, ampak tudi eddalje bolj kulturno oživlja. V njem je eddalje več odmevnih kulturnih dogodkov in tudi za litijsko občino, ki je zanj predvsem pristojna, to ni samo zgradba, nad katero mora še posebej bdati.

Nedavno je Slovenski etnografski muzej odprl na Bogenšperku razstavo rekonstrukcij slovenskih kmečkih noš po upodobitvah v Valvasorjevi Slavi vojvodine Kranjske. Obenem so v gradu predstavili dve knjigi: Valvasorjev Bogenšperk

in Zbornik o simpoziju ob 300-letnici Slave vojvodine Kranjske.

Še prej, na začetku letnje jeseni, so se na Bogenšperku, na svojem desetem sečrjanu zbrale in nastopile male vokalne skupine Slovenije. Predstavilo se je šest različnih sestavov iz raznih krajev, med njimi tudi dekliški sepet Corona iz Boštanj. To sečrjanje so Litijanci skupaj s Slovensko pevsko zvezo že tretjič organizirali v Valvasorjevem gradu.

Sirši javnosti je manj znano, da ima Valvasorjeva knjižnica na Bogenšperku zlato knjigo, kamor vpišujejo imena odličnjakov na litijski šoli. Ob koncu minulega šolskega leta so vpisali kar 21 osmošolcev, ki so bili vseskozi odlični. V posebno knjigo, kamor vpišujejo najuspnejše mlade talente, pa so vpisali imena 20 učencev. Zlata knjiga resda ni litijška iznajdba, saj so v tako knjigo v Ribnici že pred okoli 180 leti vpisali tudi ime takratnega osnovnošolskega odličnjaka Franceta Prešerna, je pa hvalevredno že to, da so jo uveli in da je na takom imenitem mestu.

I. Z.

Taka miselnost, prepogosto izvajanje v praksi, je bodovala nastanku blokovskega naselja Drska, kjer so pred desetimi leti bili še njive. In tako se lahko zgodi, da letos obiskuje samo iz Ulice Slavke Gruma osnovno šolo v Šmiljelu 287 otrok, iz celotne krajene skupnosti Drska pa je v Šmiljški šoli 595 otrok. Nekaj s tega območja jih zaradi posmanjkanja prostora obiskuje tudi osnovno šolo Katje Rupene v osnovno šolo Grm. Še pred osmimi leti je imela šola vsega skupaj 520 učencev, letos jih ima že 906. Število učencev se povečuje za 40 do 60 let, torej kar za dva razreda, podatki matičnega urada pa kažejo, da se bo rast še nadaljevala. Sedaj je na matični šoli 33 oddelkov, v njih pa je prečno 27,8 učencev. Kaj tak skok pomeni, ve predvsem osebje pa učenci in starši. Šmiljška šola si namreč ni zastonj pridobil žalostnega slovesa, najbolj razseljene šole na Dolenjskem in morda tudi v Sloveniji. Pouk imajo na treh lokacijah: v stari šoli, kjer je dvanajst oddelkov, v nekdanjem internatu (prej samostanu), kjer je petnajst oddelkov, in v domu učencev, kjer je šest oddelkov. Pri tem je treba seveda odmisilit podružnično šolo v Birčini vasi, gospodinjsko prakso, ki jo imajo učenci v srednješolskem centru ter interesne športne dejavnosti, ki jih imajo občasno v telovadnicah osnovne šole Dragotin Kete.

Neprestane selitve učiteljev in učencev torej, kar zahteva od vseh dodatne naopre za doseganje potrebnih učnih rezultatov. Le-ti sicer ne zaostajajo ne načemem ne na športnem področju. To dokazujejo tudi rezultati, ki so jih dobili učenci na raznih tekmovanjih. Venadar je cena, ki jo morajo plačati za te uspehe, precej večja.

• »Organizacija pouka in koordinacija vseh drugih dejavnosti je v takih razmerah precej težavnega,« pravi ravnateljica Ana Bukovec. »Za primer naj povem samo, da imamo za skupne prireditve na voljo največji prostor, televadnico, ki je velika le 120 kvadratnih metrov. To se pravi, da moramo vse programe večkrat ponoviti, če hočemo, da pridejo na vrsto vsi učenci. Podobno je tudi pri vseh ostalih dejavnostih. Za pripravo malice nimamo lastne kuhinje, ampak le razdelilni prostor, malico pa vozimo in grmske šole, in to na tri različne lokacije. Na hišnik ima torej dela dovolj. Vsi taki aranžmaji tudi povečujejo stroške poslovanja šole pa tudi precej materialnih stroškov se povdajajo.«

Gradnja nove šole je bila že večkrat predvidena v referendumskih planih ter tudi večkrat prenesena v naslednje obdobje. Sedaj, ki se še kar nekako počivalja, naj bi začetek gradnje nove šole v Mrzli dolini za Drsko le pričeslo. Vendar pa staršem v svetu staršev

in članom šolskega sveta zadnje čase že popušča potporzivost. Stara lokacija, predvidena za šolo, je namreč že porabljen za druge namene, nove pa zaradi nedorečenega prostorskega plana še ni, zato jih skrbi, da se gradnja nove šole, tudi če bi se nenadoma našla sredstva iz samoprispevka, v tistem trenutku ne bi mogla pričeti. Zato od ogovornih zahtevajo hitrejše postopke in nikar ne misijo dopustiti, da bi se sedaj še zaradi birokratskih grehov zavlekla gradnja šole v naslednje tisočletje. To si šola s 125-letno tradicijo vsekakor ne bi zasluzila.

T. JAKŠE

</div

Zakaj »izjemni uspeh« nima očeta?

Pred stavbo krške občinske skupščine se je minilo sredo popoldne dogajalo celo za poznavalce krških razmer nekaj nenavadnega. Kakšnih sto razjarenih najemnikov družbenih stanovanj je namreč protestiralo zaradi 70-odstotnega povečanja stanarin, hkrati pa so protestirali tudi proti povečanju cen za komunalne storitve, proti naročnini za kabelsko TV.

Zakaj je bilo to dogajanje tako nenavadno? Vse doslej je namreč veljalo, da v Krškem velja slovenske šege in navade tudi pri takih protestih. Ta protest po bučnosti in nesramnostih, ki so zadevale legitimno izvoljenega predsednika krškega občinskega izvršnega sveta, pa se je očitno vzoroval po srbskem modelu.

Še veliko bolj nenavadno in tudi presenetljivo pa je bilo, da je predsednik Černelič skupaj s svojim izvršnim svetom takoj popustil zahtevam in šel celo tako daleč, da je odstavil načelnika odseka za stanovanjska vprašanja pri upravnih organih občine Petra Cesarja, ne krivega ne dolnega.

• Nenavadno je namreč, da je predsednik popustil stotinji, ki zagotovo ni bila poprečen krški socialni vzorec, marvec je prej kazalo, ko da gre za krdele lumenproletarjev. S take sorte javnega protesta in takim civilizacijskim in kulturnim vzorcem pač nimamo kaj iskat v Evropi. Svoj delež krivide pa bo seveda morala za to prevzeti tudi vlada, in ne samo protestniki in organizatorji.

Zdaj se marsikdo v Krškem boji, da bo iz tega nastalo precedens. Na to zlasti opozarja liberalno-demokratska stranka iz Krškega v pismu javnosti. V njem opozarja, da so na prehod skoraj stari opozarjali sindikati pa delegati v občinski skupščini, dosegli pa nič. Zdaj pa se predsednik krškega izvršnega sveta izgovarja, da je bil zaveden. Se je morda zbal fizičnega obračuna, čeprav je bila le nekaj korakov stran prisotna krška policija? Težko je verjeti, čeprav so nekateri izkoristili varno zavetje množice, da so vpili, kakšna baraba da je. Se je morda zbal, da bo moral res odstopiti, kar je zahteval predstavnik stanovanca Milan Dvoršek? Se je morda ustršal kar ves krški izvršni svet, ker so protestniki vdrli na sejo in se tam v nasprotju z obljubami zadržali kakšne pol ure?

Res zanimivo pa je, da nihče ne prevzema odgovornosti za ta protest. Že pred pričetkom so se namreč po Krškem nekateri na glas spraševali, kdo ga je organiziral. Med njimi tudi koordinator v Demos Stane Dvoršek. Odgovornosti za organizacijo pa ne priznava nihče tudi po izjemnem uspehu te protestne akcije, ki je uspelo, da se je preko TV prebila v slovenski medijski prostor. Škoda tudi to je neke vrste politični kapital. In če organizatorju ali organizatorjem ni za ta kapital, za kaj jin sploh gre? Šusija pa se, da je ta protest organizirala četverica mlajših krških politikov, ki hoče zrušiti sedanjo krško vlado. In to kar tako, iz prestopa veselja do anarhizma.

J. SIMČIČ

Kdo bo polnil sklade in proračune?

Dobro leto je tega, kar je kot prvo podjetje v novomeški občini v časi napoveduječega se tržnega gospodarstva Iskra Tenel zašla v tako težak položaj, da se je govorilo o stečaju. Stečaj je bil in je še strah zbujoča beseda, povezan je pa z odprtost delavcev in brezposelnostjo, ki je donedavna pri nas skoraj nismo poznavali. Povezan je s socialnimi pretresi, saj brez dela in zdaj večinoma tudi še brez perspektive ostajajo ljud-

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Dolenjska, prva sosedja Posavcev, je že zbirala za prizadeve v poplavah v tej regiji. Mnenja, da je treba najprej pomagati sosedu, so tudi v Kmečki zvezzi Novo mesto. Tu so na pobudo republiške zveze sprožili akcijo zbiranja poljskih pridelkov in skupno zbrali okrog 70 ton pšenice, krompirja, kruze, repe in drugega.

Solidarnosti sta se pridružili tudi kmečki zadrugi iz Novega mesta in Šentjerneja, sicer pa so se najbolje odrezali kmetje v Novem mestu z okolico, Šentjerneju in Žužemberku, kjer so vaščani že posebej presenetili. Čeprav zaradi neugodnih krajinskih pogojev kmetovanja težko živijo, so dalo veliko. Slavko Košak, predsednik Slovenske kmečke zvezze v Novem mestu, je zaradi tega odločen, da bo moral nihova zveza v tamkajšnjih krajih pospričati razvoj kmetijstva.

»Največ pridelkov iz vse Slovenije je potovalo v Mozirje, zato je tudi naša zveza jas poslala dve tornovi vozili. In kaj smo ugotovili? Tamkajšnji pridelci so dobesedno zasipani s pridelki iz vseh koncerjev Slovenije, tako da niti niso več kam zlagati. O tem smo se v zvezi pogovarjali in sklenili, da raje pomagamo našim sosedom. Stopili smo v sklep s predstavniki Krške zveze, ki so nam pojasnili, kako prizadevi so bili tamkajšnji vaščani. Povedali so tudi, da imajo narejene sezname oskodovancev, same pomoči še ni nobene. Od takrat naprej nismo več veliko razmišljali,« je dejal Slavko Košak.

Dober mesec po poplavah so tako tudi v poplavljene vasih okoli Brežic doživel nekaj veselja. Šofer SKZ Novo mesto je pripeljal dva polna tornovnika pridelkov v Krško vas, nato pa se po

Ime je lahko dražje od zobotrebcev

Lojze Peterle, predsednik slovenskega izvršnega sveta, v teh dneh povabljen na kraljico v Trebnje, je na letosnjem čebelarskem srečanju na Lanšprezu pri Mirni priporočil občinstvu, naj pogleda skozi prizmo tržnega gospodarstva dejstvo, da imamo na Slovenskem majhne kmetije. S tolikšnimi kmetijami ne moremo tekmovati z velikokrat močnejšimi pridelovalci hrane v razvitenih državah, če se skušamo po kolčini pridelanega. Zato se jih postavimo ob bok s kakovostjo in izjemnostjo blaga, ki ga lahko dà kmetija. Ker je govoril na trebanjskih tleh in ker območje ravno ne slovi po farmsko prostranih poljih, je šel nasvet koi prijaznem namig in morda obet tudi Trebanjem.

Naj se Trebanjci postavijo pred drugimi s kakovostjo in izjemnostjo na trgu jestiv in podobnega blaga, svetujejo tudi urbanistični inštituti v Ljubljani. Ko so tam načrtovani prostorske ureditvene pogoje za Suhu krajino, so obdelovali podatke z mislijo, da bi majhne suhokranjske kmetije s premišljeno »setvijo in žetvijo« dajale večji zasluzek.

• Tako premier kot urbanisti so nemarli imeli v mislih blagovno znamko pridelkov in izdelkov z doljšo nepoznani dolenski kmetijski gospodarstvem. Praksa namreč kaže, da je zveneče imo vredno toliko in nekajkrat več kot zavojek zobotrebcev, zavitek okusnega sira in kozarec slastnega medu, ki nosi uveljavljeno blagovno znamko.

Zdaj najverjetneje drži, da si je Trebnje kvečemu šele začelo ustvarjati ime in opisani pomen, vendar se Trebanjci nimajo česa batiti, da bodo z dobrim blagom zasloveli tako hitro, kot so s fantomskimi hudejskimi mafijaši. Čeprav srhljivka o domnevem prekupecavanju s človeškimi organi sodi drugam, jo lahko postavimo tudi ob zapisu o iskanih pridelkih in izdelkih, saj je v obeh uporabljenih primerih namen očitno ta, da je delo v zvezi z imidžem Trebnje, kar opravljeno kar najbolj temeljito. Seveda moramo pri omenjenem povezovanju upoštevati pomembno podrobnost: v prvem primeru nekdo izkreno želi pomagati, z zgodbo o kriminalcih pa nekdo drug želi premišljeno škodovati Trebnjemu. Zgodba škodi ali pa vsaj nujno koristna. Toda kaj naj naredi ta hip Trebanjci.

• Tistem, ki je dal objaviti tak oglas, zastonjuje seveda tudi lahek dinarski zasluzek. Vedoč, kakšen je postopek pri oglasu pod Šifro, se pravi, da tisti, ki pobere ponudbe, nikoli ni dolžan odgovoriti nanje, pa tudi to, da na take oglase prihaja na stotine ponudb, si lahko takoj izračuna, koliko tisočakov mu bo prinesel oglas, ki ga je stal komaj nekaj sto dinarjev. Pojdostnost, ni kaj! Konč koncev je treba hororirati izvirnost, naivnost pa tudi ni zastonj.

da bi bilo drugače, kot je: je že tako, da ljudje raje razbobjajo naokoli zgodbe o domnevni krv in kakih kriminalcih kot pa o izjemnem krompirju, zdravilnem zelšču ali posebno okusnem medu.

M. LUZAR

Oglas pod Šifro »takoj«

Slovenci smo lahko srečen narod. Toliko debla voljnih ljudi bi težko našli na tako majhnem koščku sveta. Komaj je minilo truda polno poletje in so končno prišli tisti dolgi, prijetni, sanjanji, miru polni zimski večeri, že se nas počasno občutijo nemir. Brskamo po časopisih malih oglasih in iščemo zapisov, ki bi nam napolnila ta mir. Eni zato, da bi si zagotovili potreben košček kruha in še kaj za priboljšek, drugi samo zato, da bi imeli nekaj več ali si zagotovili boljši štar v življenju.

Muslim, da bi politik, ki bi preverjal, koliko odgovorov pride na male oglase, obetače delo na domu in dober zasluzek, pogosto pod Šifro »takoj«, lahko mirno spal in bi se mu ne bi bilo treba batiti za usodo tega naroda. Toliko volje do dela, popolne, zvečer, ponoči, samo da je dobro plačano, pa naj bo tako ali tako, bi težko našel kje druge. To vedo tudi tisti, ki s temi oglasi v časopisih delo ponujajo. Nekaj sto počasnih kuvert pride skoraj na vsak oglas, telefoni oglasnih oddelkov pa brnijo, da je neverjetno. Vedno z istim vprašanjem: »Kdo je dal oglas? Kako odgovoriti nanj?«

Najdejo se tudi posamezniki, ki pri takem ljudskem hlepenju po delu in zasluzku zavajajo takojšen in lahek zasluzek tudi zase. Pa se pojavijo oglasi: »V kuvertu s ponudbo pod Šifro sanjski zasluzek v markah« priložite sto dinarjev.«

• Tistem, ki je dal objaviti tak oglas, zastonjuje seveda tudi lahek dinarski zasluzek. Vedoč, kakšen je postopek pri oglasu pod Šifro, se pravi, da tisti, ki pobere ponudbe, nikoli ni dolžan odgovoriti nanje, pa tudi to, da na take oglase prihaja na stotine ponudb, si lahko takoj izračuna, koliko tisočakov mu bo prinesel oglas, ki ga je stal komaj nekaj sto dinarjev. Pojdostnost, ni kaj! Konč koncev je treba hororirati izvirnost, naivnost pa tudi ni zastonj.

Pa tukaj nisem hotel govoriti le o slovenski naivnosti. Bolj zanimiv je podatek, ki kaže, da je volje in pripravljenost za delo pris dovolj. In ker se preveč pogost pojavlja tisti, ki bi radi pod lažnimi obljubami temu narodu izpuli li še zadnje možnosti za preživetje, bi glede razmišljajo o slovenski samostojnosti in odcepiti našim politikom svetovalo samo eno: naj se zgodi pod Šifro »takoj«, brez dolgotrajnega obračunavanja, da koliko decimalk bo to do nosneje od neštetnih drugih ponujenih variant. Medtem ko vi računate v decimalkah, vam spremneži odnašajo milijarde!

T. JAKŠE

Premalo denarja za varen pouk

Veliko negotovanja, zgražanja, kritik je že bilo na račun poslopju po črnomaljski občini, katerih so bile nekdaj podružnične šole. Danes te stavbe v Doblicah, Tribučah, Stari Lipi, na Preloki in v Rožnem Dolu nezadržano propadajo v opomin tistim, ki bi morali zanje skrbeti, in družbi nasploh. A kaj, ko ne prvi nedruga nima dovolj denarja, da bi se lotili temeljite obnovje, ki bi še edina lahko rešila ta poslopje pred tem, da se sesujejo sama vase.

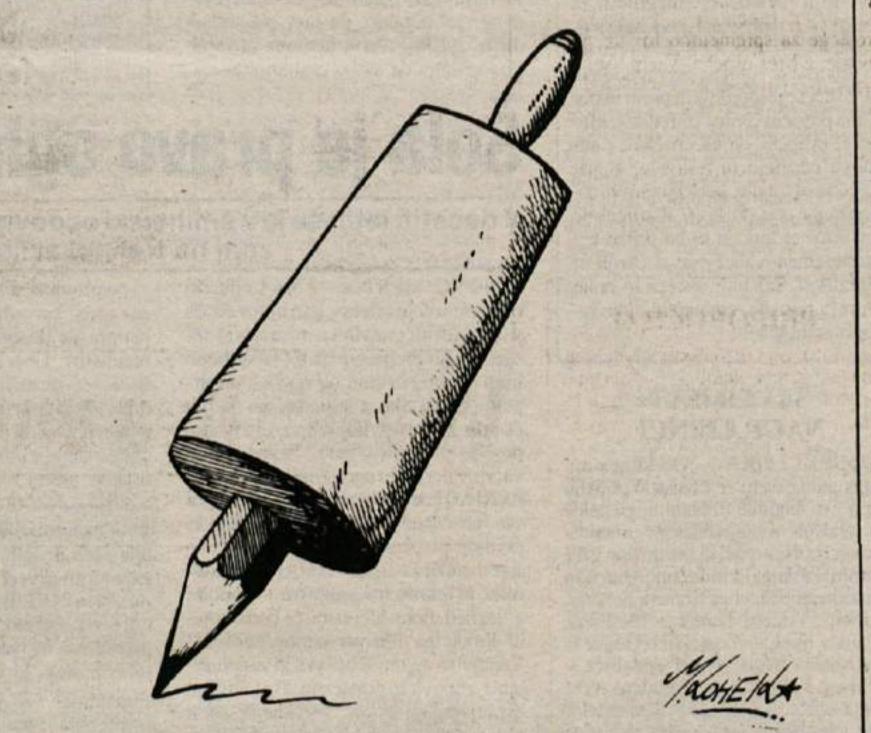
Res je bilo sprejetih že kar nekaj sklepov o opuščenih podružničnih šolah, a kaj, ko črkki so bleže na papirju, še nikoli same niso rešile problemov. In tudi črnomaljskega s podružničnimi šolah ni. Zob časa pa se pri tem prav nič ne obira, ampak je temeljito opraviti svoje delo. Stavbe, ki so prazne od 5 do 20 let so — razen šolskega poslopja v Rožnem Dolu — neprimerne za kakršno koli uporabo, še najmanj pa za varen pouk. Vendar za matične šole, ki jih podružnice pripadajo, tudi vlaganja ne bi bila smislna iz dveh razlogov: ker je v okoliših premalo otrok in predvsem zato, ker ni dovoljen denarja niti za šole, kjer se pouk odvija. Na matičnih šolah s podružnicami tudi nimajo nikakršnih načrtov in bi zagotovo najraje videle, da jih sploh ne bi bilo.

Radi bi se jih zneblili, jih prodali ali dali vsaj v najem, kot so to storili na Sinjem Vrhu, v Žiljah in Črnošnjicah, a kaj, ko tudi interesentov za kaj takega ni pretirano veliko. Skoraj povsod imajo namreč večnamenske domove, zato krajani dodatnega prostora, kjer bi se sestajali ne potrebujejo. Med zasebniki pa se je kdaj pa kdo že zanimal za propadajoče stavbe, ustvari se pri ceni. Obe strani bi namreč radi iztržili kar največ. Matični šolam bi denar še kaj prav prišel za vzdrževanje svojih šolskih poslopj, ki ga sedaj skoraj ni. Problemov pa je veliko.

• Vprašanje je, če se bodo starci še naprej zadovoljili s stavkom, ki simbolizira razmere v črnomaljskem šolstvu: »Na kratko lahko rečemo, da je odločno premalo sredstev, da bi lahek zagotovili sodobnejši pouk.« Ne le sodobnejši, očitno je premalo denarja celo za to, da bi bil pouk lahk varen. Dokaz to je nedavni dogodek v se miškem domu TVD Partizan, v katerem si imeli otroci telesno vzgojo, a se utrgali nekaj deset kv. metrov lesenega stropa in trečilo na tla.

Pa obračališči za šolske avtobuse v Loki v Semiču, o katerih se prav tako le veliko govorja — na žalost — najbrž tudi moralo priti do nesreč, da se bo našel denar. Ob takšnih problemih, ki zadevajo živiljenjsko ogroženost otrok, se zdijo propadajoče podružnične šole vsem zgražanjem navkljub majhen problem, tudi to, da morajo imeti črnomaljski učenci za radi prostorske stiske pouk v nekdanjih spalnah in dijaškem domu ali da večno gostujejo srednji šoli, kar s pedagoške plati tudi ni noben primerno, postane obrobljena pomena, ki se zavemo vseh posledic, do katerih bi lahko prišlo ob omenjeni nesreči, ali tistih, ki črni maljskim šolarjem še grozijo.

M. BEZEK-JAKŠE

ur stala v vodi, medtem ko je nekaj prašičev celo utorilo.

»Podjetja, kjer so vaščani zaposleni, so precej pomagala. Pomoč je svojim članom ponudila tudi

NA KRAJU SAMEM — Takole se je Jože Rangus, predsednik aktivka SKZ v Šentjerneju (levo), skupaj z domačinom iz Mosteca postavil pred polno garažo iztovorjenih pridelkov. (Foto: B. DUŠEK)

Pomoč je bila veliko presenečenje

Poplave v začetku novembra so močno prizadevale tudi prebivalce Krške vasi. Loč in Mostec v okolici Brežic, a ker so skromni, so ob veliko večji nesreči v zgornjesavinjski dolini raje obmolniki. »Naša nesreča je neznačilna v primerjavi z ono,« pravijo. A vendarle je ob Savi na Brežiško-krškem polju veliko kmetij, ki jim je voda uničila kmetijske pridelke, odnesla plodno zemljo in razmota stanovanja.

Tipično je, da ob veliki nesreči na tiste številne, a nekoliko manj prizadelete, vse pozabimo. Vključno z novinarji, ki smo tudi tokrat podlegli grozne mu rušilnemu valu poplav na drugem koncu Slovenije. Akcije pomoči so stekle po vsej deželi in v veliki številki ljudi, da se pomoč neposredno ponudi prizadevit, se je večina zbrane pomoči usmerjala v občino Mozirje. Zdaj že vemo, da je še toliko solidarnosti in naši družbi, da bo najbolj prizadevit zgradili novo streho nad glavo in jim omogočila preživeti, a kako bo s nistmi, ki so bili nekoliko manj prizadevi? Ne manjka jih po dolini Savinje in Save. Bodo prepričeni sami sebi?

Posavska stanovanjska zdruga, in sicer s kratko ročnimi brezobrestnimi krediti ter z možnostjo nakupa najnajvečjih materialov brez prometnega davka. V krajevni skupnosti smo pripravili spise najbolj prizadetih parcel. Ugotovili smo, da ponudki ne bo dovolj plig, temveč bo zemljišča po trebno poravnati s stroji, «je dejal Žibert.

Po informacijah predsednika cerkevnega svečana, so na najbolj prizadete zbrali tudi okrog 30 tisočovkov denarne pomoči. V Krški vasi so veliko premagali tudi člani Kajak-karan kluba, ki so včasih prevažali manjše sivari, pitno vodo in hrano. Zaradi grenkih izkušenj so se v vasi odločili za nakup čolna z motorjem, da bodo ob naslednjem plavljaju pripravljeni. Sicer pa lahko vaščani Krški vasi so v ostalih poplavljenih krajev denarne pomoči po občine pričakujete še v drugi polovici decembra. Do takrat se morajo znajti vsaki po svetu, saj zima, ki je letos že pokazala zobe, ne čakajo.

B. DUŠEK

</div

Postopen prehod na višje stanarine

Sporočilo LDS Krško

Želeti bi dodatno osvetliti dogajanja v zvezi s 70-odstotnim dvigom stanarin v občini Krško. Devetega novembra je krški izvršni svet sprejel sklep o omenjenem povišanju. 22. novembra pa je občinski svet ZSSS Krško obvestil javnost, da izračun strokovne službe o povišanju stanarin ni pravilen in opozoril na možne socialne posledice sprejetja takega sklepa. Na tej vseh zborov SO Krško smo 27. novembra razdelili delegatom pisno mnenje, ki smo ga v zvezi s sklepom oblikovali na seji izvršilnega odbora LDS Krško. V njem dokazujemo, da s povišanjem stanarin konec leta dosežemo t.i. ekonomske stanarine, ki znaajo 3,4 odst. na revalorizirane smu skupaj s stranko Zelenih v SDSS zahtevati, da se obravnava te točke uvrsti na dnevnih red zasedanja. Pred nadaljevanjem prekinjene seje občinske skupščine so 4. decembra letos poslanci (delegati) dobili dodatno gradivo komiteja za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora, v katerem so utemeljili, da bo 70-odst. povišanje stanarin ob izteku leta tudi dejansko pomenilo t.i. tržne stanarine, kar naj bi bil tudi cilj. Delegatom je bilo rečeno, da se lahko pogovarjajo, kaj s stanarinami in januarju in naprej, saj sprejeti sklep že velja. Po burni razpravi je skupščina sprejela sklep, naj IS še enkrat prouči vse pripombe in naj le-te upošteva pri nadalnjem povišanju stanarin in naj o tem obvesti skupščino na naslednji seji. Dvanajstega decembra 1990 pa je neformalna skupina stanovalcev (volilcev) z borovanjem pred zgradbo SO Krško dosegla več kot (tudi od njih izvoljeni) delegati z argumenti v skupščini.

Občinski odbor LDS Krško se zavzema za postopen prehod na tržne stanarine (to pomeni tudi povišanje stanarin, vendar v razumnejšem obsegu, kot je bilo predlagano), hkrati pa mora biti pripravljen celovit program aktivnosti, ki bo omogočil ta prehod.

IO LDS Krško
in delegati LDS
v DPZ SO Krško

Poziv za samostojno Slovenijo

Apel lastnikov razlaščenega premoženja

• Ta odločitev, dolgo in težko pričakovana, je izpolnitve našega intimnega osebnega dolga nasim prednikom, ki so žrtvovali vse za poštostenost in pokončnost.

• Ta odločitev je izpolnitve našega dolga našim prednikom, nosilcem nedokončanega slovenstva.

• Ta odločitev je naš prispevek slovenski občini spravi in odpravi vseh preteklih krišev med živimi Slovenci doma in v tujini.

• Ta odločitev naša izpolnitev dolga bodočim rodovom, da bodo zopet spoštovana prava merila slovenske poštostenosti, klenosti in pridnosti, kjer bo mesto slovenski narod zavednosti, pokončnosti in pripravnosti.

• Ta odločitev je jamstvo, da se preteklo gorje ne bo nikdar več ponovilo, da bo naše življenje zopet vredno življenja.

• Ta odločitev je jamstvo, da bomo Slovenci spoštovan narod evropske in svetovne družine narodov.

S to odločitvijo dokončno prekiamo brezumje preteklega časa, v državi Slovenec pa bosta človekovo dostojanstvo in njegove osnovne pravice nedotakljivi.

Predsednik ZLRP
FRANC IZGORŠEK

• Ustava »svečan«, celo »svet« tekst, ki ga smemo le redko spreminjati in še tedaj »s tresočo roko«.

Do telefona kar mimo vrste

Potovci terjajo pojasnilo novomeške pošte

Ljudje s podeželja so pogosto še bolj ko meščani potrebljali telefonski zvez, do teh pa običajno pridejo po veliko daljši, zato celo dajti pot, saj drogovi, delo ipd. menda tudi kaj stanejo.

Brez lastnega prispevka na Potov Vrhu najbrž še zmeraj ne bi bilo telefonskih žic, zato Potovci pred leti niso varčevali z močmi, ko je bilo nujno postoriti marsik. Žal je bil trud za nekatere zmanj, saj telefona še zmeraj niso dobili. Ni številki v centrali, pravijo poštarji, in zato ne pomagajo nikakršna priporočila.

Potovci, ki že leta dolgo potrebljivo čakajo, da jim bodo priključili telefone,

Ne morem in nočem več sodelovati

Obvestilo volilcem Zelenih Novega mesta in širši javnosti

Ko sem bil kot kandidat Zelenih Novega mesta z več kot 1500 individualnimi glasovi volilcev izvoljen v družbenopolitični zbor občinske skupščine in ko so Zeleni Novega mesta z dobrimi desetimi odstotki glasov postal ena izmed močnejših strank novoizvoljenem občinskem parlamentu, sem upravičeno pričakoval vsaj dvoje: da bo uravnotežen ekološko pretehan in celosten družbeni razvoj postal maksima odločanja v skupščinskih klopih in da se bodo ne le v skupščini, temveč tudi na drugih področjih družbenega odločanja — predvsem pa v izvršnem svetu — spoštovati sprejeti sklepi in zakonodaja. Pa sem se grdo prevaral! Zbori občinske skupščine so na dosedanjih petih zasedanjih klub mojemu ostremu nasprotovanju (ki so ga nekateri eminentni voditelji te skupščine poimenovali kot »pobalinske«), vsaj v naslednjih primerih flagrantno kršili v občini Novo mesto in Republiki Sloveniji dogovorjeni pravni red:

1. Skupščinsko delo je bilo paralizirano polne tri mesece in pol (od 28. 6. do 11. 10. 1990), ko se nikomur iz vodstva občinske skupščine ni delo vredno, da bi sklical zasedanje skupščine, čeprav so jih o tem obvezovali tako občinski statut kot tudi program dela skupščine za leto 1990.

2. O programu izvršnega sveta — vladnem programu — so imeli zbori skupščine zato priliko razpravljati šele po štirih mesecih in pol, čeprav si je sam predsednik izvršnega sveta določil eno-mesečni rok za pravoprovo vladnega programa. Glasovanje o vladnem programu, dne 11. 10. 1990, pa je bilo nato pa več kot dveurni konstruktivni razpravi svojevrstna farsa.

3. Zbori občinske skupščine so konec junija 1990 podaljšali veljavnost

IZJAVA MKD O PLEBISCITU

Spoštovane državljanke in držljani!

23. decembra imamo Slovenci četrt priložnost, da odločamo o svoji prihodnosti. Priložnosti v letih 1848, 1918 in 1941 so nam. Četrta priložnost pa je naša.

Ne moremo zagotavljati, da se bo modrost naše odločitve pokazala tako. Zagotavljamo pa, da naša odločitev, drage državljanke in držljani, tokrat ne bo zlorabljena.

Zato Vas pozivamo, da se v nedeljo, 23. 12. 1990, udeležite plebiscita in se na njem odločite za svobodno, suvereno in neodvisno državo Slovenijo.

IO MKD NOVO MESTO

odloka o prostorsko ureditvenih pogodbah občine Novo mesto, vedoč, da je leta nezakonit. Istočasno se je predsednik izvršnega sveta v dopisu št. 350-021/86-102-3/90 z dne 19. 6. 1990 obvezal, da bo razgrnitev z javno razpravo vred o »pravih — zakonitih— prostorsko ureditvenih pogojih v septembru 1990. Svoje obljube seveda ni držal. Sedaj pa občini po veljavni republiški zakonodaji grozi moratorij nad vsakršno gradnjo.

4. Že pri osnutku dopolnitve srednjeročnega družbenega plana občine Novo mesto za obdobje 1986—1990 (v oktobru 1990) sem opozarjal na nemiselnost sprejemanja takšnega plana, ki ga zaradi časovne dimenzije ni mogočno izvajati (veljavnost mu namreč z 31. 12. 1990 v vsakem primeru ugasne). Dodaten razlog za moja opozorila so bili tudi sklepi slovenske skupščine, ki je poleti 1990 uvelia »interregnum« na področju planiranja. Z enakimi argumenti sem svoja stališča branil še na novemborskem in decembrskem zasedanju skupščine s tem, da sem vztrajal na stanju, da, če izvršni svet na vsak način vztraja pri sprejemanju takšnega dokumenta, mora potem vsaj dosledno spoštovati veljavno zakonodajo. Zahteval sem tudi integralno besedilo (ne pa le iz celote izbranih delov dopolnitve, kot jih je delegatom predložil izvršni svet), poznavajoč razmere na področju planiranja, da novoizvoljeni poslanci ne morejo poznati gradiv, ki so jih sprejemali zbori občinske skupščine v preteklem sklicu. Spoštovanje zakonodaje sem zahteval tudi iz razlogov, ker je leta v vseh fazah sprejemanja izredno natančna. Dosedanja praksa upravnih in sodobnih sporov na vrhovnem in/ali ustavnem sodišču to nesporno tudi dokazuje. Skupščina je takšno argumentacijo zavrnila in navkljub samo štirinajstom glasovom »proti« v zboru združenega dela (kvorum je najmanj 17 glasov).

To so razlogi, ki mi prepričujejo, da v skupščini, ki ne spoštuje dogovorenega pravnega reda in kjer kršenje zakonitosti postaja pravilo, ne morem, niti ne želim več sodelovati. Posledice pa naj v bodočem nosijo tisti, ki tako navdušeno glasujejo za predloge, ki jih pripravlja občinska uprava.

mag. MARJAN RAVBAR

Zeleni Novega mesta

Protestiramo

Ob krškem zborovanju

Ker socialisti težimo k popolni politični odgovornosti, ki mora vedno izzarevati voljo po upoštevanju človekovih pravic in osebnostnega dostojanstva, ostro protestiramo proti upoštevanju oblastnih organov nelegitimnih in anonimnih zborovanj, udejstvovanju pri takih zborovanjih naših uradno izvoljenih funkcionarjev ali uradno imenovanih ali priznanih voditeljev političnih strank, popuščanju izvoljenih funkcionarjev trenutnim zahtevam nelegitimnih množic, eventualnim montażam »procesov« na cesti, neregiranju zadoščenih ob neprijavljenih demonstracijah, javnemu sprečevanju odgovornosti izvoljenih funkcionarjev na svoje podrejene. Protest povezujemo z dogajanjem na nelegitimem, neprijavljenem in anonimnem protestnem zboru ljudi pred skupščino občine Krško 12. decembra 1990 in na prisotnost na takem zboru naših izvoljenih funkcionarjev in vodilnih strankarskih oseb, je med drugim rečeno v protestu Socialistične stranke Slovenije Krško. V protestu je stranka še zapisala, da ne nasprotuje zahtevi po znižanju stanarin, saj v stranki menijo, da v razvito socialno državo ne moremo brez dobro razdeljane socialne energije. V omenjenem primeru gre namreč za uveljavljanje slovenske usmeritve za doseg ekonomske stanarin. Stranka meni, da se mora problem reševati v parlamentu. Ostro nasprotujemo, da izvršni svet Skupščine občine Krško ni uveljavljal pravne, legitimne in redoljubne poti, temveč se je udeležil tega zboru in celo sprevrgel svojo odgovornost na podrejene tako, da ni upošteval dostopanstva posameznika, je med drugim še rečeno v protestu Socialistične stranke Slovenije Krško.

ŠE: ENA GOSPA JE REKLA

Sporočamo vam (za vas) veselo novice, da smo danes (petek, 14. decembra) v Ljubljani prevzeli novo štampilo naša organizacija. Razumeli boste, da izdelava celotne grafične podobe naše organizacije zahteva določen čas, odločitev o imenu in simboli stranke pa je bila sprejeta natanko pred 50 dnevi na kongresu v Novi Gorici.

Videti je, da slabo poznate dejavnosti naše organizacije, čeprav o tem Dolenski list precej piše. Naša (stara) štampila je zadnji mesece precej pregreta od »štemplanja« raznih dopisov, vabil in drugih dokumentov (v 3 mesecih jih je bilo preko 7 tisoč), ki se nanašajo na naše aktivnosti na raznih področjih, predvsem takih, ki v zadnjih tednih ljudi (volivce, pa ne samo naše) še kako zanimajo. Tu je ustavna in plebiscitna razprava, stanovanjski zakon, zakon o zavodih, nadaljnja usoda upokojencev in še in še.

Skratka, imamo si s kom in o čem dopisovati, še več pa se pogovarjati.

SDP Slovenije

Za Občinsko konferenco Novo mesto

JOŽE FLORJANČIČ

pisma in odmevi

Za hitro zaprtje JE Krško

Pismo dr. M. Tomšiču

Spoštovani gospod minister!

Obračamo se tudi na Vas, ker spada omenjeno zasedanje tudi v Vaše podrejene.

Doslejšnji pripravljeni razgovori so bili večinoma nezadovoljivi, ker mag. Gregorič ni imel zadostnih kompetenc in je tako iz celotne predloga predlagal k programu izpadlo nekaj za nas pomembnih točk. Konkretno gre tu za scenarije, ki predvidevajo zaprtje JE Krško v šestih mesecih, v dveh in štirih letih.

Ne zdi se nam prav, da vodi priprave na protijedrsko zasedanje mag. Gregorič, ki je zagovornik atomskih energij.

Ce Vam je dejansko do takojšnjih in temeljnih strokovnih pogovorov, ki so predvideni v našem programskem osnutku, potem poskrbame čimprej za to, da dodelite mandat za pogajanje zagovorniku za izstop iz atomskih energij, ki naj bodoče vodi te pogovore.

Vzrok za naše pričakanje je rizik, ki je povezan z nadaljnjam obravnanjem JE Krško tudi za nas na Koroškem. Kadaj bodo končno izvedene potrebne konsekvence iz katastrofe v Černobilu?

Vedno znova smo poučarjali, da se bomo pri hitrem zapriju JE Krško zavzeli za primeren avstrijski solidarnostni prispevek. Tako stavljamo tudi Vam vprašanje: Kakšne konkretnе ukrepe naj Avstrija za hiter izstop Slovenije iz atomskih energij podpre in kako?

Za korosko iniciativno Alpe-Jadran pozdravlja: JOSEF MANDL

IN ŠE KONEC: UKRADENI INVENTAR

Na dolgozvezno socrealistično »pojasnjevanje« g. M. Š. v 48. št. DL se čutimo dolžni odgovoriti in pojasniti bralcem preprosto bistvo vse zadeve. Bistvo pa je v zahtevi g. M. Š. z dne 25. 10. 1990 okoli poldneva, da naslednji dan, t.j. 26. 10. 1990, odpreje pohištvo. N 1100 dni prej in tudi ne štirinajst dnevnih kasneje g. M. Š. ni čutil te potrebe. Torej 26. 10. 1990 v petek, 26. 10. 1990, je bil ta prostor (ki smo ga dobili v uporabo od SO Brežice brez omrežjev v stilu Abderitor) okrašen in privržen za ustanovni občini zbor mladih krščanskih demokratov. Zbor je bil javno objavljen, plakati so bili tudi na oknih sebe, vsem na očeh. Navedeno je bistvo zapleta, vse drugo so zgolj »okraski«. S tem pojasnilom je zadeva za SKD Brežice končana.

Predsednik SKD Brežice: inž. CIRIL ZUPANČIĆ

ZA BOLNIŠNICO

NOVOMESTO — Krajaš iz Valantice v Trdinovem ulici v Novem mestu so namesto na grob pokopali Danice Modic — Lakier prispeval denar v Sklad za izgradnjo nove bolnišnice v Novem mestu.

Zbrali so 3.100 dinar. Denar so prispevali Marija Vovk, Marija Rotar, Marija Bele — Obed, Skrubelj, Franc in Vida Kirm, Ivanka Adam, Jože in Anica Smajdek, Lojzka Strmc, Milka Zavrski, Janez in Alma Penca, Janez in Suzana Penca, družina Košir, Anica Jazbec, Marija Kos, Nada Levičnik, Jože Stepan, družina Kleindienst, Pavla Simčič, Tomaž in Dajana Možina, Jože in Sonja Simčič, Agripina Zupančič, Janez in Milka Banovc in dr. Aleš Pišek.

• Ustava nekega naroda je kot vino, potovanje ji škodi, zato nerada potuje. (Jambrek)

• Naloga ustave je samo odpiranje prostih poti naravnemu razvoju. (Grabnar)

Žive naj vsi narodi!

Sporočilo črnomaljskih strank o plebiscitu

Slovenska šola za novo tisočletje

Ideje jutri resničnost?

Kako odigrati vlogo ne samo dobrega učitelja, temveč tudi dobrega vzgojitelja v današnji šoli, kako vnesti v razredni kolektiv ustvarjalni nemir, medsebojno razumevanje, spoštovanje, kako pomagati otroku in sebi v nadaljnjem razvoju, so prav gotovo vprašanja, ki si jih pedagoški delavci zastavljajo dnevno pri svojem pedagoškem delu. Marsikaj nam pri tem jemlji moči neprijetna siva vsakdanost, težki materialni in prostorski pogoji, preveliko število otrok v posameznih oddelkih, šibka didaktična opremjenost itd. Vzrok je marsikaj tudi v nas samih.

Ravno zato je spodbudno, da so med nami ljudje, ki so sposobni videti dlje od krute realnosti in sejejo za nekatere utopische ideje moderni, drugačni slovenski šoli, v kateri bi raje zahajali tako učenci kot učitelji.

Pedagoški delavci dveh najstevičnejših na materialno in prostorsko najsiromašnejših šol, OŠ Katje Rupenski in OŠ Milke Šobar-Nataše, smo redno mesečno konferenco v decembra namenili srečanju z Janezom Svetinom, zavornikom moderne slovenske šole. Svetina trdi, da slovenska šola kljub svojim uspehom ni »dokončna« šola, s katero bi bili lahko zadovoljni. Vzroke išče tako v njeni zdajšnjini organiziranosti kot v njenih vsebinah, zelo pa poudarja razpoloženje, vzdružje, ki naj bi vladalo v šoli. K temu lahko največ prispeva pedagog, ki se zna zapreti vase in zna dajati in jemati vse v pravi meri, kot pravi starši grška modrost.

Obetajoče možnosti za prihodnji razvoj slovenske šole, ki jih nakazuje Janez Svetina v svojem konceptu, objavljenem v knjigi Slovenska šola za novo tisočletje, smo učitelji omenjenih šol sprejeli za svoje. Vprašanje je le, koliko jim je odprta pot v novih šolskih zakonih.

Mogoče bodo danes utopische ideje v zares demokratični družbi jutri postale resničnost. Zavedam pa se, da je vse to proces, ki zahteva — čas.

NEVENKA KULOVEC
OŠ Milke Šobar-Nataše

ŠE DOSTI DELA ZA ŽSAM

KOČEVJE — Člani Združenja šoferjev in avtomehanikov Kočevje (ŽSAM), ki delujejo že nad 35 let, ob koncu leta ugotavljajo, da so bili pri delu uspešni. V svojih vrstah imajo nekaj nad 660 članov, ki so v večini pripravljeni delati v tej organizaciji, zlasti pri uresničevanju članskih nalog. V programske zasnove za delo v prihodnjem letu nameravajo posvetiti več skrb izobraževanja članov ter zmanjševanje prometnih prekrškov in nezgod v prometu. Zavzemajo se, da bi se opravila za minilo leto podrobna analiza s področja varnosti v prometu na območju občine.

V. D.

Kaj pišejo drugi

Politično barantanje z gozdovi

Je nova demokratična oblast res namenila gozdarstvu popolno uničenje?

Moratorij je zunanje znamenje kotonice vlade, torej družbe, za katero sta značilna negotov in nepredvidljiv razvoj dogodkov in popačenost vseh razumskih odločitev. Take zakone sprejema samo tisti, ki ne ve, kaj hoče; kdor pa tega ne ve, ne more voditi naroda — če pa že, ga vodi zanesljivo v prepad. Kako je mogoče po več kot tisočletnem neenakem boju za obstanek na takem način ponujati slovensko zemljo, gozdove in drugo premoženje tistim tujcem, ki so nas ves čas zatirali in izkorisčali. Predlagatelji zakona o moratoriju se zagovarjajo, da so imeli v mislih samo vrčanje premoženja kmetov, ne pa bivših veleposetenikov in daleč najstevičnejših oškodovancev — nekmetov. Dosesti let po uveljavitvi temeljnih civilizacijskih načel francoske revolucije (egalitet), si veljaki slovenske kmečke stranke na tak paranoidec način zamislijo »pošteno« popravljanje krvic. Prejšnji vladl v petinštiridesetletnem obdobju ni uspelo v tako kratkem času postaviti na cesto na stotine gozdarjev. Jutri se jim lahko pridruži še tisoč lešarjev, in prav lahko razumemo brezup in nesreč njihovih družin, izvanzo s tako nehumanim popravljanjem krvic.

Cinčino bi bilo najprej opustiti gozdove in degradirati v njih delujočo inteligenco, nato pa iskati kontinuiteto z evropsko civilizacijo.

Povprečno je na svetu tretjina družbenih, tretjina zasebnih in tretjina gozdov v mesani lasti. Pri nas pa je kar 66 odstotkov gozdov v zasebni lasti. V vseh naprednih državah si prizadevajo, da bi imeli čim več družbenih gozdov, ne zaradi lastniških interesov, ki so vezani s pridobitniškimi, temveč zaradi varovalnih in socialnih nalog. Te nemerljive dobrane (property rights), ki večkrat presegajo vrednost prodanega lesa, postajajo v vseh razvitejših okoljih edalje pomembnejše, zato se poglablja

V rekah in ribah je manj PCB

Rezultati spremjanja vsebnosti PCB v belokranjskih rekah in ribah kažejo, da se stanje izboljuje, vendar presenečenja niso izključena

BELA KRAJINA — Vsebnost polikloriranih bifenilov (PCB) v belokranjskih rekah in v ribah je letos manjša kot v preteklih letih, kar daje upanje, da se tovrstna onesnaženost voda je zmanjšuje. Vendar negativna presenečenja nikakor niso izključena, zato je treba raziskave oziroma spremjanje stanja nadaljevati.

Analize voda so v preteklih štirih letih pokazale veliko nihanje vsebnosti PCB; največ je bilo te nevarne snovi v vodi v jeseni in pozimi, včasih tudi 1000-krat več od dovoljene oziroma še dopustne količine enega nanograma PCB v litru vode. Letos marca, junija in avgusta je bilo na izviru Krupe v preverjeno 100 nanogramov PCB v litru vode, približno polovico manj pa nižje pri Perovem mlunu in pri Kloštru pred izlivom Krupe v Lahinjo. Lahinja pred izlivom v Kolpo pri Primosten vsebuje še manj PCB, vendar junija in avgusta še vedno veliko: 39 oz. 51 nanogramov na liter. Hkrati pa so se količine PCB v Kolpi pri Metliki in Kamantu povprečno za polovico zmanjšale, tako da je bilo 8 oz. 6 nanogramov na liter vode, kar pa je še vedno nad dopustno mejo.

Za reden odvzem vzorcev vode štirikrat na leto skrb Vodnogospodarsko podjetje iz Novega mesta, analize pa opravljajo v Zavodu za socialno medicino in higieno. Ta zavod že četrto leto spremja tudi vsebnost PCB v ribah iz belokranjskih rek. Letosnjih analiz kažejo, da od 24 rib iz Lahinje in Kolpe nobena ni imela več PCB, kot je po mednarodnih normah še dopustno, to je 2 miligrama na kilogram užitnega

mesa. Največ PCB je bilo v ribah leta 1987, ko sta od desetih platnic imeli dve preveč PCB, od osmih klenov pa kar šest. Letos ni bilo niti ene takšne ribe, ena platnica je imela 1,33 mg/kg, en klen 0,53 mg/kg, vse druge ribe pa še manj. Razlika se kaže tudi v tem, da imajo ribe iz Lahinje in Kolpe pri sotočju z Lahinjo nekaj več PCB, tiste iz Kolpe pri Rosalnicah in Kamantu pa veliko manj.

Razlika se kaže tudi v tem, da imajo ribe iz Lahinje in Kolpe pri sotočju z Lahinjo nekaj več PCB, tiste iz Kolpe pri Rosalnicah in Kamantu pa veliko manj.

Vse skupaj so analizirali po 10 platnic in klenov, za kontrolo pa še iz Kolpe pod sotočjem v Lahinjo dve ščuki, krapa in mreno, vsebnost PCB pa je bila podobna kot pri ostalih ribah. Za ribiče vsekakor razveseljivi rezultati. Iz

RIBIČ IN ŠČUKA — V ščuki manj, v ribiču več PCB.

Važen je uspeh, ne proslava

Ob 20-letnici OŠ Milke Šobar-Nataše v Črnomlju

Konec novembra je minilo 20 let, kar je bila v Črnomlju ustanovljena Posebna osnovna šola, ki se je 1975 preimenovala v OŠ Milke Šobar-Nataše. Pravzaprav sta bila v jeseni 1970 odprta dve oddelki, v petih letih pa je šola postala popolna osemletka, ker se je iz Tolmina, kjer so bili šolari, vrnila za tri oddelke otrok. Otvoritev Posebne osnovne šole je bil tedaj odmenjen doodelek, saj je šolska stavba prva novogradnja v Sloveniji, namenjena otrokom z motnjami v duševnem razvoju.

Omenjene dejavnosti so nastajale postopoma in z veliko mero razumevanja širšega okolja. V dvajsetih letih se je med šolo in družbo splešči stotine nevidnih vezi. Razraščati so se začele ob ustanovitve Delavnice pod posebnimi pogoji ter dobrodelnih prirreditvah v korist tistim, ki jih je narava prizadela za vedno.

Danes rojstni dnevi niti niso tako pomembni, važen je delovni uspeh, važno je, kako so delovne nití kolektiva vtrkne v minula leta, da se zaradi vseh manj spodbudnih dejstev ne bi pretagle. Kolektiv šole s skrbjo in zaupanjem zdravi v prihodnje čase. Obstajajo želje, da bi v prihodnje še več naredili na področju predšolske vzgoje in zaposlovanja invalidnih oseb. Kolektiv se zaveda, da je odnos družbe do svojih manj sposobnih članov odvisen od stopnje humanosti, od osveščenosti, od materialnih možnosti. Slednje tudi v minulom dvajsetletju niso bile rožante, vedno pa je prevladalo razumevanje in topel človeški odnos do ljudi, ki jih je narava prikrajšala za samostojnost.

VIDA ŠUTEJ

Okroglo obletnice so čas proslavljanja, so čas predstavitev uspehov, so čas, za katerega smo prisegali, da ga je treba delovno proslaviti. Ob 20-letnici na šoli niso proslavljali, kar pa ne zamenjajo, kot jih razume sedanjostnički kolektiv. Uspeh dvajsetih let je celovita obravnavna lažje in predvsem srednje prizadetih od predšolskega obdobja do zaposlitve. Poleg osnovnega dela, vzgoje in izobraževanja lažje duševno prizadetih otrok in mladostnikov usposablja šola srednje prizadete otrok v oddelku za delovno usposabljanje, ima logopedsko ambulanto za potrebe Bele krajine, vključuje Delavnice pod posebnimi pogoji ter od leta

VIDA ŠUTEJ

okroglo obletnice so čas proslavljanja, so čas predstavitev uspehov, so čas, za katerega smo prisegali, da ga je treba delovno proslaviti. Ob 20-letnici na šoli niso proslavljali, kar pa ne zamenjajo, kot jih razume sedanjostnički kolektiv. Uspeh dvajsetih let je celovita obravnavna lažje in predvsem srednje prizadetih od predšolskega obdobja do zaposlitve. Poleg osnovnega dela, vzgoje in izobraževanja lažje duševno prizadetih otrok in mladostnikov usposablja šola srednje prizadete otrok v oddelku za delovno usposabljanje, ima logopedsko ambulanto za potrebe Bele krajine, vključuje Delavnice pod posebnimi pogoji ter od leta

Krupe so analizirali dve postrvi, večja pa imela preveč PCB, manjša pa pod dopustno mejo, vendar še naprej velja proročilo: ne jejmo rib iz Krupe!

Potek raziskav vsebnosti PCB v ribah iz belokranjskih rek je zasnovan na petletnem načrtu, tako imenovanem monitoringu, ki naj bi se zaključil prihodnje leto z analizami večjega števila več vrst rib, tako kot leta 1987, prvo leto raziskav. Po teh opravljenih analizah bomo lahko z veliko mero gotovosti ugotovili, v kolikšni meri so ribe iz belokranjskih rek še onesnažene s PCB. Že sedaj pa predvidevamo, da mnogo manj kot pred leti. Letošnje raziskave s polovično udeležbo financira republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora, ostala potrebna sredstva pa prispevajo semiška Iskra, občini Črnomelj in Metlika ter metliška ribiška družina.

Toliko o vodah in ribah, sedaj pa še nekaj o ribiču, avtorju tega članka, ki skupaj s svojim ribiškim tovarisom Tonetom Klepcem iz Kloštra lovi ribe za analizo. Po odkritju ekološke katastrofe v Beli krajini sem se kot ribič začel zanimati za to zadevo. Kaj kmalu me je začelo zanimati, koliko PCB imam v svojem organizmu. Junija 1987 so mi v Ljubljani opravili preiskave krvi in maščevja, ki so pokazale prekomerno vsebnost PCB. To sem si takrat razlagal s tem, da sem prej rad jedel ribe, ki sem jih ujel ob Kolpi. Kasneje sem le sem in tja pojedel kakšen košček ščuke ali platnice. Vendar so mi letos septembra ponovno analizirali kri na vsebnost PCB in rezultat je bil presestveno slab:

16,7 nanograma PCB na gram krvi, kar je nadveč več kot pri prvi analizi in štirikrat več kot znaša še dopustna mejna štirih nanogramov, s katerimi je obremenjen verjetno vsak človek v industrializiranih delželah. Tudi moj primer, zlasti pa primeri semiških delavcev, ki so jih izplavljali PCB, primerjani s kontrolno skupino, kažejo neugodno dejstvo, da se vsebnost PCB v ljudeh povečuje, tako v Semiču kot prebivalcem krajev ob Kolpi. Ali je okolje v Beli krajini tako obremenjeno s PCB, da se nevarni PCB kljub vsemu kopici v človekovem organizmu? Vprašanje v zvezi s tem je veliko, odgovore pa pričakujemo ob obsežne znanstvene raziskave, ki jo načrtujejo pri univerzitetnem inštitutu za medicino dela, prometa in športa.

IGOR JUGOVIČ

ZAHVALA ZA POMOČ PRI OBNOVI POGORELEGA HLEVA

Požar, ki je 20. septembra letos zajel poslopje našega hleva za govejo živino, je pustil za seboj žalosten prizor. Poleg uničenega poslopja smo ostali tudi brez celoletnega pridelka sena in slame. Če ne bi bilo prizadetih gasilcev in vseh drugih, ki so hitro priskočili na pomoč pri gašenju in reševanju živine, bi bila škoda še večja, saj je ogenj grozil tudi drugim poslopjem.

Zdaj, po treh mesecih trdega dela, stoji na našem dvorišču obnovljen hlev z novo streho. Ni nam treba več vsak dan strahoma poslušati vremenskih napovedi, ki obetajo padavine in ohladitve. Vsega tega pa ne bi bilo, če nam ne bi priskočili na pomoč številni posamezniki in delovne organizacije. Ne moremo našteti vseh, ki ste nam pomagali, saj vas je bilo veliko. Radi pa bi se še enkrat zahvaliti vsem skupaj. Hvala vam za ves vloženi trud, za zbrani del, les, seno, gradbeni material ... Dobili smo pomoč od tolikih posameznikov in delovnih organizacij, da smo globoko ganjeni in tega ne bomo nikdar pozabili. Še posejali pa bi se radi zahvaliti vaščanom Brezja, Kamenice in Hrinič ter vsem zaposlenim Metalne iz Krmelja.

Mnogokrat se solidarnostna pomoč enači s puhi frazo. Tega pri nas doma ne moremo niti sami, in jih razvedri. Vsa majhna pozornost tem preprostim ljudem veliko pomeni, vse leto se jo bodo z veseljem spominjali in bodo vse nestrinjali kapelice? Kako hitro so gasili! I. 1934 v Trebiči vasi pogasili požar? Take pomembne in nepomembne dogodke spremjam in pojasnjujem udeležencev. Časopis je tiskan na starih straneh, in sicer v Tiskarni v Novem mestu. Letos je Fužina izšla enkrat in je hkrati v dveh letih to tretja številka.

Človeku, ki je z Dvorom povezan, nudi časopis prijetno branje, saj ozivlja spomin na vse tisto, kar kolgo zgodovine nenehno obrača in spreminja. Kaj se je dogajalo leta 1901? Zakaj so l. 1952 množično podrali kapelice? Kako hitro so gasili! I. 1934 v Trebiči vasi pogasili požar? Take pomembne in nepomembne dogodke spremjam in pojasnjujem udeležencev. Časopis je tiskan na starih straneh, in sicer v Tiskarni v Novem mestu. Letos je Fužina izšla enkrat in je hkrati v dveh letih to tretja številka.

Družina FLAJS iz Brezja pri Krmelju

ZAKAJ LE V OZKIH KROGIH?

KOČEVJE — Deset krajevnih združenj ZZB NOV v kočevski občini vključuje 1.200 članov. V minulih dneh so člani te organizacije razpravljali in sklepali o izjavi izvršnega odbora ZZB NOV Slovenije, ki se nanaša na ustanovno določila, o pripravah na bližnji plebiscit, o deklaraciji o Kočevski in ostalih vprašanjih, ki se nanašajo na bodoci razvoj občine. Mnogo je govora tudi o članskih vprašanjih, kakovostih tistih, ki so bili na nasproti strani ni kriva, da se jih drži pečat kvistinštva.

Prav tako ne drži trditev, da je bilo vse skupaj državljanska vojna.

Menim, da lahko zapišem, da je bila ogromna večina Slovencov zaradi elementa državljanske vojne nezadovoljna in da je to tragika ene in druge strani. Večina borcev ni kriva, da so bile mnoge vrednote NOB-a posredovane, enako tudi večina tistih, ki so bili na nasproti strani ni kriva, da se jih drži pečat kvistinštva.

Popolnoma nedolžni pa so pri tem potomci takih eni, kot drugih. In na teh je danes naloga, da popeljajo enoten slovenski narod v krog drugih evropskih narodov. Za to pa je sprava nujno potrebna!

JOŽE PENCA

KRKA HANNOVER 1000 DEM ZA POPLAVLJENCE

V Slovenskem kulturnem-sportnem društvu KRKA v Hannoveru se nas je na novembriški veselici zbral veliko število rojakov in prijateljev našega društva. Tudi mati županja sosednjega mesta Langenhagna, partnerskega mesta Novega mesta, se je z nami razvesila ob ubranih zvokih ZOF-A.

V dobrem razpoloženju smo misili tudi na domače ljudi, ki so jih prizadele letošnje poplave in druge naravne katastrofe. Društvo je namenilo del izkuščka tombole za prispevek za poplavne v Sloveniji. Izkušček tombole smo zaokrožili z društvene blagajne, tako da vam danes posiljamo celo za 1.000 DM (tisoč nemških mark).

Uredništvo Dolenjskega lista prismo, da znesek pred skupini akciji Dolenjske za ublažitev škode zaradi poplav.

S spoštovanjem in pozdravi,
Upravni odbor KRKE,
predsednik JOŽE ZAVEC

Spomin na prof. Zobca

Od tega je zdaj že več kot trideset let. Že takrat je bil prof. inž. Ivo Zobec v kar spoštljivih moških letih. Takrat, ko je učil in vzgajal na novomeškem učilišču. Vedeli smo, da bo dočakal visoko starost. Njegova pokončna hoja in vedno natežljiv optimizem sta bila za to naše prepiranje več kot otitičljiv dokaz.

Bil je odličen profesor kemije in biologije, učil je tudi nemški jezik, nekatere generacije je bil skrben razrednik; bil pa je še več kot to: dober človek. Človek z evropsko širino znanja in spoštovanja vreden pedagog. Pri njegovih predmetih smo se učili iz učbenikov (le-te je tudi sam pisal), še največ pa so za nas veljale njegove življenske izkušnje. Učil nas je tudi med vrtscami. Mnogokrat smo dojeli in uporabili še kasneje: v razredu in v življenskem vsakdanu. Peljal nas je v naše gore, odkrival nam je lepoto narave. O vsem živem v naravi je govoril z občudovanjem in s spoštovanjem. Spoštovanje do človeka je izzareval s posebno življensko vedrino. Da, čutili smo, da nas je spoštoval, da je bil naš prijatelj, zato smo ga imeli radi.

Zato, dragi prof. Zobec, z vsem spoštovanjem: HVALA zaleta, ko ste se razdajali tudi bodočim učiteljem, in še za vse tisto, kar je od Vas ostalo v nas.

DANICA ZUPAN

- Sloga je v Sloveniji samo kino (TOF)
- Denar služim zato, da ga lahko podarim drugim (Hammer)
- Od vzvišenosti do smešnosti je samo korak. (Napoleon)

DOMAČE TRNJE

- Vsi poznavajo pravila igre, toda vsakdo igra svojo igro.
- Steklonica je odprta, toda partijski duh noči iz nje.
- Doživelj smo pluralizem mišljenja. Še rajši bi imeli pluralizem kruha, mesa...
- Pri nas vlada demokracija. Vsi se morajo včlaniti v demokratsko stranko.
- Birokratski papir se ne strga, trajata večno.

DUŠAN STARČEVIĆ

Gibanje je pol zdravja

Ne čakajmo na čudeže medicine in zdravil!

Današnji način življenja zahteva od človeka stalno telesno in duševno odpornost, da se lahko upira vse pogostejšim stresnim situacijam in škodljivim vplivom okolja. Ker je človeški organizem dobro usklajen mehanizem mnogih organskih sistemov (srčno-zilni, dihalni, gibalni, živčni itd.) in če hočemo, da skladno deluje, ga moramo stalno utrjevati.

Eden od važnejših dejavnikov utrjevanja zdravja je telesna aktivnost. Z napredkom tehnike in mehanizacije pa se potrebu po telesnih dejavnostih zmanjšuje, s tem pa tudi telesna odpornost. Večina ljudi je prepričana, da ne potrebuje nobene dodatne oblike gibalne rekreacije, ker jim delo omogoča dovolj napora in zdravju potrebnega gibanja. Res je, da se delo v fiziološkem smislu skoraj ne razlikuje od načrtovane telesne aktivnosti, ker tudi pri delu izkorističamo naporni mišic in porabljamo energijo. Razlikujeta se le v tem, da je večina del v povezavi z nefiziološkimi, prisilnimi držami, ki statično obremenjujejo mišice in jih prekomerno utrujuje. Zato bi rekreacija, to je aktivni počitek, v tem primeru dobila pravi pomen. Znano je, da kljub vsem spoznajem v svarilom o škodljivosti telesne neaktivnosti, kot enem važ-

Izgnanci želijo biti povezani

Na poziv se je odzvalo veliko ljudi — Želijo imeti samostojno nadstrankarsko društvo — Njegova naloga ne bi bila samo negovanje zgodovinskega spomina

Pred meseci je prišlo do pobude, da bi se bivši izgnanci povezali v samostojno, nadstrankarsko društvo. Vanj bi se vključili v prvi vrsti tisti, ki so bili v nemških taboriščih (Umsiedlungslager), po želji pa tudi ljudje, ki so bili med vojno izgnani v Srbijo, na Hrvaško in v Bosno, prav tako tudi bivši „ukradeni otroci“. Zaželeni bodo tudi člani iz vrst potomcev, ki na sečo niso bili v taborišču, jih pa zanima vse, kar je povezano z izgnansko usodo njihovih staršev.

Odmev na poziv pobudnikov je bil neverjetno velik. Na Nedeljca, ki je začel to akcijo, se vedno prihajajo številna pisma iz izrazi pripravljenosti za sodelovanje v društvu. V Dobovi se je junija lani sešlo več kot sto bivših izgnancev.

V POMOČ SLEPIM

NOVO MESTO — Medobčinska organizacija slepih in slabovidnih Novo mesta se iskreno zahvaljuje družini Kuševič iz Brežic, Meškova 4, za odstopljeni znesek Zavarovalne skupnosti Triglav — OS Krško v korist slepih socialno ogroženih članov medobčinske organizacije slepih in slabovidnih Novo mesta.

VESELJEO SE SREČANJA — Več kot 50 starostnikov se je v soboto zbral v gostinski prostor blagovnice v Žabji vasi na svojem že tradicionalnem srečanju, ki ga vsako leto pripravijo aktivisti Rdečega križa. Srečanje starostnikov je le ena od prireditve te najbolj delavne organizacije v krajevni skupnosti. Aktivisti Rdečega križa, ki jih vodi Anka Urbančič, izpeljejo še mnoge druge akcije. Za poplavljene so zbrali skoraj 30.000 din. obiskujejo svoje krajanje v Domu starejših občanov in na domu, pomagajo mladim družinam, za novo leto bodo obdarili vse starostnike, invalidne krajanje in bolne. «Radi bi, da bi z nami delali mlađi. Nas odbor se že 16 let ni spremenil,» je potožila Anka. (Foto: J. Pavlin)

Tudi prevozniki grozijo s stavko

Zasebnemu prevozništvu grozi razsulo, zato predlaga vladu več ukrepov

Tarnajoči in nezadoljivni armadi, ki išče razloge za svoj težavi položaj med drugim (ali predvsem) in neugodnih pogojih gospodarjenja, ki jih jih je vzlila družba, so se zdaj pridružili tudi samostojni avtoprevozniki. Po tem, kar se je dalo sišati iz vrst samostojnih avtoprevoznikov v zadnjih nekaj mesecih, jim glavobola ne povzroča le nekaj neurejenih zadev, marveč gre za zapleten splet problemov, katerim je v ozadju, lahko bi rekli, kar zgrešena prometna politika.

Za minulo obdobje je bilo značilno, da je oblast z raznimi administrativnimi načini omjevala zasebno pobudo. Rezultat tega je bil praktično nekontroliran razmah vseh vrst družbenega prevozništva, ki je daleč presegal realne

prevzorne potrebe. Družbeno skrajno neracionalno je bilo sirokgorduno dopuščanje rezjskega prevoza, čigar visok strošek (zaradi nizke izkoriscenosti) se je brez težav prenašal v poslovni strošek. Zaradi neenakopravnosti je moral zasebni avtoprevoznik izkoristiti vse svoje prednosti, če je hotel od svoje dejavnosti spodbuno živeti in normalno poslovali.

Kljub korenitnim spremembam v družbenem sistemu, ki so se zgodile v zadnjem času, pa se stari vzorci oblastnega ravnanja še vedno orhanjajo. Ob splošnem usihanju gospodarske moći in zmanjševanju investicij se je močno zmanjšalo povpraševanje po prevoznih storitvah in poslabšala plačilna disciplina za opravljene storitve. Slovensko zasebno avtoprevozništvo ta tip bje plat zvona. Še posebej so ogrožene nekatere vrste prevozništva (npr. kiperski prevozi). Ce ne bo nihkje ukrepal (ve se pa, da ima škarje in platio v rokah slovenska vlada), se utegne zgoditi, da se bodo slovenski zasebeni avtoprevozniki še naprej in še v večjem številu sedili tja, kjer so razmere za dejavnost znosneje. To pa so sosednje republike, zlasti Hrvaška in BiH, kjer je treba za opravljanje obrne dejavnosti plačevati bistveno manjše obveznosti kot v Sloveniji.

Treba je povedati, da so avtoprevozniki že dali časa opozarjali na svoj slabšoči se položaj, ki bi utegnil avtoprevozništvo slej ko prej pripeljati do popolnega zloma. Ko se je že zdelo, da bo nova vlada vendarle prisluhnila nekaterim predlogom avtoprevoznikov (plačevanje cestnih takv v štirih obrokih), s katerimi bi jim vsaj nekoliko olajšala nevdružni položaj, se je pred kratkim izkazalo, da za kaj takega, če uporabimo vladno utemeljitev, še ni ustreznih pravnih in tehničnih možnosti. Še več, kot v posmeh se omenjene dejavnosti medtem celo povečale. Taška cincna poteka vladnih organov je nezadovoljstvo samostojnih avtoprevoznikov, ki jih prometna milica že zaradi najmanjšega preseganja dopustne obremenitve ostro kaznjuje. Zato so zahtevali, naj se zakonsko določila prilagode tehničnim normativom proizvajalcu, hkrati pa naj se avtoprevoznikom omogoči plačevanje povračil za ceste na podlagi nosilnosti, za katero se prevoznik odloči pri registraciji vozila.

V razpravi so bile izrecene tudi zahteve, naj se v republiki uvedejo minimalni ceniki, ki naj bi v sedanjih neurjenih tržnih razmerah zajezili neljetovalno konkurenco. V zvezi s tem so zahtevali, naj se v pristojnih republiških organih lotijo vprašanja, kako ustaviti prijavljajo naših avtoprevoznikov v drugih republikah. Ti prevozniki, ki svojo dejavnost opravljajo na domačih tleh, so v neprimerno boljšem položaju od svojih ozjih domovini lojalnih kolegov. Ni treba posebej dokazovati, da z dopuščanjem take prakse materialno izgublja vsa slovenska družba.

Štrajk je ukrep, ki bi se mu vsekakor radi izognili, pravijo zasebni avtoprevozniki, vendar je odločitev začnji pravzaprav v vladnih rokah, kajti izboljšanje njihovega položaja je praktično odvisno izključno od tega, kakšne potere bo napravila vlada v naslednjih dneh. Njena odgovornost je velika, saj gre za usošo 7 tisoč ljudi in njihovih družinskih članov.

ZVEZA OBRTNIH ZDROUŽENJ SLOVENIJE

Sekcija za avtoprevozništvo

Urnik poti novoletnega kamiona

NOVO MESTO — Tudi letos bo odšel na pot novoletni kamion, ki ga v teh dneh pripravljajo v delavnicih Centra srednjih sol Borisca Kidriča. V pondeljek, 24. decembra, ga bodo ob 14.30 pozdravili malčki pred gasilskim domom na Otocu, ob 15.30 pa pripeljali v Belo Cerkev pred dom krajne skupnosti, ob 16.30 pa v Šmarjeti pred gostilno Žura, ob 17.15 pa v Skočjanu pred avtobusno postajo. V torek bo svoje potovanje pričel ob 14.30 v Gabriju pri kulturnem domu, v Brusnicah pa bodo pred trgovino pozdravili ob 15.15 v Orehovici nekaj minut po 16. uri, na trgu v Šentjerneju ob 17., ob 18. uri pa na Glavnem trgu v Novem mestu. V sredo bo svoje potovanje pričel v Podgradu ob 14.15, uro kasneje pa dedek Mraz svoj program pokazal otrokom na Dolžu, ob 16. uri se bo ustavil v Stopičah. Ob 16.45 bo v Stranskem vasi pri Šoli, ob 17.30 pred trgovino na Uršljinu, ob 18.30 pa ga bodo lahko pozdravili tudi otroci na Glavnem trgu. V četrtek bo kamion najprej ustanovil v Žužemberku; na trgu bo že ob 15. uri. Tri četrte ure pozneje bo na Dvoru tudi za otroke krajevne skupnosti Hrigne, ob 16.30 pa ustavil pred domom KS v Straži, ob 17.30 na parkirišču v Dolenjski Toplici, uro kasneje pa ga bodo že lahko videli tudi na Glavnem trgu. Zadnji dan bo novoletni kamion z dedkom Mrazom obiskal otrocke iz Prečne, in sicer ob 15. uri pred kulturnim domom, ob 16. uri pa bo pozdravil v Mirni Peči, ob 17. uri pa ustavil pred gasilskim domom v Dolenjih Kamencih, ob 18. uri pa se bo vključil v novolenvi program na Glavnem trgu.

Društvo naj bi prispevalo tudi k odpiranju pogleda v prihodnost, h graditi mostov, k sodelovanju med ljudmi in narodi. Ko bi bivši izgnanci obiskovali kraje svojega izgnanstva, ne bi tja hodili s sovraštvom v sreči, temveč s poslanstvom dobre volje — s funkcijo odpiranja v Evropo. Res bi opozarjali sedanje oblasti in združenje Nemčij na problem odškodnine vsaj v simbolični obliki, vendar teh zahtev ne bi postavljali v obliki, kot da smatramo, da so sedanjem nemški rodovi krivi za zločine nacistične Nemčije.

Najlepšo nekaterih starejših ljudi, ki

MЛАДИ ДОПИСНИК

P.n.
Uredništvo
Dolenjskega lista

PLEBISCIT DA ALI NE?

Za Slovence se bliža dan, ko bomo morali odgovoriti na vprašanje: Samostojna Slovenija — da ali ne? Kaj menijo o tem Artičani? Milena Drnč, 70 let: »Dovolim, da bo plebiscit uspel. Miha Haler, 82 let: »Mislim, da bo plebiscit uspel. Vendar vsem ljudem ni cisto jasen, zato pričakujem, da bo z njim prisko samo dobro.« Štefko Polšak, 39 let: »Uspel bo.« Gordana Rožman, 27 let: »Uspel bo, vendar bo njegova realizacija pomenila tudi nevarnost.« Milan Vahčič, 36 let: »Prepričan sem, da bo plebiscit uspel. Čas je že, da se osamosvojimo.« Plebiscit torej vlivata Artičanom upanje in verja v boljše čase, na drugi strani pa tudi negotovost in dyom.

NATALIJA VAHČIČ, 8. r.

nov. krož. OS Artiče

TEBI, MODRI VLADAR

Slišala sem, da boš prišel s Pece Šele, ko ti bo brada dovolj velika. A zakaj bi čakal? Raje pride sedaj vladat. Ti ne veš, koliko gorja že doživljajmo! Nekateri se med seboj tepejo, sovražijo. Če boš prišel, pa bo že lepo. Ti bi zopet zavladal slovenskemu narodu. Prosim, razmisli o moji prosnji in mi odpis.

URŠKA SANČANIN, 5. b

OŠ Bršljin Novo mesto

NA RADIU SLOVENIJA

Tudi našo šolo je doletela čast, da smo učenci od 5. do 8. razreda sodelovali v oddaji Popularnih 20 na 2. programu Radia Slovenija. Pred snemanjem nas je Sonja Čibej varno popeljala na ogled Ljubljane. Slisali smo celo mehiški ansambel, ki je igral na ulici. V radijski hiši nas je sprejel Rihard Kislih. Pozneje v studiu je bil tudi Slavko Kastelec. Predstavili smo se, so polni prijetnih vtipov »zbasi« in kombi in celotno pot preprevali. KATARINA KLEPEC, 7. d.

OS Grm Novo mesto

JEDI IZ DOMAČE KUHINJE

Ob razstavi Stara kuhinja so se članice aktivnosti kmečkih žensk iz Šentjernej predstavile s kuhinjskimi dobrotnami. Te ženske so doble zanje številna priznanja. Na Ptuju je letos Anica Božič prejela zlato priznanje za pšenični kruh z dodatki. Joža Kastelic srebrno za pletenico, Marija Kos za potico. Zahvaljujemo se katarini Volk, mentorici aktivita, in Jožici Kastelic, vodji aktivnosti Šentjernej za odziv na naš vabilo. Močno si želimo, da bi ta predstavitev postala v Šentjernej tradicionalna. Zganiti pa bi se moralno tudi turistično društvo.

GABI GABROVEC, 6. b

OŠ Šentjernej

Novoletni direndaj

ČRNOMALJSKI dedek
Mraz brez daril, a z
obilno zabave

ČRNOMELJ — Črnomaljski otroki letos zaradi pomanjkanja denarja ne bo obdaril dedek Mraz, kot je bilo v navadi pretekla leta, zato pa bo tukajšnji Zavod za izobraževanje in kulturno pri

IMV corp.

holding

35 let rasti, zaupanja in zvestobe

**Slovenija hoče v Evropo.
Mi smo že tam!**

Leta 1962 smo izvozili v tujino prve avtomobile, izdelane v Jugoslaviji. Sedaj jih izvozimo na desetisočje letno.

Leta 1965 smo izvozili prve počitniške prikolice na Švedsko. Danes smo med največjimi proizvajalci mobilnih počitniških enot v Evropi in zavzemamo pomemben del evropskega trga. Naša blagovna znamka Adria je v Evropi dobro poznana.

Vzpon seveda ni bil lahak in ne enostaven. Začeli smo leta 1955 s podjetjem Agroservis in 51 zaposlenimi. Razmere so nas silile v razvoj, saj ni bilo posla ne denarja. Niti napredka je takrat vodil Jurij Levičnik. Treba je bilo misliti drzno, načrtovati drzno in delati drzno. Hoteli smo ven iz poprečja. Tako je nastal IMV z avtomobilskim in prikoliškim delom. Danes imamo 6.580 zaposlenih. Vzpon tudi ni bil neboleč. V sunkoviti rasti je nekajkrat pošla sapa in je bilo treba malo postati in razmislit. Tudi okolju takratni razvoj ni bil prijazen. Z današnjim znanjem, vedenjem in izkušnjami bi ravnali drugače. Toda vzpon zahteva svoj davek in mi smo ga plačali. V prvi vrsti pa je le vedno bila

skrb za tisoče zaposlenih, da so imeli delo in primeren dohodek za življenje. Velik del Dolenjske pa tudi širše okolice je tako ali drugače usodno vezan na IMV.

Današnji IMV je moderno organizirana holdinška korporacija s štirimi delniškimi družbami v Jugoslaviji (REVOZ, Novo mesto, d.d.; ADRIA CARAVAN, Novo mesto, d.d.; Tovarna posebnih vozil TPV, Novo mesto d.d., Tovarna avtomobilskih delov in opreme Beli Manastir, d.d.) ter osmimi podjetji v Evropi. Korporacija skupaj s podjetji letno ustvarja 1,1 milijarde nemških mark prometa ter v prikoliškem delu obvladuje desetino evropskega trga, v avtomobilskem pa desetino jugoslovanskega. V svojem razvojnem ciklu se je v avtomobilskem delu IMV vezala na več tujih partnerjev, od katerih se je za najuspešnejšo izkazala sedanja že več kot poldrugo desetletje trajajoča povezava s francoskim Renaultom. V sodelovanju z njim je naša avtomobilска proizvodnja kvalitetno zelo napredovala, delniška družba Revoz pa je bila sprejeta v družino Renaultovih podjetij, na kar smo posebej ponosni, saj to dokazuje, da smo dosegli evropsko raven.

Slovenija hoče v Evropo, IMV je njen predhodnik.

Podjetje za proizvodnjo in komercializacijo avtomobilov REVOZ

Vedno so odločilni le ljudje

MARJAN ANŽUR, predsednik poslovodnega odbora IMV:

»Če primerjamo med seboj podjetja po uspešnosti in ko odmislimo stvari, ki niso primerljive, lahko ugotovimo, da nam za neposredno primerjavo ostanejo vedno samo ljudje. Podjetja so zato uspešna le, če jih tvorijo uspešni posamezniki. IMV je v svoji kratki zgodovini uspel iz majhne firme zgraditi veliko firmo uspešnih posameznikov, ki so prestali vse izzive zadnjih 35 let. IMV je tudi družina različnih posameznikov. Naše bogastvo je prav v teh razlikah, ki rojevajo tudi nove ideje. Naša naloga

je učinkovito povezati prav ta razpoložljivi človeški potencial in ga usmeriti k skrbno zastavljenim ciljem.

Leto, ki je pred nami, bo prav gotovo odločilno za razplet jugoslovanske krize, slovenske samostojnosti in v tem okviru tudi nadaljnje usode IMV. Potreba po čistih računih med republikami je nesporna, morebitni nov dogovor pa mora temeljiti na realnih ekonomskih interesih. IMV je strateško usmerjen v izvoz, iz tega pa nikakor ne bi smeli zaključiti, da jugoslovansko tržišče za nas ni pomembno ali celo potrebno. Danes je največji kapital vsakega podjetnika tržišče. Zelo težko ga je osvojiti in zelo lahko izgubiti.«

Tovarna prikolic ADRIA CARAVAN

Naši pionirji

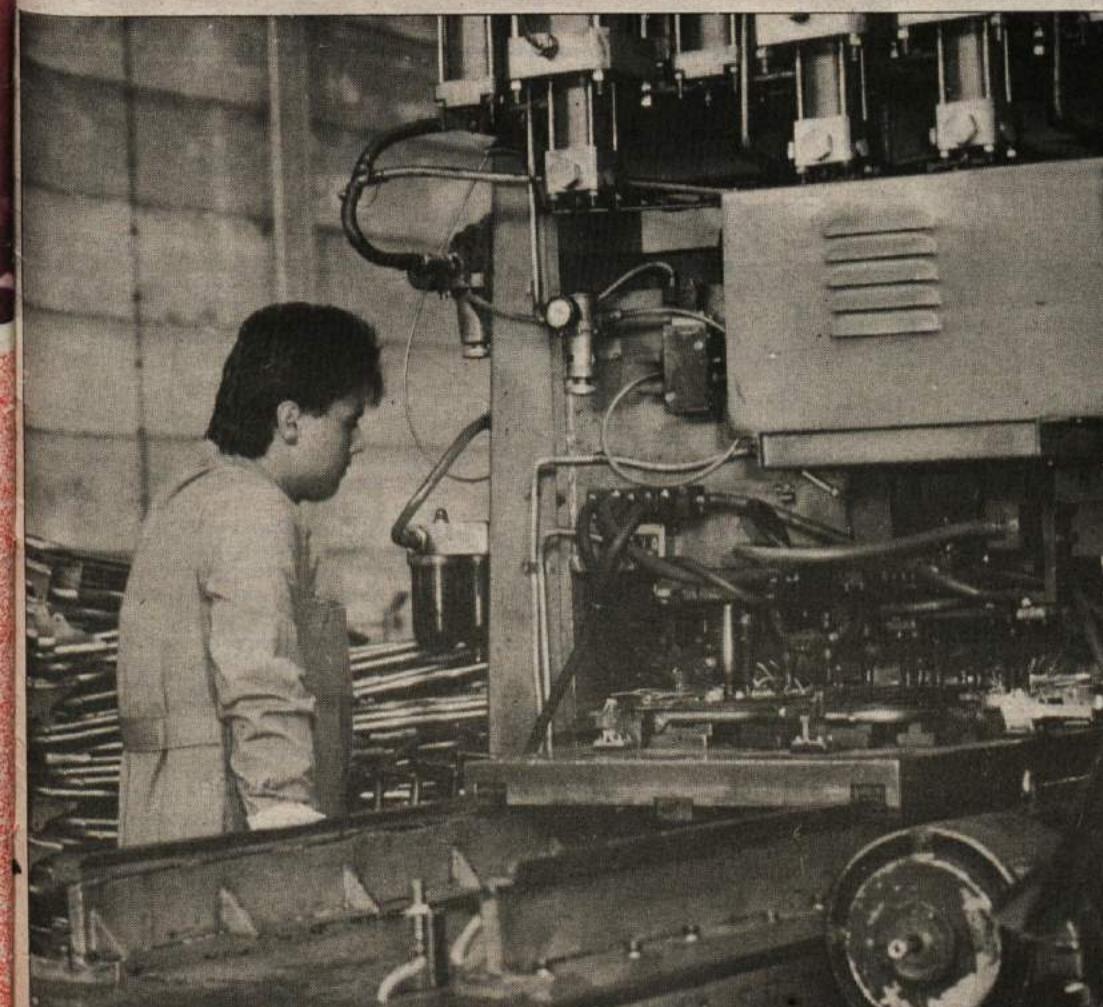
MILAN KUKOVEC je prišel v Agroservis 1. avgusta 1955. Prišel je kot preddelavec in napravil v domala treh desetletjih in pol dolgo pot skozi vse razvojne faze in spremembe IMV ter se pri tem razvijal in napredoval tudi sam, saj je bil vedno v središču dogajanj, bodisi v podjetju, bodisi zunaj, kjer je imel tudi več pomembnih funkcij. Sedaj živi že polegdrugo leto kot upokojenec v Gotni vasi. »Trud, ki ga je človek kot mlad entuziasht vložil v tako veliko tovarno, ni bil zaman, saj je zaposlitve dobilo veliko ljudi in to je gotovo bogastvo kraja in tudi človeka, ki je del sebe vložil v to,« pravi Okrogličeva in pristavlja, da je ponosna tudi na sedanji razvoj IMV in na to, da je bila ena od njegovih graditeljic.

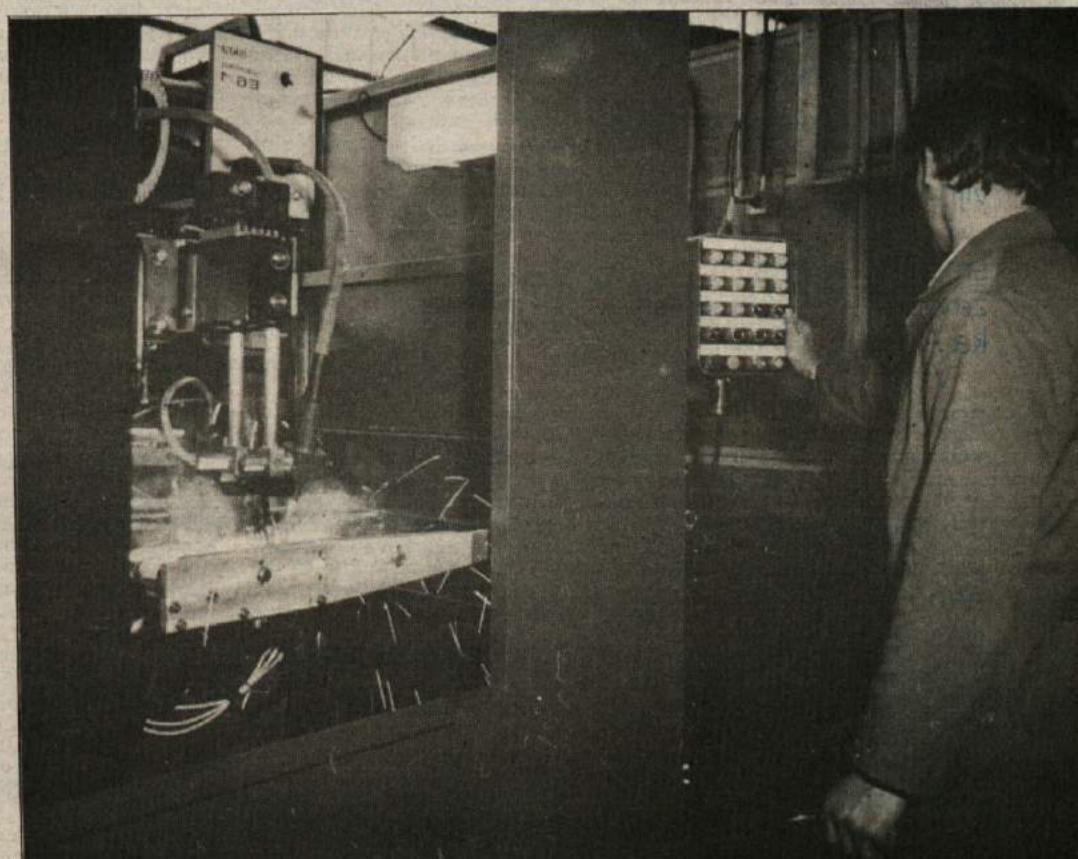
JOŽA OKROGLIČ je prišla v Agroservis kot dvanajsta zaposlena 1. decembra 1954. leta. Takrat so še vsi delali vse, ona pa se je že takrat začela ukvarjati tudi s knjigovodstvom in mu ostala vseskozi zvesta. Upokojena je od konca leta 1981, živi v Ločni, še vedno pa spremlja dogajanja v svojem nekdanjem delovnem okolju. »Če si bil toliko časa zaposten v enem kolektivu, se občutka pripadnosti verjetno nikoli ne znebiš, zlasti če si zrasel z njim tako rekoč od začetka,« pravi Okrogličeva in pristavlja, da je ponosna tudi na sedanji razvoj IMV in na to, da je bila ena od njegovih graditeljic.

STANE SLAPNIČAR je prišel v nekdanji Agroservis 1. junija 1955 kot vajenec. Sedaj je v servisni službi, kjer vodi šolanje za mehanike-specialiste za renaultova vozila. Zlasti zadnji čas je servisna služba v IMV napravila velikanski skok naprej. O tem pravi Stane takole: »Vedno več je elektronike, in ker mi je bilo to hobi že v mladih letih, mi novitete niso v breme, temveč v veselje. Veliko pomenijo pa tudi izkušnje. Prilagajanje razvoju je seveda potrebno, če hočeš ostati na tekčem. Tega je bilo pri nas v IMV kar precej, saj smo v teh desetih letih zamenjali kar nekaj firm, predno smo se ustavili pri Renaultu.«

Tovarna avtomobilskih delov in opreme Beli Manastir

Tovarna posebnih vozil Novo mesto

IMV corp.
holding

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 21. XII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.35 in 14.15 — 1.30 TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
DELFIN FLIPPER, 18. del
VOJNE USODE, angl. nadalj., 3/7

10.25 VIDEO STRANI
14.30 VIDEO STRANI
14.40 SVET NA ZASLONU, ponovitev
15.10 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE

17.00 DNEVNIK 1

17.05 MOZAIK
TEDNIK, ponovitev

18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
18.10 PEPELNA OBISKU
18.40 CIRKUSKE ŽIVALI, švicarska naniz., 2/7

19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.20 EPP

19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME

20.02 ZRCALO TEDNA
20.25 SLOVENIJA — MOJA DRŽAVA

22.00 ZAKON V LOS ANGELESU, amer. nadalj., 32/42

22.45 DNEVNIK 3, VREME

23.10 SOVA:
DROUŽINSKE VEZI, amer. nadalj., 16/22

OBDOBJE PRILAGAJANJA, amer. film (ČB)

1.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

9.00 Satelitski programi — 9.55 Kranjska gora: svetovni pokal v alpskem smučanju, veleslalom (m), 1. tek — 11.00 Satelitski programi — 12.55 Kranjska gora: veleslalom (m), 2. tek — 16.00 Satelitski programi — 16.30 Veleslalom (m), posnetek — 17.30 Studio Maribor — 19.00 Videomeh (ponovitev) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Ex libris: Primorsko vinogradništvo in vinarstvo — 21.05 Slavnostni koncert ob 125-letnici rojstva Jana Sibeliusa — 23.05 Vprašajte ŽIS — 0.05 Yutel

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30 Kapetan Grom in vojaki prihodnosti (amer. nadalj.) — 10.00 Šolski program — 12.00 Poročila — 12.10 Video strani — 12.20 Satelitski program — 13.30 Shakespeare na TV: Macbeth — 16.10 Video strani — 16.25 Poročila — 16.30 TV koledar — 16.40 Kapetan Grom in vojaki prihodnosti — 17.10 Pogovori o znanosti — 17.40 Hrvatska danes — 18.25 Številke in črke — 18.45 Polna hiša (amer. nadalj., 1/13) — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Love, Mary (amer. film) — 21.35 Mladost v nasmehu

22.00 ZAKON V LOS ANGELESU, amer. nadalj., 32/42

22.45 DNEVNIK 3, VREME

23.10 SOVA:
DROUŽINSKE VEZI, amer. nadalj., 16/22

OBDOBJE PRILAGAJANJA, amer. film (ČB)

1.25 VIDEO STRANI

22.30 SOVA:

ZLATA DEKLETA, amer. nadalj., 16/25

KLUB PARADIŽ, angl. nadalj., 5/10

NOTRANJA PREISKAVA, 2. del amer. filma

1.20 VIDEO STRANI

22.30 SOVA:

SLOVENIJA 2

8.30 Satelitski programi — 9.20 Slalom (ž), 1. tek — 9.55 Kranjska gora: slalom (m), 1. tek — 11.00 Satelitski programi — 11.50 Slalom (ž), 2. tek — 12.25 Slalom (m), 2. tek — 13.15 Satelitski pro-

nekoga angela (zabavna oddaja) — 22.30 Dnevnik — 22.50 Poročila v angleščini — 22.55 Oddaja o kulturi — 0.25 Poročila

SOBOTA, 22. XII.

SLOVENIJA 1

8.10 — 1.30 TELETEKST
8.25 VIDEO STRANI

8.35 TV MOZAIK:

8.35 NEMŠČINA — ALLES GUTE, 26., zadnja lekcija
9.00 MUZZY, angleščina za najmlajše (13/20)
9.15 RADOVENDI TAČEK
9.30 MURO V ŽIVALSKEM VRTU
9.50 ČEBELICA MAJA
10.15 TOVARIŠIJA PETRA GRČE, nadaljevanja HTV, 2/3
10.40 ALF, amer. nadalj., 8/24
11.05 ZGODIBE IZ ŠKOLOKE
11.35 POGLEDI: NJEGOVOGO VELIČANSTVO ŽEVELJ
12.30 NAŠA PESEM 90

13.00 VIDEO STRANI

13.40 DRUGA GODBA: ANSAMBL VUJIČIĆ (Madžarska), ponovitev

14.10 VIDEOGODBA, ponovitev

CILKLUS FILMOV W. DISNEYA:

DARBY O GILL V KRALJEVSKU PALČKOV

16.20 SOVA, ponovitev

16.50 EP VIDEO STRANI

16.55 POSLOVNE INFORMACIJE

17.00 DNEVNIK 1

17.05 DP V KOŠARKI: BOSNA — SMELT OLIMPIJA

18.25 DIVI SVET ŽIVALI, ang. posljednjoznan. serija, 7/14

18.55 ŽE VESTE?

19.05 RISANKA

19.15 TV OKNO

19.20 EPP

19.30 DNEVNIK 2

19.55 VREME

19.59 UTRIP

20.20 ŽREBANJE 3 X 3

20.35 KRIŽKAŽ

22.10 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME

22.30 SOVA:

ZLATA DEKLETA, amer. nadalj., 16/25

KLUB PARADIŽ, angl. nadalj., 5/10

NOTRANJA PREISKAVA, 2. del amer. filma

1.20 VIDEO STRANI

22.30 SOVA:

SLOVENIJA 2

8.30 Satelitski programi — 9.20 Slalom (ž), 1. tek — 9.55 Kranjska gora: slalom (m), 1. tek — 11.00 Satelitski programi — 11.50 Slalom (ž), 2. tek — 12.25 Slalom (m), 2. tek — 13.15 Satelitski pro-

grami — 15.00 Videonoč (ponovitev) — 19.00 Mati in sin (avstralska humor. serija, 4/14) — 19.30 Dnevnik — 20.15 Filmske uspešnice: Nevada Smith (amer. film) — 22.20 Slalom (ž + m), posnetek — 23.30 Yutel — 0.25 Satelitski programi

HTV 1

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Spored za otroke — 10.00 Izbor iz šolskega programa — 11.30 Izbrali smo za vas

— 13.15 New original wonder woman (amer. film) — 14.50 Mikser M (zabavna oddaja) — 15.35 TV teden — 15.50 En avtor, en film — 16.15 Poročila — 16.20 Sedmi čut — 16.30 Božič v Čučerju (folklora) — 17.00 Kralj Patagonije (TV nadalj., 1/4) — 17.55 Otroci praznujejo božič (posnetek iz Albert Halla) — 18.55 Risana serija — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Pogovor teden — 20.15 Častni konzul (angl. film) — 22.10 Dnevnik — 22.30 Poročila v angleščini — 22.35 Hrvatska sakralna umetnost (dok. film) — 23.35 Fluid (zabavnoglasb. oddaja) — 0.20 Športna sobota — 0.40 Poročila

HTV 1

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Spored za otroke — 10.00 Izbor iz šolskega programa — 11.30 Izbrali smo za vas

— 13.15 New original wonder woman (amer. film) — 14.50 Mikser M (zabavna oddaja) — 15.35 TV teden — 15.50 En avtor, en film — 16.15 Poročila — 16.20 Sedmi čut — 16.30 Božič v Čučerju (folklora) — 17.00 Kralj Patagonije (TV nadalj., 1/4) — 17.55 Otroci praznujejo božič (posnetek iz Albert Halla) — 18.55 Risana serija — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Pogovor teden — 20.15 Častni konzul (angl. film) — 22.10 Dnevnik — 22.30 Poročila v angleščini — 22.35 Hrvatska sakralna umetnost (dok. film) — 23.35 Fluid (zabavnoglasb. oddaja) — 0.20 Športna sobota — 0.40 Poročila

NEDELJA, 23. XII.

SLOVENIJA 1

8.15 — 10.10 TELETEKST

8.30 VIDEO STRANI

8.40 OTROŠKA MATINEJA:

ŽIV ŽAV

CIRKUSKE ŽIVALI, švicarska

nadralj., 2/7

10.00 ZGODOVINA SMEHA, franc.

dok. serija, 1/6

11.25 PRISEJ JE ČAS OKROG BOŽIČA, oddaja z Ansambлом Slovenija in Alpškim kvintetom

11.55 EP VIDEO STRANI

12.00 KMETIJSKA ODDAJA

13.00 VIDEO STRANI

13.05 TITANIC, ponovitev

14.35 ALTERNATIVE 4, poljska nadralj., 8/9

15.30 SOVA, ponovitev

16.55 POSLOVNE INFORMACIJE

17.00 DNEVNIK 1

17.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE

17.10 RADOVENDI TAČEK

17.25 ČE BI BIL BOŽIČ VSAK DAN, risanka

17.50 WAJATPU, 1. del TV nadalj.

18.20 BOŽIČNE SANJE, pravljica

18.55 PRAVLJICE IZ MAVRICE, 1. oddaja

19.15 RISANKA

19.20 TV OKNO

19.30 DNEVNIK 2

19.55 VREME

20.05 BOŽIČNA ZGODBA, valižanska drama

21.00 ZORI NOČ VESELA, božične pesmi sosednjih narodov

22.05 DNEVNIK 3, VREME

22.25 OSMI DAN

23.45 POLNOČNICA, prenos iz stolnice

1.00 PET BOŽIČNIH

1.15 VIDEO STRANI

1.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE

1.20 RADOVENDI TAČEK

1.25 ČE BI BIL BOŽIČ VSAK DAN, risanka

1.30 RAZGOVOR, 1. del

1.35 RAZGOVOR, 2. del

1.40 RAZGOVOR, 3. del

1.45 RAZGOVOR, 4. del

1.50 VIDEO STRANI

1.55 RAZGOVOR, 5. del

1.55 RAZGOVOR, 6. del

1.55 RAZGOVOR, 7. del

1.55 RAZGOVOR, 8. del

1.55 RAZGOVOR, 9. del

1.5

NAGRADA V DOLENJSKE TOPICE

Žreb je izmed reševalcev 47. nagradne križanke izbral DRAGICO JERŠE iz Dolenjskih Toplic. Za nagrado bo prejela lukusno izdajo najbolj znane dela Ivana Pregla, roman Plebanus Joannes. Nagrjenaki čestitamo!

Rešite danasnjio križanko in pošlite rešitev najkasneje do 7. januarja 1991 na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 1.

REŠITEV 47. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 47. nagradne križanke se, brano po vodoravnih vrstah, glasi: GAVČO, ERA, DE MICHELIS, NOJ, MLAKA, ONON, GNOM, ITALIJA, MILITARIST, POTOP, ČRM, ANI, KARAMBOL, DRIL, ELA, ROSALNICE, TAN, KATKA, AAR.

MJSIJ

Če potreba po narodni identiteti ni zadovoljena, lahko, kakor vsaka potisnjena želja, naraste do iracionalne silovitosti in naredi škodo.

I. FETSCHER

Narodno—domovinska fakčnost človeka ali takšnost človeškega bitja se pokaže kot neodpravljava strukturalna poteza človeškosti človeka, katere ukinitev bi bila enaka razčlovečenju.

I. URBANČIČ

Bitka, ki je ni mogoče dobiti

Uspehi in neuspehi večletnega boja z drogo — Preprečevanje prodaje je samo delno uspešno — Nove sintetične in cenejše droge zamenjujejo klasične

Svet se sooča s številnimi krizami in katastrofami, vendar je od vseh mogočih kriz, ki pretresajo svet, ena, ki je sicer ni tako neposredno čutiti, je pa nedvomno izredno težka in vse globlja. To je kriza, ki raste in se spleteta okoli droge. Razviti svet od znotraj razjeda narkomanija, ki je še posebej nevarna zato, ker so njene žrtve mladi, torej prihodnost družbe.

Pred leti so ZDA, kjer je ta problem sploh zelo izrazit, z veliko zavzetostjo in v velikimi upanji v uspeh začeli neusmiljen boj z drogo. Droga se je namreč iz obrobnega problema že davno prestavila v samo središče problemov sodobne razvite družbe. Zato so ameriški boj z zanimanjem spremil tudi v drugih državah razvitega sveta, kjer se spopada s podobnimi ali celo še hujšimi problemi.

Američani so napore in denar strateško usmerili predvsem v preprečevanje mednarodne trgovine z mamilimi. Okrepili so nadzor na mejah, na letališčih, v pristaniščih. S strokovno, denarno in vojaško pomočjo so segli tudi na tuga ozemlja, predvsem v tiste srednje—in južnoameriške države, od koder droge prihajajo na tržišče. V boju so se bolj ali manj vključile vlade držav, na katerih območjih pridelejo in predelujejo droge. Na vroča območja so pošljili celo posebne vojaške oddelke, ki so požigali nasade, uničevali tajne predelovalnice in se večkrat zapletli tudi v ostre boje z oboroženimi oddelki drogarske mafije.

Boj proti drogi se je začel leta 1973. Tedanji predsednik Richard Nixon je takrat objubil velik preobrat. Zdaj se Američani in vsi, ki spremjamajo njihov boj z drogo, sprašujejo, ali je do preobraha res prišlo in ali so napori in vloženi kup denarja rodili kaj uspeha?

Statistika odgovarja pozitivno. Na mejah in drugod so zasegli toliko pošiljk drog kot še nikoli. Samo lani so zasegli 65 ton heroina, kar je bila za drogarsko

NAGRADNA KRIŽANKA

49

TONA	APATUA	NAJBOLJŠI RUŠKI KAVAR	VRSTA GLASBENE IGRE	AVTOR: J. UDOR	ZNANI NEM. PISATELJ: THOMAS	POVRŠINSKA MERA	PLESNI ELEMENT	VRAZNI OBSEK	MODEL
TOVARNA AVTOMOBILOV PRIBOJ				TERO- RISTIČNA STRANKA IZRAELA					
SESTAVINA OLJ ŠTEFAN ČUK				PRIJETEN VONU IN TAKO NAPREJ					
DL	POZITIVNA ELEKTRODA	USTNATO DREVO	DL	SVINČONICA MESTO NA HRVAŠKEM	LOČINA TROPSKI KOPITAR				
KEM. SIMBOL ZA SREBRO		PRODAJA LEC SOLATE PIRIKA					PRITOK ODRE	RAZPRAVA	MOZOLJ- VOST
INSKRIPCI- JA IN SPOMENIKU				NEZNANCA V MATEMATIKI	ODSTAVEK				
LEDVICE				POSTOPAC LIJUDSKI ODBOR					
VOZ S PLOHOM				ZAGOZDA			SPANJE		
RIZOVO ŽGANJE				PRITOK SAVE					GR MIT. SONČNA DEŽELA

MINI ZANIMIVOST:

SVETIŠČE IZ KAMENE DOBE

Nemški arheologi so v sodelovanju z domačimi strokovnjaki na jugu Turčije odkrili ostanke svetišča iz mlajših kamene dobe, starega približno 9.500 let. Svetišče je bilo obdano z domnevнимi prodajalnami hrane. Arheologi sklepajo iz najdenih ostankov okostij, da so ob njem starodavni prebivalci trgovali tudi s kožami in mesom divjih živali.

Stara znanja

Opice uporabljajo naravne antibiotike

Nič novega ni pod soncem, bi lahko dejali na rob zanimivi novici, ki so jo poslali v svet tanzaniji znanstveniki. Ugotovili so namreč, da so šimpanzi veliko prej kot človek »odkrali« antibiotike.

Ko so opazovali obnašanje teh živali v naravi, so spoznali, da opice nabirajo in uživajo liste neke zdravilne rastline, kadar imajo težave z želodcem. Gre za aspilijo, dokaj redko rastline iz vrste sončnic. Ko so analizirali sestavine njenih listov, se je pokazalo, da listi vsebujejo veliko zdravilnih snovi, predvsem pa antibiotik thiarubin, ki uničuje več različnih bolezniških klic. Med zanimivimi odkritji je tudi ugotovitev, da si šimpanzi zelo natančno »predpišejo« kuro z zdravilnimi listi. Pojed jih natančno pet na minuto, pri tem pa se pačijo prav kakor otroci, ko morajo vzeti grenačo zdravilo.

Tudi pripadniki plemena Tongwe vedo za zdravilne moči aspilije. Njene liste uporabljajo za zdravljenje želodčnih težav, opekin in ran, vendar jih ne uživajo surovih, temveč jih prekuhajo in pripravijo kot zdravilen čaj.

Antibiotikov torej ni odkrila samo moderna medicina, poznajo jih tudi primitivna ljudstva in celo opice, seveda po svoje.

svet v številkah

AKTIVNO PREBIVALSTVO

V tem času, ko se v Sloveniji pripravljamo na odločitev za osamosvojitev, se seveda zastavlja vprašanje, ali smo tega sposobni. Statistika nam kaže, da smo. Podatki, ki govorijo o deležu aktivnega prebivalstva, se pravi tistega dela prebivalstva, ki je sposoben delati in ustvarjati nove vrednosti, so spodbudni. Graf tega tedna kaže, koliko je v aktivnem prebivalstvu delež moških in žensk. Slovenija je tako po skupnem deležu aktivnega prebivalstva kot po deležu žensk v njem višje uvrščena kot mnoge zahodnoevropske države, bolje se drže v tem pogledu le skandinavske države. Delavljnih rok je torej dovolj.

Zastonj igle

Italijani postavili ulični avtomat za igle

Italija ima precejšnje probleme z narkomanji in seveda tudi s širjenjem aidsa. Oboje je namreč steno povezano. Med uživalci drog, ki si mamilia vbrizgavajo, je navada, da eno iglo večkrat uporabijo. Stare, že uporabljene igle si med seboj tudi velikodušno izposojajo. To pa je skoraj idealen način, da se prenesi in »sposodi« tudi virus aidsa. Med novejšimi drogami, ki se vse bolj širijo, je, denimo, metamfetamin. Izdejajo ga v novih in novih inacihacih z najrazličnejšimi imeni: kristal, kreda, brzinca, fršlus, metek, lučaj. Precej hitro se širi tudi droga, ki ji pravijo led. Pridevanje in prodaja led je zelo vabljuja,

Da bi to zo slaj nekliko zajezili, če ga že ne morejo zatreći, so v severnih predelih Italije sklenili, da bodo omogočili uživalcem droge dostop do čistih igel ob vsakem času dneva in noči. V ta namen so v mestu Modena za poskus postavili poseben ulični avtomat za sterilne injekcijske igle. Avtomat izstavi iglo, ki vam vrže staro. V primeru, da uživalec droge nima stare igle, lahko vrže v avtomat kakršen koli kovanec.

Ce se bo poskus obnesel, bodo take avtomate postavili še v drugih večjih severnoitalijanskih mestih. Morda pa bodo zamisel povzeli tudi drugod, kjer zdaj uživalcem drog podeljujejo zastonjske igle v lekarnah ali na posebnih postajah.

Družba, ki jo vodi ideologija leninistične partije, je nujno zaostala, manj razvita in predvsem nizko učinkovita.

F. BUČAR

Slovenski narod se ne more in ne sme odpovedati staremu cilju: združen in svobodni Sloveniji.

E. KARDELJ

Gorje si ga narodu in človeku, ki da žaliti brez jeze in kazni!

J. TRDINA

Vsek narod se je rodil šele tedaj, ko je začel iskati svobodo svoj duši.

S. KOSOVEL

Skrito staranje v kosteh

Nove raziskave ugotavljajo, da se težave s kostmi pri ženskah začno lahko že v srednjih letih

Krkne kosti so postale skorajda druga beseda za starost. Izguba teže, »vdovska grba«, kot pravijo ženski starčevski zgrbiljenosti, oslabljena hrbitenica, poosti zlom v kolkih, vse to spremila soko starost, še posebno pri ženskah. Moški, ki sicer v povprečju ne dosegajo take starosti kot ženske, teh težav nimajo tako izraženih. Vendar pa težave z okostjem niso plod starosti same po sebi, so le posledica dogajanj v ženskem telesu.

Novejše zdravstvene raziskave namreč kažejo, da se težave začenjajo že pri mlajših ženskah, čeprav na zunaj še ni vidnih znamenj slabljenja okostja. Tako je raziskovalna skupina univerze v Britanski Kolumbiji pred kratkim objavila rezultate svoje študije in v sporočilu zapisala, da ima morda celo več kot polovica vseh žensk že v tridesetih in štiri desetih letih starosti težave s kostmi. Vzrok zanje naj bi bile nepravilnosti in motnje v delovanju menstrualnega ciklusa.

Kosti se v človekovem telesu ves čas razgrajajo in gradijo; pri tem igrata pomembno vlogo hormon estrogen. Ko

Hčere nezaželene

Sodobna medicina v službi detemora deklic

Veliko načinov je, kako se znebi deklice. Daš ji jesti strupene oleandrove jagode, namreč je ne hraniš, dokler je ne pobere lakota, ali pa jo preprosto zasušiš.

To je nekaj najbolj znanih starinskih načinov umora dojenčkov ženskega spola, ki jih še vedno prakticirajo v nekaterih odmaknjeneh in zaostalih predelih Azije. Živiljenjska filozofija prestopi ljudi je pač tako: fantki so tisti, ki naj obstanejo. Deklice so kot družinski priatek nezaželene.

Detemor deklic pa ne poteka samo po arhaičnih metodah, tudi sodobnejše načine poznajo. Na Kitajskem, v Indiji, Koreji in v drugih azijskih državah zlorabljajo moderno medicinsko tehnologijo, ki naj se vedova služila povsem drugačnim ciljem, za starva ravnanja. Z nekaterimi sodobnimi metodami, kot je amniocenteza, je mogoče ugotoviti spol otroka še v materinem telesu. Tako je mogoče »ukrepati« pravočasno. Če gre za zarodek ženskega spola, nosečnica splavi, sicer pa donosi.

Medicinski raziskovalec Meenu Sonduh z univerze Delhi pravi, da je razvoj znanosti le pospel do korak smrti za deklico. Prej jih je čakala kmalu po rojstvu, zdaj pač prej nanje že v materinem telesu.

Tiste deklice, ki jim pustijo živeti, znamenajo v zato pogosteje kot fantki umirajo, preden odrastejo. Raziskovalne študije, ki so jih opravili v Indiji in v Bangladešu, so pokazale, da matere dojajo deklice krajši čas kot fantke in jih sploh slabše hranijo. Antropologi so zaviloma odkrivali, da so v zaostalih predelih, kjer je hrane sploh malo, deklice pogosto kronično podhranjujejo, predvsem pa pogosteje kot dečki.

Demografski učinek takega ravnanja je dramatičen. V Južni Koreji, kjer je ugotavljanje zarodkovega spola običajna praksa, se rodijo 14 odstotkov več fantkov kot deklic, kar je seveda nenačrno, kot kažejo demografske statistike, iz drugih držav sveta. Nič čudnega ni, da, denimo, v kitajski provinci Guangdong pride na deset moških v zrelih letih le ena ženska. Pol milijona samcev v tej pokrajini ne bo nikoli dobilo neveste.

Ker so starci predskodki tako močni, vladajo nekaterih držav razmišljajo, da bi prepovedali zgodnje odkrivjanje zarodkovega spola in tako posegli v kruto načrtovanje družine.

Ko so bili še dobrih dvajset korakov od soda, so se vojaki ustavili, oba oficirja pa sta se po kratkem postanku približala sodu na pet korakov. Oficir, ki je imel torbo in mapo, je začel nekaj pisati. Desetar in vojaki so si prižgali cigarete. Jaz sem bil ves čas bližu in sem si dal opravka z vilami in kupom gnoja na dvořišču. Eden od obeh oficirjev pa je ves čas stal strumno in s srditim pogledom strmel v sod, v katerem je še kar naprej vrelo,

dežurni
poročajo

LASTNIK PREGNAL VLOMILCA — Neznan storilec je 14. decembra okoli 13.45 vломil v stanovanjsko hišo Antona Verčka v Potočni vasi. Vlomilec je s silo telesa odpril vhodna vrata, vendar je imel smolo, da je tisti hip vrnil domov Anton Verček, ki je neznanega predzreza pregral. Vlomilec je odšel praznih rok, z vломom povzročena škoda pa je ocenjena na 200 din.

KDO JE ŠARIL PO AVTOBOLU? — V noči na 16. decembra je prav tako še neznan storilec šaril po osebrem avtobolu Jožeta Strojina iz Mihovice, ki je vozilo parkiral pri gostišču v Gorjem Vrhpolju. Nepridržav je z vozila odvili zadnjo desno luč, z motorja pa razdelil kabo s kabli, tako da je Strojnik oškodovan za okroglih 1.000 din.

ODVIL IN ODNESEL KOLESI — V času med 7. in 9. decembrom je nekdo stopil do avtobusa nemške registracije, ki je poškodovan stal na parkirališču ob magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom v Karteljevem. Lastnik vozila Drago Bošnjakovič iz Tuzle, sicer začasno bivajoč v Nemčiji, je lahko ob prihodu v Karteljevo žalosten ugotovil, da je škoda večja, kot je kazalo ob njegovem odhodu. V omenjenih dneh je nekdo namreč z avtobusom odvle ob prednji kolesi in ju odnesel neznameno kam. Vrednost avtobusa se je s tem zmanjšala kar za 20.000 din.

**Drago popravilo
dežnika in
brušenje nožev**

H. M. in B. R. drzo
okradla starejšo vaščan-
ko v Radovici

RADOVICA — Metliški miličniki so minuli petek, 14. decembra, popoldne na območju Ozija prijeli 19-letnega H. M. in 33-letnega B. R., ki sta utemeljeno osumljena drzne tativne, zoper oba pa je preiskovalni sodnik novomeškega temeljnega sodišča že odredil pričak.

Možakarja sta v petek okoli 11. ure hodila po Radovici in se ustavila pri hiši starejše občanke, ki jima je dala v popravo dežnik, kar pa tudi nabrusti nože. Ko je plačevala storitev, sta ji H. M. in B. R. iz rok iztrigala denarnico, iz nje vzela 1.500 dinarjev, hkrati pa preiskala tudi torbico in vzela še 90 kanadskih dolarjev. S plenom sta pobegnila proti Karlovcu, toda metliški miličniki so bili dovolj urin in učinkoviti. Na območju Ozija, kjer sta s podobnim delom nadaljevala, so osumljenci prijeli in ju izročili preiskovalnemu sodniku.

Opisani primer naj bo vnočično opozoril občanom na previndost, kajti podobnih dogodkov je bilo zadnje čase na območju Dolenjske nekaj. Osebe, ki so po domovini nudile razne usluge, so bile praviloma vsiljive, vselej na preži, da zmagajo to ali ono reč ali da v skrajnem primeru izsilijo kar najvišjo možno ceno.

Inšpektorji plavajo proti toku

V Krškem je bil posvet načelnikov inšpekcijskih služb

KRŠKO — Čeprav so se načelniki občinskih in medobčinskih inšpekcijskih služb iz vse Slovenije minulo sredo na posvetu v Krškem zavzemali, da teh inšpekcijski ne bi kar tako ukinjali, je zdaj že jasno, da bodo tudi te službe centralizirane oz. vodene z republike ravni, v skladu z reorganizacijo državne uprave in občin. Sprejeli pa so sklep, da se inšpekcijskim pomaga, da zaradi nakopičenih problemov ne bi zdaj zdaj propadla.

Sicer pa so načelniki za uvod govorili o reorganizaciji državne uprave v luči ustavnih sprememb. Ta bi bila že lahko zajela tudi inšpekcijske, ampak skupaj s sisi je bilo vse skupaj le prevelik zalogaj za reformiste. Dejstvo pa je, da osnutek nove ustawe opušča dosedanje občino, kakršne ne poznamo nikjer v Evropi. Občina je namreč v skladu z evropsko tradicijo temelj lokalne uprave, ta pa seveda deluje samo v okviru lokalnih interesov in potreb tamkajšnjih ljudi. Vse ostalo je domena države. Tako bodo pod državnim nadzor prišle tudi inšpekcijske službe, med katerimi so nekatere že delovale tako, denimo jedrska. Vendar do „podprtavljenja“ inšpekcijskih služb še ne bo prišlo tako kmalu, čeprav je gradivo za to preobrezlo že pripravljeno. Po občinah pa se že vedelo tako, kot bi bile inšpekcijske službe že „pod državo“, in jih pač ne plačujejo.

Le naključje rešilo življenja

Med poukom telesne vzgoje se je v semiškem domu TVD Partizan utrgalo 50 kv. metrov lesene stropa, ki je treščil na tla — Sreča v nesreči

SEMIČ — Samo srečnemu naključju se je zahvaliti, da se ni nesreča v semiškem domu TVD Partizan, ko se je pretekli teden v sredo dopoldne utrgalo 50 kv. metrov lesene stropa in treščilo z višine šestih metrov na tla, sprevrgla v tragedijo. Učenci 8. razreda, ki so imeli ob nesreči telesno vzgojo v domu, so sicer pobegnili iz doma brez prask, toda to jim je uspelo zgolj zato, ker ni bilo nikogar v tistem delu dvorane, kjer se je utrgal strop.

Ravnateljica semiške osnovne šole Ivana Žunič, še vedno pretresena, je nekaj ur po nesreči povedala, da so v šoli že leta in leta opozarjali, da nimajo primernega prostora za telesno vzgojo. Gostovali so namreč v bivšem Sokolskem domu, ki je v razpadajočem stanju. Telovadbo so imeli v nekoliko večjem prostoru, ki bi mora težko rekli telovadnica in v katerem se niso mogli pri telesni vzgoji zvrsteti hkrati vsi učenci enega razreda. »Naša šola je opozarjala, da imamo glede na število učencev — s 450 otroki smo ena od treh največjih črnomaljskih osnovnih šol — najslabšo telovadnico v Republiki Sloveniji. Da imajo semiški učenci najslabše možnosti za telovadbo, je potrdilo tudi republiško testiranje učencev 60 slovenskih šol,« je povedala Žuničeva.

»Vendor nismo le ternali in se pritoževali, ampak imamo nekaj let narejene tudi že projekte za novo šolsko telovadnico, ki bi moral biti, če bi šlo vse po načrtih, zgrajena letos. Toda vedno, kadar smo prišli na dan s svojimi predlogi za gradnjo, smo dobili odgovor: „Saj vešte, da ni denarja,« pravi razočaran Žuničeva.

Zvone Butala, predsednik semiškega TVD Partizan, ki je lastnik doma, pa je pristavljal, da so se tudi pri Partizanu dobro zavedali, da je ostrejsi doma potreben popravil, vendar se z nekaj tisočaki, ki jih ima Partizan na žiro računu, niso mogli lotiti temeljite obnove. »Ker pa smo se bili, da se bo v domu zgodila nesreča, smo začeli resno razmišljati o obnovi ostrešja in imamo že Begradovo ponudbo s predčasnim. Razmišljali pa smo tudi že o odpovedi gostoljubja šoli, a ne zaradi egoizma, temveč predvsem iz varnostnih razlogov. Toda potem bi morali v šoli črtati na urniku pouk telesne vzgoje. Res pa je tudi, da je bila telovadnica preveč obremenjena, in če ne bi bilo tako, bi morda lahko še nekaj časa služila dejavnosti Partizana. Sedaj pa nima ničesar, ne šola ne Partizan,« pravi Butala.

Le nekaj minut prej, preden se je ne-

Doma umoril štirimesečnega sina

**35-letni Metličan S. D.
je bil na prostem izhodu iz psihiatrične bolnišnice**

METLIKA — Za gnušnim zlonametom letošnjega februarja, ko je bilo na travniku ob Kolpi umorjeno 21-letno dekle, je Bela krajinca minuli ponедeljek dobila še enega, nič manj strašnega in kravega.

Metličani v ponedeljek zvečer kar niso mogli verjeti zgodbi, ki je pričela krožiti po mestu. Naj se je zdela še takoj tragična in krutna, pa se je izkazalo, da je, žal, tudi resnica. Med 16.05 in 17.00, ko je njegova žena odšla z otrokom po opravkih, je 35-letni S. D. iz Metlike v stanovanju umoril svojega štirimesečnega sina. Možakar je bil na prostem izhodu iz psihiatrične bolnišnice Vrabče v Zagrebu in že po tem gre sklepati, da je duševna bolezni najverjetnejši vzrok strašnega zločina. S. D. je ta čas v priporu, ki ga je zanj odredil preiskovalni sodnik.

KOMISIJSKA PRODAJALNA NA »UDAR«

NOVO MESTO — Kar dve tativni so minuli teden privajali v Dolenjski komisijski prodajalni v Novem mestu.

Tako je 11. decembra neznan nepridržav je zapisal Mariji Krmc zmaknil denarnico z gotovino in jo oškodoval za 1.500 din, istega dne pa je iz prodajalne izginil tudi fotoaparat, vreden 1.100 din. In to navzicle temu, da je vsega nekaj metrov vstran domovljeno novomeških miličnikov.

ČEZ CESTO V DOLINO

SUŠICE — 47-letni Emil Trampuš iz Novega mesta se je 16. decembra okoli 11. ure peljal z osebnim avtomobilom Z 128 po cesti z Uršnji sel proti Dolenjskim Toplicam. Zaradi prevelike hitrosti ga je v levem, delno preglednem ovinku pred naseljem Sušica zaneslo na neutrenjeno bankino; po njej je vozil še kakih 20 metrov, nato pa zapeljal čez cesto po pobocu 22 metrov navzdol. Trampuš se je pri tem hudo poškodoval in so ga prepeljali na združenje v novomeško bolnišnico, škodo pa zviti pločevinami pa je bilo za 25.000 din.

BOGAT NOČNI PLEN

NOVO MESTO — Na še nepojasnjeno način je v noči na 16. decembra neznan storilec odpril leva vrata osebnega avtomobila Jugo 45 Novomeščana Franca Bergerja, ki je pustil vozilo parkirano pred blokom v Kristanovi ulici. Nepridržav je prišel do bogatega plena, Bergerju je zmaknil torbico z dokumenti in denarjem, tako je med drugim odnesel tudi 7.000 din, 1.000 mark in za okoli 600 din bonov za gorivo. Skupne škode je za 16 tisočakov. O predrežnecu zaenkrat ni ne duha ne slaha.

mogla znebiti razmišljaj o tem, kakšne bi bile lahko posledice, če bi strop padel eno šolsko uro prej, ko so bili v telovadnici prvošolčki, ali pa tudi, če bi prav v tistem nesrečnem prostoru sedeli tudi osmošolci. Smrtni skoraj zagotovo ne bi mogli uititi. Tako pa so ostala pod deskami le oblačila in šolske torbe, kajti tisti del telovadnice je služil tudi kot garderobera, saj ustrezne garderobe v domu ni.

Ob nesreči je bila v Semiču še toliko bolj poudarjena zahteva, da bo sedaj zagotovo potreben zgraditi novo telovadnico, da bi jim razložil pravila igre pri odobjavi. Takrat je začelo pokati in, mislec, da je potres, so učenci in učitelj začeli bežati. Toda ko so naredili le nekaj korakov, je bil strop že na tleh. »Učenci so mi povedali, da so se po prestanem prvem šoku pred vratim doma najprej prešeli, in ko so ugotovili, da nihče ne manjka, so si oddahnili. Imeli pa so občutek, kot bi se ponovno rodili,« je povedala Žuničeva, ki se nikakor ni

M. BEZEK-JAKŠE

STROP NA TLEH — Žeblji so popustili in okrog 50 kv. metrov lesene stropa v semiškem domu TVD Partizan je pretekli teden treščilo na tla, medtem ko so imeli le nekaj metrov preč šolarji pouk telesne vzgoje. Zgolj srečnemu naključju se lahko zahvalijo, da v tistem trenutku ni bilo nikogar v nesrečnem delu telovadnice, saj mu najbrž ne bi uspelo uititi smrti. (Foto: M. B.-J.)

Šušmarstvo razprtih peruti

Tržni inšpektorji jih sami ne morejo pristriči — V nekaj tednih 20 prijav in 9 ukrepov

in plačilo storitve. Le tako bo tržna inšpekcija pri svojem delu učinkovitejša, šušmarstvu pa pristričene peruti.

Obrni zakon je jasen: kdor trajno, sezonsko ali občasno opravlja gospodarsko in drugo dejavnost, mora imeti obrtno dovoljenje ali potrdilo o priglasitvi del kot postranski poklic. Za pridobitev tega pa morajo biti izpolnjeni določeni tehnični in drugi z zakonom predpisani pogoji. Inšpektorji ugotavljajo, da je razvjeti šušmarstvo moč pripisati tudi temu, ker delovne organizacije ne izdajajo več soglasij, da lahko delavec opravlja določeno dejavnost kot postranski poklic, to pa je seveda pogoj za izdajo že prej omenjenega potrdila. Krog, iz katerega ni videti poti?

Dolenjski tržni inšpektorji so v minulih tednih obravnavali 20 prijav zoper domnevne Šušmarje. Ogleđi so pokazali, da je bilo 9 upravičenih, v ostalih primerih dokazani postopek ni bil uspešen. Zoper kršitelje je bila izdana upravna odločba o prepopravi opravljanja gospodarske dejavnosti in podan predlog sodnika za prekršek. Če Šušmarji izdanih odločb ne bodo upoštevani niti si pridobili ustrezne obrnega dovoljenja, bo potreben poslovne prostore, naprave in priprave preprost zapravljati. Jasno je, da tržni inšpektorji Šušmarstva ne bodo iztrebili. Za kaj takega bo potreben več sodelovanja in predvsem odkritosti ter pogum pri ostalih. Prizadetih in neprizadetih.

B. BUDJA

Obisk izkoristil za tri vloome

Leto in tri mesece zapora za Zuhdijo Mušića — Obiskal sestro in vlamlijal

NOVO MESTO — 24. septembra letos je 28-letni Zuhdija Mušić iz Velike Klaške prišel na obisk k svoji sestri v Črnomelju. Možakar je že večkrat prej prišel na vložki z zakonom, bil tudi je kaznovan, toda očitno ga to ni stresnilo. Tudi v Črnomelju je stopil na kriva pota.

25. septembra je veselo popival pri Romih v Kanjariči. Okoli 22.30 je bila ura, ko ga je prijatelj z avtomobilom odpeljal nazaj v Črnomelj do bloka, kjer prebiva sestra Zuhra Dedić. Mušić je odšel v stanovanje, ker pa mu v njem zavoljil slabega zdravja otrok niso postigli kadeti, se je vrnil pred blok. Takrat se je v njem prebudila že znana strast. Najprej je vložil v Dolenjski market na Čardaku, z betonskim pokrovom jaška je razbil steklo na oknu, nato pa iz notranjosti odnesel 7 kilogramov kave in dva zavitka cigaret, tako da je bilo skupne škode za 947,40 din. Zatem je na parkirišču na Cankarjevi ulici vložil še v osebni avtomobil Z 750, last Matrinka Miladiča, in odnesel avtoradiosetofon ter dva viličasta ključa v skupni vrednosti 1.150 din. Prav tako je tisto

noč vložil še v avtomobil Antonu Panjanu, ki je bil ob klešče in baterijsko svetilko v vrednosti 500 din. Plez iz Dolenjskega marketa je Mušić pustil v hodniku kletnih prostorov, iz avtomobilov odnesene predmete pa je spravil pred stopnicami pri skupnem garažem. Vse to je 26. septembra našel Živko Mihajlovič, tako da so bili predmeti vrnili lastnikom. Kmalu je bil prijet tudi storilec.

Občani so slišali, kako je nekdo razsteklo steklo na trgovini, videli so tudi mo-

SMRT NA CESTI

KOČEVJE — Do hude nesreče, v kateri je umrla 26-letna Darinka Jordan iz Kočevja, je prislo 15. decembra ob 5.55 na regionalni cesti pri podjetju LIK Kočevje. 36-letni Roland Hvala iz Klinje vasi je peljal osebni avto proti Kočevju. Avto ni mogel pravčasno ustaviti in je zadel v zadnji del delovnega motorja, ki ga je vozil pred njim 29-letni Janez Tišlerč iz Gorenja. Ob trečem je bila sopotnica na kolesu z motorjem Darinka Jordan takoj mrtva, Janez Tišlerč pa hudo poškodovan in so ga odpeljali v UKC v Ljubljano. Na avtu je za okoli 30.000 din škode.

PREHITEVAL V SMRT

ŠENTJUR — Ni dolgo trajalo zatisko na dolenski magistrali. 16. decembra ob 12.30 je »dolenjska« vzel nova življenje, 41-letni Pero Subič, začasnec na delu v Nemčiji, se je z osebnim avtom Ford fiestal peljal iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Sentjurju je pričel prehitavati tovornjak z polprlikopnikom, ki ga je vozil sovjetski državljan Anatolij Igordin. Takrat je pa nasproti z avtobusom 100 pripeljal 32-letni Amrit Singh in Velike Britanije. Voznika sta se umikala in Subič je sestavljiv krov zavil pred tovornjakom, toda trčenja jima ni uspelo preprečiti. Audi je po nezgodi treščil še v zadnji kolosi prlikopnika, medtem ko je Subič podlegel poškodbam v razbitinah delov. Materialne škode je bilo za 202 tisočakov.

Preiskovalni sodnik novomeškega temeljn

Zadovoljni na novoletni dopust

Odbojkarji Pionirja imajo pred zasledovalci že 4 točke prednosti — Bihać ugnali s 3:1 — Predzadnje kolo 5. januarja

NOVO MESTO — Še vsega dve kol sta do konca prvega dela prvenstva v I. zvezni A 2-ligi, bolj ali manj pa je že na dlan, da so ta krog ligaških obračunov dobili Novomeščani. Odbojkarji Pionirja so v soboto v športni dvorani pod Marofom zabeležili se deseto zmago, brez večjih težav so ugnali ekipo Bihaća. Zelo dobro pa bi bilo, da bi bil takšen razplet tudi v naslednjem kolu, ko v Novem mestu gostujejo odbojkarji subotičkega Spartaka. Slednji se je namreč z zmago nad Vardarjem prebil že na drugo mesto.

Napovedi, da se v soboto obeta zanimiva in kvalitetna odbojka, so urešene. Igralci Bihaća so potrdili, da so dobra in kvalitetna ekipa, navsezadaj so Novomeščanom odvzeli tudi set, toda za kaj več proti izredno razpoloženi domači vrsti niso imeli možnosti. Se posebej je tokrat izkazal Gavrilovič, ki si je očitno že opomogel po poškodbi, kar je pred drugim krogom ligaških obračunov še kako razveseljivo. Tako imajo pionirjevi dve kol pred koncem prvega dela prvenstva 4 točke prednosti pred zasledovalci Spartakom, Vardarjem Tutunom in Strumico. Upati je, da bodo prednost z zmago v predzadnjem kolu proti Spartaku in uspeh v zadnjem kolu v Novi Gorici proti Salonitu še povečali in naposled dosegli toliko željeno uvrstitev v A 1-ligo.

Sicer pa čaka sedaj odbojkarske prvoligaške nekaj dni premora. Prvenstvo se bo s predzadnjim kolom nadaljevalo še 5. januarja. Ne glede na rezultate zadnjih dveh kol, pa je nekaj že na dlan.

MALI NOGOMET NA SENOVEM

SENOVO — V tukajšnji športni dvorani bo v soboto, 22. decembra, ob 8. uri veliki turnir v malem nogometu, na katerec čaka zmagovalca ob pokalu še 3.000 din in 10 zgornjih delov trenir. Drugouvrščena ekipa bo ob pokalu prejela še deset večerij in deset kosov gornjih delov trenir, trete uvrščena pokal, deset večerij in pijača, četrto uvrščena na 10 pizz in pijačo. Tekme bodo posnete z video kamero in si jih bo moč brezplačno ogledati, prav tako bo zagotovljeno fotografiranje ekip, organizator pa objubljuje tudi nagradno žrebjanje, v katerem bodo udeleženi vsi igralci. Prijave bo do dneva turnirja zbirala Branko Štrigar, telefon (0608) 60-242, med 10. in 14. uro.

Štirih ekip, ki se bodo po dvokrožnem sistemu znova pomerili med seboj v boju za prvi dve mestni, so uvrstili Pionir, Spartak, Vardar Tutun in Strumica, vprašanje je le, s kolikšno prednostjo točk bodo Novomeščani pričeli zaključku del prvenstva. Ne nazadnje je to pomembno tudi zategadelj, ker jim je žreb v prvem krogu namenil težki gostovanji v Strumici in Suboticu, vmes pa bodo doma igrali z Vardarjem. Ne glede na to pa so si strokovnjaki enot-

dišali po novem presenečenju. Gostje so namreč vodile že z 2:0 v nizih, toda pionirjeve so naposled zaigrale, kot znajo, in zabeležile sedmo zmago.

B. B.

Kegljačem biljardne mize

Bo naposled konec samovolje nekoga, bo Loki naposled vrnjeni ukradeno kegljišče?

NOVO MESTO — Se bo zgodilo nekaj, česar dolenski šport ne pomni? Da bo namreč novomeško žensko kegljanje prihodnje sezono stopilo v I. republiško ligo, tem pa Novo mesto ta čas nitro — izjemajo seveda kegljišče doma JLA, ki pa ima iz bolj ali manj znanih razlogov specifičen status — niti enega samega kegljišča. Nič čudnega, da so znove in kdo kolikor postavljene nove zahteve Kegljačkega društva Novo mesto o dokončni ureditvi nekdaj tako priljubljene gostišča Loka, ki je bilo kegljačem drugi dom. Le nekaj podatkov za osveževanje spomina.

Kegljišče na Loka je bilo zgrajeno leta 1974, gradnjo pa so financirali Dominex in Gorjanci. Slednje je kegljišče potem pod ugodnimi pogojimi tudi odpalko. V investicijskem programu za izgradnjo kegljišča je bilo črno na belem zapisano, da ima šport v Novem mestu dolgoletno tradicijo, kvalitetno in ne nazadnje tudi množičnost, še danes imajo mestni kegljački klubi preko 600 članov. Lokacija ob Krki je bila njugodnejša iz več razlogov, osrednje bil ta, da kegljišče tako postaja sestavni del športno-rekreacijskega centra na Loka; to kegljišče je potem dobilo tudi licenco za mednarodna tekmovanja. Toda, ker pa v Novem mestu delamo in živimo zgodil od danes do jutri, brez dolgoročnejših vezujočih predstav in vizij, je Loka danes takšna, kakršna je, na edino tekmovano kegljišče v Novem mestu pa spominjajo le štiri steze; oprema je bila namreč nasično demontirana. Nekateri so gostišču Loka namenili drugačno prihodnost, kegljišče naj bi postalo dobitkovna biljardnica, kjer se mladi zabavajo z denarjem, izgubljajo za zavesami cigaretnega dima in uživajo ob kozarcih pijače. Kegljišča na Loka tako že lep čas ni, toda kegljači se s tem na srečo nočijo sprijaznit.

Že zavoljo tradicije, ko je s kegljiščem na Loka delalo in živilo kar dvanajst klubov, ko so bila tudi

mednarodna tekmovanja, ko sta kar dva kluba, Novo mesto in Krka, nastopala v I. in II. republiški ligi, ne. Tudi zavoljo tistih 350 registriranih kegljačev, ki se s tem športom ukvarjajo tekmovalsko in nadaljnji nekaj sto privržencev, ki kegljanje jemijo kot rekreacijo. Pričakovanih je, da se je za občinsko tekmovanje v sezoni 1990/91 prijavilo kar 12 klubskih ekip; nekatere med njimi se že več kot štiri desetletja prezivljajo izključno same. Sedaj jemijo kegljišče. Kdo in s čigavim blagovnim?

Novomeška športna zveza je na strani kegljačev, predlagajo jim, da sanacijo kegljišča na Loka vrstijo v finančni plan za leto 1991. Manj spodbudne vsebine je dopis, ki so ga prejeli iz sekretariata za družbeni razvoj SO Novo mesto: sekretar Andrej Kirm jim sporoča, da na proračunska sredstva za obnovo, vzdrževanje in najemnino ni mogoč računati, ponudbena kalkulacija Gorjancev zahteva namreč poleg denarja za obnovbo še velika tekoča sredstva, ki jih občina ne zmore. Ne glede na to, kegljišče mora biti vrnjeni Loki. Odgovornost za to morajo na kegljačih prevzeti še Športna zveza in Gorjanci.

Javna odgovornost je vzeti mestu Loka, vseti kegljačem kegljišče, odpisati kegljanje kot športno zvrst. Športniki amaterji so v vsakem primeru zanesenjaki, športu pridajati in so za tudi pripravljenci nekaj datih, celo svoj denar. Nimajo pa moč oddočanja o javnih stvareh. Zato tiste, ki so moč imajo, prosimo, da odločijo v prid športa, kegljanja, v prid tistih, ki lahko in znajo v kegljanju zadovoljiti svoj športno-tekmovalni in rekreativni interes vseh občinjih svojega življenja. Obnovimo kegljišče Loka, pustimo Loko športu! so med drugim v svoj apel javnosti zapisali novomeški kegljači. Vsaj v moralno podporo naj jim bo spoznanje, da pri teh zahtehah se zdaleč niso sami.

B. BUDJA

NA ZASLUŽENI ODMOR — Smrku-tu (v akciji), ob njem pa še Povšič, Mariču in Gavriloviču bo štirinajstdnevni premor pred finišem prvenstva v A 2-odbojkarski ligi prisel še kako prav, da si pozdravijo poškodbe. Obračuni štirih najboljših ekip bodo zahtevali združen in docela pripravljeno ekipo. (Foto: B. B.)

ni, da so pionirjevi bržkone že zanesljivi potniki v najvišji tekmovalni razred, se pa

• 13., predzadnje kolo prvenstva v I. zvezni A 2-ligi bo na sporednu še 5. januarja, ko se bosta v športni dvorani pod Marofom pomerili ekipi Pionirja in Spartaka. V prvem delu prvenstva je bila v Suboticu uspešnejša vrsta Novomeščanov.

zato da drugo mesto obeta nadvise ogoren in izenačen bo. Stisnimo pesti, da bo res tako.

Brez predaha pa poteka prvenstvo v prvi ženski republiški ligi, kjer so dekleta Pionirja po nenadejanem spodrljaju prejšnjo soboto v Ljubljani znova iztržile dve točki. Zanj so potrebovale kar pet setov, uvodni del se rečanja z Rogozom pa je kreko

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

NOV USPEH ŽILEVSKEGA

KOČEVJE — Samo Žilevski je ponovil uspeh izpred mesec dni; na šahovskem vikend turnirju za mesec decembra, katerega pokroviteljica je bila Tekstilna, je zmagal, na naslednjem mestu pa so se udeležili Jurkovič, Malnar, Podkornitnik in Miklji. Naslednji turnir bo v nedeljo, 6. januarja 1991, pokrovitelj pa bo Mercator Trgopromet Kočevje.

I. STANIČ

tala s takim poletom, znašla v takem položaju. Seveda še zdaleč ni kritičen, kajti možnosti za popravne izpite bo spomlad več kot dovolj.

Dve koli pa sta še do konca ligaških ženskih obračunov v prvi moški ligi. Naša šahovska pravka bo odšel v Trbovlje, toda za končni uspeh se bodo morali igralci Rudarja STT še kako potruditi; med tistimi, ki bi jim lahko zagrenili pomlad, se vse pogostejo omenjajo tudi Ribnčani. Ekipa Inessa Rika je po nekaj neznamljivih spodrljajih očitno našla sebe in forma. Ribnčane ločijo od prvega mesta tri točke, kar seveda ni neulovljiva prednost. V sobotnem 11. kolu je Ines brez vsakih težav zmagal v Hrastniku proti Dolu, tako bo bržkone tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma s Preddvorom. In ceprav je sprava kazalo, da bo boj na dnu bolj zanimiv kot pa boj za naslov,

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

zato da drugo mesto obeta nadvise ogoren in izenačen bo. Stisnimo pesti, da bo res tako.

Brez predaha pa poteka prvenstvo v prvi ženski republiški ligi, kjer so dekleta Pionirja po nenadejanem spodrljaju prejšnjo soboto v Ljubljani znova iztržile dve točki. Zanj so potrebovale kar pet setov, uvodni del se rečanja z Rogozom pa je kreko

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

je danes moč napovedati obratno. Dol in Krško sta ekipi, ki ju lahko pred izpadom reši le čudež, pa čeprav so Krčani v soboto po desetih kolih vendarle dosegli svojo prvo letošnjo prvenstveno zmago. Z začetkom prednosti so ugnali Dravo, da pa bi se vendarle zgodil čudež, bi morali Krčani osvojiti točki tudi v predzadnjem kolu, ko igrajo doma z ekipo Jadran. O slednjem bodo dovolj, če zapišemo, da je jeseni prizadejal edini poraz vodilni vrsti Ruderja.

B. B.

<

Nova trgovina na Drski

V kleti dvonamenskega zaklonišča je Dolenjka odprla prepotrebno diskontno trgovino — Spomladi še samopostrežba

NOVO MESTO — Preteklo soboto je novomeško trgovsko podjetje Dolenjka v že največjem novomeškem stanovanjskem naselju Drska — Irča vas — Brod v kletnih prostorih dvonamenskega zaklonišča odprlo diskontno trgovino z živilimi in izdelki dnevnega rabe. Trgovina je velika pridobitev predvsem za stanovanje tega naselja, ki se jim zdaj vendar obeta boljša in kulturnejša preskrba. Pred 13 leti zgrajeni Dolenjkin Market je namreč za neprestano rastoče naselje že pred leti postal mnogo premajhen.

Iz tega razloga je bil ta dvonamenski objekt načrtovan že pred leti, a je izgradnja morala počakati do letos. V stavbi-zaklonišču je v kletnih prostorih torej diskontna trgovina, ki ji je namenjeno 330 m² površine. Poleg stanovcev tamkajšnje soseske jo bodo gotovo radi obiskovali tudi drugi ljudje, kajti diskontni nakup naj bi bil precej cenejši od običajnega. V etaži bo

Z. L.-D.

IZ KS KOSTEL

VAS: SPET ZOBOZDRAVNIK — Po mnogih letih v Vasi spet dela zozdravstvena ambulanta, in sicer vsakih 14 dni ob četrtekih (vmes pa na 14 dni ob četrtekih v Osilnici). Ambulanta, ki je dobila boljšo opremo, dela zdaj le dopolne, krajanji pa predlagajo, da bi včasih tudi popoldne, ker so dopolne v službi. Ordinirata dr. Tonči Šepić in asistentka Agata Kezele.

COLNARIJ: ZA ASFALT — Vaščani Colnarjev zbirajo prispevke za asfaltiranje ceste skozi vas in do priključka na magistralno cesto.

ZAGA: RADI BI VODOVOD — Na Zagri je stalno naseljenih 5 hiš, ki imajo vodnjake. Poleti včasih presuše, zato so začeli akcijo za gradnjo vodovala. Napeljni bi ga od okoli 500 m oddaljenega vodovala v Kostelu. Vaščani so pripravljeni opraviti prostovoljnega dela pri izkopilih in zasutju jarkov, za material in strokovna dela pa pričakujejo pomoč KS Kostel, Hydrovoda in tudi iz sredstev za revitalizacijo.

ZAGA: DOBRODOŠEL BIFE — Na Zagri je odprt bife Samsa. Največ obiska je poleti, ko prihajajo sem izletniki in colnarji, ki se spuščajo po Kolpi. V zimskih mesecih je manj prometa.

Andrej Panjan

Tudi svetila in elektromaterial pri zasebniku

Andrej Panjan odprl v Črnomlju novo prodajalno

ČRНОМЕЛЈ — Na prvi decembirske dan je Črnomelj dobil še eno zasebno prodajalno, prvo te vrste v Beli krajini nasploh. Andrej Panjan je namreč ob Kolodvorski cesti odprl trgovino z elektro materialom in svetili, ponovno pa jo je Elektrolux. Za tovrstno prodajalno se je odločil zato, ker je sam elektrotehnik in ker je želel poprestiti ponudbo v Črnomlju. Ob tem pa mu gre še ena zasluga. Trgovino ima namreč s starimi hiši, ki je zadnjia leta nezadržno propadala. Panjan pa jo je s temeljito obnovil resil zagotovil pogradila ter s tem prispel tudi kamenček v mozaiku lepše podobe mesta ob Lahinji.

Sedanjeno ponudbo, kjer je precej uvoženih stvari, bomo neprestano dopolnilovali, poprestili pa jo bomo tudi z gospodinskih strojov in morda celo z akustiko. Prilagajali se bomo pač trgu, povpraševanju, kupcem, pravi Panjan ter pristavi, da so cene pri njih nižje kot v drugih prodajalah, in sicer predvsem zaradi nižjih marž pa tudi zato, ker nekatere artikle nabavlja neposredno v tovarni. Čeprav sem še na začetku lahko povhalim, da je povpraševanje v trgovini veliko, predvsem pa se oglašajo obrtniki z naročilnicami obrte zadruge ter graditelji z naročilnicami stanovanjske zadruge, polhvali Panjan ter se hkrati tudi nekolicini opravči, češ da se nimajo velikih zalog, da pa so vsem, ki so pripravljeni nekoliko počakati, pripravljeni ustrezti v nekaj dneh. Besede "ne" pri njih ne poznajo.

M. B.-J.

Mlada črnina je vse bolj pričujljena

Belokranjca bo spet
zmanjkovalo

METLIKA — Metliška Vinska klet je po letošnji trgovski pripravila 20.000 litrov mlade metliške črnine in jo takoj dala na trg. Tega pričujljivjega vina v trgovinah že zmanjuje, v kleti pa ga nimajo več.

Nasploh so v metliški kleti prvi v Sloveniji in Jugoslaviji poslali na tržišče mlado vino. Gre za vino, ki ga proizvajajo po posebnem postopku, tako kot slovenski franski beaujolais primeur. V začetku grozdje vre v posebni posodi v atmosferi ogljikovega dioksida, se pravi brez kisika. Ta postopek daje vnu posbeno svežino in prijeten okus. Metlične so potem posnemali tudi drugi proizvajalcji vin. Tako Vipavci proizvajajo vina v redča mlada vina, Stajerci pa za sedaj samo bela.

Zaradi pomanjkanja belokranjskih vin na tržišču so v Vinski kleti morali pohititi s polnjenjem letošnjega belokranjca, ki te dni prihaja v trgovino po Sloveniji. Letošnjega pridelka tega pričujljivjega kakovostnega belega vina je okoli 70.000 litrov in ga, se bojijo v kleti, do nove letine tudi zmanjkovalo.

Letošnjo kakovostno metliško črno bodo v kleti začeli polniti v steklenice takoj po novem letu, kajti stare črnine je bilo prejšnji teden samo še za eno polnilev, se pravi okoli 10.000 litrov. Lani niso pridelali vrhunske metliške črnine, tako da sedaj v buteljke polnijo to vrhunsko vino letnika 1988, medtem ko bo letošnji izvrstni pridelek tega vrhunskega vina še lep čas čakal na polnilev. Tudi letošnji rošč bo prisel v trgovine še spomladi prihodnje leto. Bodo pa v kratkem dali v prodajo zelo majhne kolичine arhivske metliške črnine letnika 86 in laškega razilaga pozne trgovate letnika 83.

A. B.

Priložnost za kakovosten premik

Fakulteta za arhitekturo predlaga izdelavo celovitega prostorskog dokumenta — V avli zavarovalnice Triglav skupina prof. dr. Petra Fistrja predstavlja fragment analitičnega dela gradiva o Novem mestu ter vzorce ureditev v obliki PUP

Meščani/obiskovalci zaznavamo polpol prostorski razpad Novega mesta predsem na izkustveni ravni (izjemno številna naravnost paradosalnih prostorsk konfliktov, začenši s prometnimi kot vsakodnevni fizičnimi oviram, preko depresivne podobe ambientov mesta...), dejanske posledice neuskrajljene prostorske razvoja mesta pa so mnogo hujše. Stalna praksa reševanja najnujnejših problemov ad hoc (npr. komunalnih) je tudi izjemno draga glede na možne rešitve. obremenitve okolja so nekajkrat presegle njegove zmogljivosti, oblikovanje ulic, mestnih ambientov, stavb je daleč pod našimi (dolenskimi) kriteriji podobe mesta.

Ob spoznanju, da ta prostor ni samo naš, se stopnjuje dramatičnost tega početja: ne samo da se v prostoru Novega mesta še vedno vztrajno uničuje dediščina in tudi naše lastno pozitivno delovanje, našim zamancem bo ostalo mesto "ne-mesto".

Naša naloga se pojavi v času, ki ga doživljamo kot prelomnega. Na njen kontekstu predvsem pomembno vplivata naslednja družbenega premika:

a) Pričakovanja radikalna ekonomska preobražba pomeni tudi radikalno prostorsko prestrukturiranje proizvodnih enot, namesto rezervatov (privilegiranih)

gigantov je potreben zagotoviti prostorske možnosti razvoja majhnih in srednje velikih gospodarskih enot. V času splošne recesije, pomanjkanja startnega kapitala potencialnih podjetnikov ter glede na prostorske potenciale znotraj posameznih parcel (predvsem v območju Bršlina ter ostankov ruralnega prostora — preraščajočih vasi), je najnjo zagotavljanje optimalnih prostorskog pogojev za aktiviranje novih enot na današnjih prostorskih nastavkih — izkoriscanju lastniških razmerj, stavb, infrastrukture parcel ipd. Pravilno usmerjanje in regulacija teh procesov lahko omogoči v tem tudi kvalitativno prostorsko preobrazbo posameznih mestnih predelov.

b) Prostorsko planiranje se lahko in tud mora ostresi (v interesu demokratičnosti in pluralnosti) vloga mehanizma realizacije prostorskog konceptov in projektov, ki so neposredno obremenjeni z dnevnimi političnimi ideologijami in ideologijami zaprtih strokovnih lobbyjev. Zato naj se regulacija v prostoru omeji na osnovne prostorske parametre, ki naj dopuščajo kar največ (opredeljeni) prostorskih možnosti konkrenim programom in interesom (skupnostim, občanom, investitorjem/obiskovalcem), tako v smislu izbrane prostora, prostorske organizacije, oblikovanja stavb itd.

Naloga je zastavljena kot kompleksen raziskovalni projekti in ne kot formalna zadostitev normam obstoječe zakonodaje. Tako smo se je lotili, zavedajoč se prilnosti za kvalitativni premik v praksi urejanja prostora v Novem mestu (možne so zelo obsežne investicije po sedanjem zatušju), in to klub razpoložljivim finančnim sredstvom, ki so glede na zastavljeni cilj prej mizerni kot minimalna. V interdisciplinarnem pristopu smo pozicisali uporabiti tudi številne studije in projekte, ki so jih različni strokovnjaki izdelali za potrebe mesta v preteklih letih, poizkušali pa smo tudi navezati stike z ustremnimi institucijami in posameznimi eksperti. Žal v številnih primerih pripravljenost za takšno sodelovanje ni bila obojestranska (klub temu da večina teh institucij dela z javnim denarjem in praviloma v javnem interesu), zato smo precej izpadli informacij priobabilni na osnovi dodatnega zbiranja podatkov na terenu ter obdelave izvornih gradiv.

Zbrano gradivo in vsebinska obdelava ter zasnovani model omejitev posegov v

prostor omogočajo izdelavo celovitih prostorskog ureditvenih pogojev, ki bodo fleksibilno regulirali posege v prostor zgolj na podlagi njegovih zakonitosti. Menimo, da bodo tako postavljene prostorske determinante tudi osnovna dolgoročna vizija razvoja mesta. Predlagana oblika PUP je v skladu z gradivi nove prostorske zakonodaje (na Otočcu jo je predstavljal min. Jazbinšek), ki v osnovi predvidevajo enovit kompleks prostorskog dokumenta. Ta temelji na valorizaciji prostora, njegovih možnosti in bo nadomestil številne današnje prostorskog družbene dokumente (dolgoročni, družbeni plan, urban zasnovne...), s tem pa tudi bistveno pocenil upravno-administrativni del urejanja prostora.

ORIS PREDLAGANE OBLIKE PROSTORSKO UREDITVENIH POGOJEV (PUP)

Splošne usmeritve regulacije

a) Zagotovitev dolgoročnih, fleksibilnih in učinkovitih omejitev posegov v prostor, ki bodo izpostavljali naslednje splošne interese na nivoju mestnega prostora:

— zavarovanje vitalnih elementov prostora mesta: kvalitet (s poudarkom na rekonstruiranju pozitivne identitete na razvojnih nastavkih) in zavarovanje možnosti razvoja znotraj mesta;

— prednost javnega pred zasebnim.

b) Uresničevanje interesov z urbanim značajem mora v bodoče opredeljevati "pogled navznoter" (v mestu) in nadomestiti predstodek o idealnosti "nevratnega" □ naravnega prostora. Ta obraž bo lahko stekel naravno ob ustreznih prostorskog in finančnih politiki. Poleg ohranjanja naravnih danosti in ravnoteže eko sistema se bo takoj povečal pritisk za prestrukturiranje današnje organiziranega in slabo izkoriscenega (in zato infrastrukturno dragega) urbaniziranega prostora.

METODA

Dolgoročno: zastavljen prostorski razvoj mesta se regulira zgolj na dveh nivojih in hkrati vsebinskih sklopov:

a) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

b) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

c) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

d) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

e) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

f) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

g) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

h) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

i) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

j) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

k) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

l) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

m) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

n) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

o) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

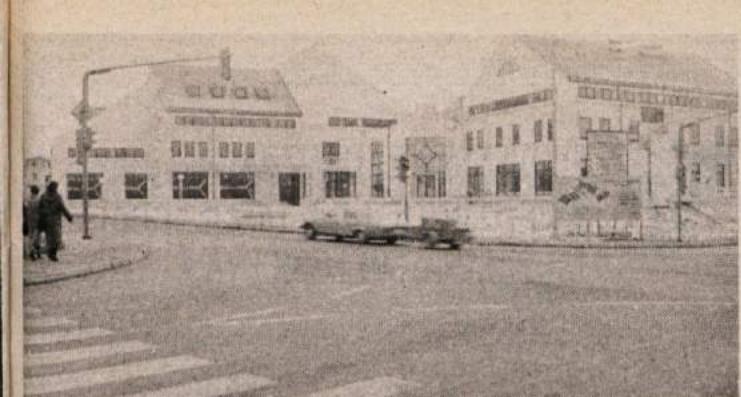
p) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

q) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

r) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

s) — Zagotavljanje smotrrega razvoja javne infrastrukture, ki se v prvi faz preureja na osnovi že opredeljenih izhodišč PUP-ov z regulacijo v celovitih izvedbenih načrtih (ureditvenih načrtih, krajinskih, zazidnih načrtih).

t) — Zagotavljanje smotrrega razvoja

NOVO METLIŠKO SREDIŠČE — Za nedavni občinski praznik so v Metliki slovensko odprli novo poslovno-trgovsko središče, ki ga gradi novomeški Pionir. Ta sodoben in lep kompleks zavzema hektar zemljišča ob križišču cest, ki peljejo proti Novemu mestu, Črnomlju in Karlovcu. V novem središču je oziroma bo blizu 6.000 kvadratnih metrov poslovnih in prodajnih površin, vrednost objekta pa znaša skoraj 109 milijonov dinarjev ali 15,5 milijona nemških mark. Doslej so prodali dobro 3.200 kvadratnih metrov površin, kupili pa so jih: Merx Celje, ki je odpril veliko trgovino in bife. Obrtna zadruga Metlika, Metalka, Elektrotehna, Žito, Pošta, Ljubljanska banka, Zavarovalnica Triglav, Stanovanjska zadruga Šentrupert, Integral Črnomelj, SDK in še 10 zasebnikov oziroma obrtnikov. Za nakup pa se zanimajo še druge trgovske organizacije, zlasti za prodajo teksila in pohištva, ter poslovne organizacije in podjetniki. (Foto: A. Bartelj)

ONEČAŠČEN GORJANSKI POTOK — Človeška nemarnost je brezmejna in neustavljiva. Zaradi te nemarnosti, pogoljnosti in brezvestnosti danes zasmrjen in nezdrav zrak, pijemo kužno vodo in jemo oporečno hrano. Eden od drobnih, a značilnih izrazov takega odnosa do narave je tudi velika traktorska guma v strugi sicer deviškega gorjanskega potoka Glažuta. V tem primeru gre še za več kot za golo nemarnost: tisti, ki ji ali so to nesnago odvrgli v strugo gorjanskog potoka, niso mogli to narediti tako mimogrede, ne da bi vso stvar premislili. Do kraja, kjer leži na grdi odpadek, ne vodi nobena pot, niti gozdna stezica ne, in so morali težko traktorsko gumo z muko in trudom privleči v ta sicer nedotaknjeni gorjanski kotiček. (Foto: A. B.)

KAJAKAŠKI HOTEL — V Starih Malinah ob Kolpi, kjer je kajakaška steza, je v gradnji tudi turistično-sportno-rekreativni center, ki mu domačini pravijo kar kajakaški hotel. Gradbena dela so končana, zdaj pa objekt zapirajo in opravljajo notranja dela. Kadjo bo otvoritev, še ni znano, ve pa se, da bo prihodnje leto v Sloveniji svetovno prvenstvo v kajaku na divjih vodah in udeleženci tega prvenstva naj bi med drugim vadili tudi na kajakaški stezi pri Osilnici in Kolpi. Že po tradiciji so tu vsako leto okoli 1. maja kajakaška mednarodna tekmovalna, državno prvenstvo itd., poleti je tu kajakaška šola, vse leto pa še druge rekreacijske in turistične prireditve (kajakaški spusti, spusti na gumijastih čolnih in s kanuji itd.). (Foto: Prime)

ZADNJE PREDICE? — Samo še v Loškem potoku lahko najdete stare mamicce, ki občasno predejo volno na teh sto in več let starih »strojih«. Včasih so to počeli skoraj pri vsaki hiši, danes pa je vse tole še ljudska posebnost, ki izumira. (Foto: Glavonjić)

TURNIR V POČASTITEV DNEVA JLA — V Domu JLA v Novem mestu je bil v soboto tradicionalni šahovski turnir, ki se ga je udeležilo 11 ekip, kar je nekaj manj kot prejšnja leta. Zmagala je ekipa šahovskega kluba Sljeme in Zagreba (na sliki od leve proti desni): Miro Ranković, Vlado Herman, Perica Jopović, Radovan Munjeza, Matija Klapšić. Na drugem mestu je bila ekipa Španško, prav tako iz Zagreba, tretja pa domača ekipa Krke iz Novega mesta. (Foto: J. Pavlin)

V Šoltu avtošola in turizem

Stane Ivec o delu zasebnega metliškega podjetja

METLIKA — Po začetnih težavah je normalno steklo delo v metliški zasebni avto šoli Šolt, katere ustanovitelj je Stane Ivec. V dobrih treh mesecih, odkar šola obstaja, se je vpisalo kar precej kandidatov, prihaja pa celo iz sosednje Hrvatske. Mnoge privabi tudi konkurenčna cena, ki je za 30 odst. nižja kot v ostalih šolah, Šoltovi inštruktorji pa so pripravljeni priti iskat ali pripeljati kandidate celo na dom, posebno še, če so iz vasi.

»Dobro vem, kaj je najboljše za kandidata, saj sem bil 25 let honomarni inštruktor in sem si v tem času nabral precej izkušenj,« pravi Ivec. »Težava je le v tem, ker do novega leta še nimam zaposlene administrativne delavnice, tako da sedaj sprejemajo prijave v marketu Branje Humljan na Mestnem trgu, in sicer vsak dan, tudi ob nedeljni dopoldne. V Šoltu pa potem kandidatu omogočimo izpit iz prve pomoči, tečaj in izpit iz cestoprometnih predpisov ter vožnjo z izpitom,« pove Ivec, ki ima sedaj zaposlena še dva inštruktorja, na voljo pa so trije avtomobili.

Njegovo podjetje je registrirano tudi za turistično dejavnost, s katero se bo začel Šolt ukvarjati po novem letu. Tudi na tem področju ima Ivec obilo izkušenj, saj je v črnomalskem Sapu, kjer je bil nekoč zaposlen, začel prvi z razvijanjem turizma. M. B.-J.

»Packa« ozaljšala staro jedro

Dernovškovi imajo žlico za trgovino

SEVNICA — Medtem ko so Krčani predvsem s pomočjo denarja na rente že lepo posodobili staro mestno jedro, Sevnicanom to uspeva po kapljicah. A vendar se nekaj premika. Poslovno-stanovanjska zgradba na Glavnem trgu, ki se je po nekdanjem lastniku parcele in zgradbe Ernestu Kruleju drž vzdevek Krulejevina, je dobila ob Mercatorjevih prodajalnih Pod gradom za sosedje »Packo«, kot se imenuje lepo urejena trgovina s papirno konfekcijo, knjigami, igračami, bižuterijo in fotokopiranjem, last arhitekta pri ljubljanskem Smeltu Miloša Dernovškem, kjer je zaposlen kot vodja projekta. Sicer pa Miloš, ki izhaja iz stare sevnitske družine s trgovsko žlico (mimogrede: njegov stari oče je bil poslovodja Pekove prodajalne, zdaj pa je to tudi njegov oče), pravi zase, da je »sokrivec« za HTC v Sevnici. Rad bi, da bi Sevnica bolj zaživelja, podobno kot drugi kraji.

Zagnanosti mu ne manjka, prav tako ne njegovemu mlajšemu bratu Davidu, ki je postal poslovodja. V pičilih 25 dnevih sta brata ob pomoci drugih sorodnikov uredila vse po-

trebno, da se so po podpisu leasing pogodbe s SGP Posavjem iz Sevnice zvrstili vsi mojstri od zidarjev do mizarjev. Dernovška pravita, da pri fotokopijah, ki bodo ob sosečini sodišča, občine in drugih uradov gotovo iskana storitev, ne želite biti konkurenčna zgolj po ceni, ampak predvsem po kakovosti.

To vodilo velja za »Packo« tako pri papirni konfekciji ljubljanskih obrtnikov, karok tudi pri igračah, pretežno in uvozu, in drugih artiklih. Kiča in šunda v »Packi« raje ne bodo prodajali, saj imajo dosti višje načrte.

P. P.

Mickin rojstni dan v Kanadi

82 let Marije Štukelj s Starihovega Vrha

Okrajščica Micka-Marija Štukelj se je rodila v Nestoplji vasi pri Grgovih, kot se je reklo po domače. Poročila se je z Jakobom Štukljem, po domače Okrajkom, s Starihovega Vrha. Kakor življenje vseh belokranjskih žensk je bilo tudi njeno življenje zelo težko. Poleg dela na polju je moralna gospodinji, skrbeti za tri otroke in negovati bolnega moža, ki je kmalu po vojni umrl. Z velikim optimizmom je gospodarila in prenašala vse gorje kmečke gospodinje. Zadnje čase iščemo simbol Slovenije; najprimernejša za ta simbol bi bila kmečka mati, gospodynja in proizvajalka, kakor je bila tudi Okrajščica Micka.

V svinčenih časih, ko so bili za kmeta še težji časi, sta šli obe njeni hčerki, Lojzka in Micka, v tujino in ustalili v Kanadi. Za Okrajščico Micko pa je postal življenje še hujše. V Kanadi je imela brata Matijo Pečavjarja, delavca in občasnega dopisnika Prosvete, ki je prijateljeval tudi z Ano Krašnjo-Pracek, uredniko Prosvete. (Matija jo je imenoval Ančka.)

Tudi Micka je odšla v Kanado, čeprav je imela na Starihovem Vrhu veliko posestvo in v seboj že 60 let življenja. V Kanadi se je zaposnila, pričakala pokojnino in potegnila za seboj še sina Toneta z družino. Tako je Okrajščica postavila na Starihovem Vrhu stalno prazno. Sedaj živi Micka Štukelj v Osyoosu v Kanadi blizu hčerke Micke in zeta Toneta Željka, Belokranjca, in blizu sina Toneta. V Kanadi je letos praznovala 82. rojstni dan. Tudi mi iz Semiča ji želimo, da bi prezivila še mnogo zdravij let v krogu družine in da bi še kdaj obiskala svoj kraj Semič in Starihov Vrh.

F. DERGANC

Z blagovnimi nagradami do več kupcev

Koristna novost

Minulo soboto (15. 12.) je bilo v Stari Cerkvi pri Kočevju prvo žrebanje blagovnih nagrad na Kočevskem, ki je značilno za tržno gospodarstvo. V firmi Feniks, ki jo je ustanovila Ana Dejanovič-Jankovič, so pred nekaj mesecih začeli izdelovati avtomobilske garaže v vrečki. Tudi tako pripraveni in sorazmerno poceni izdelek ne najde poti do kupcev brez učinkovite reklame. V raznih državah dajejo za reklamo tretjino vsega iztržka. Posebna komisija je na tem prvem žrebanju razdelila 501 nagrado. Super nagrada je bila osebni avto Subaru Justy, ki ga je dobil kupec garaže v vrečki iz Žemunja pri Beogradu. Avtomobilska prevleka z blagovno znamko TES-5 ima bistvene prednosti pred običajnimi »ceradami«. Dokazano zaščiti avto pred temperaturnimi spremembami, dežjem, snegom, je vodotesna, negorljiva, odporna in praktična. Ne gre zanemariti, da je poceni, saj stane samo 880 din, in ta cena je javno objavljena. Izdelek pošiljajo po pošti. Brezplačno priložijo tudi registrsko številko lastnikovega avtomobila, če le sporoči Številkov.

Nekaj velja povedati o tkanini, iz katere je narejena. Gre za posebno tkanino, ki jo izdeluje samo ameriški Di Pont. Lastnost tege blaga je, da najbolje izolira izdelek in človeka pred vplivi okolja ter vpliv človeka na okolje. Nadvešno pa prestale preizkušanje zaščitne obleke za kirurge, za ličarje v lajnikarskih avtomobilov, pri proizvodnji mikroelementov, na delovnih mestih, kjer je nevarnost sevanja itd. Izvršni svet kočevske občine je lastnici Feniska že dodelil lokacijo za postavitev obrata v bližini Mrtvic. Če bo šlo vse po načrtu, bo čez kako leto imelo tu zaposlitev 50 delavcev. Rezerviran je tudi prostor za nadaljnjo širitev. Že sedaj je zaposlenih 15 mladih delavcev.

M. CETINSKI

DOLENJSKI LIST

- oglase
- razpise
- licitacije

sprejemamo tudi po telefaxu

068/24-898

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

za občine
CRNOMELJ,
METLIKA, NOVO
MESTO, RIBNICA
IN TREBNJE

V 13. številki Skupščinskega Dolenjskega lista, ki je izšla z datumom 16. november 1990, so objavljeni naslednji dokumenti:

OBČINA ČRNOMELJ

- Sklep o oprostitvi družbenih obveznosti duhovnikov za leto 1990
- Sklep o valorizaciji višine nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 1990
- Dolgoročni plan občine Črnomelj za obdobje 1986—2000

OBČINA METLIKA

- Pravilnik o pogojih in merilih za pridobitev solidarnostnih stanovanj v občini Metlika

OBČINA NOVO MESTO

- Sklep o javni razgrnitvi osnutkov urbanističnih zasnov naselij Žumberk, Straža v Vavto vasjo, Otočec, Šmarješke Toplice s Šmarjetom in Mirna Peč
- Sklep o javni razgrnitvi osnutka prostorskih ureditvenih pogojev za izvenmestni prostor občine Novo mesto
- Sklep o javni razgrnitvi osnutka prostorskih ureditvenih pogojev pomembnejših lokalnih središč občine Novo mesto

OBČINA TREBNJE

- Odredba o spremembah odredbe o določitvi najvišjih cen v občini Trebnje

OBČINA ČRNOMELJ

- Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o določitvi najvišjih cen
- Odlok o ustanovitvi sklada za prestrukturiranje gospodarstva in zaposlovanja v občini Črnomelj
- Odlok o zagotavljanju in uporabi sredstev za varstvo okolja
- Odlok o zazidalnem načrtu za območje urejanja S 2/10 Šotor hrib v Črnomlju
- Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za ureditveno območje Črnomelja in naselij Vojna vas, Sibnik, Kočevje, Kanižarica in Blatinik
- Odlok o spremembah odloka o proračunu občine Črnomelj za leto 1990

OBČINA NOVO MESTO

- Popravki aktov skupščine in izvršnega sveta skupščine občine Novo mesto, objavljenih v 12. številki Skupščinskega Dolenjskega lista v letu 1990
- Odlok o določitvi števila občinskih sodnikov za prekrške
- Odlok o prenehanju veljavnosti odloka o prispevku za pospeševanje kmetijstva v občini Novo mesto
- Odlok o spremembah odloka o ureditvi zimske službe v naseljih v občini Novo mesto

OBČINA RIBNICA

- Odlok o razpisu nadomestnih volitev delegatov v zbor združenega dela skupščine občine Ribnica

OBČINA TREBNJE

- Odlok o prenehanju veljavnosti odlokov občine Trebnje
- Odlok o višini prispevka za vzdrževanje dela na melioracijskem območju Rakovniško polje, Jeseničica in Volje njive za leto 1990
- Odlok o določitvi višine letnih povračil za uporabo cest, ki jih plačujejo uporabniki cest za traktorje
- Odlok o rokih čiščenja kurilnih naprav, dimnovodov in dimnikov v zasebnih gospodinjstvih na območju občine Trebnje
- Sklep o soglasju k statutu Vzgojno-varstvene organizacije Trebnje
- Odlok o spremembah odloka o zakoniščih in drugih zaščitnih objektih na območju občine Trebnje
- Odlok o spremembah odloka o omejitvi točenja alkoholnih pijač v občini Trebnje
- Odlok o dopolnitvi odloka o davkih občanov v občini Trebnje
- Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za območje krajne skupnosti Selca Šumberk
- Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za Suhu krajino v občini Trebnje

Skupščina občine in izvršni svet skupščine občine Krško

želite vsem državljanom, podjetjem in obrtnikom, ki živijo in ustvarjajo na območju občine Krško,

vesele božične praznike in srečno novo leto 1991!

VSE NAŠE POTI PELJEJO ČEZ ISTI MOST

MOST, enkratna edicija Dela

Revija Most za našo prihodnost, ker predstavlja plebiscitne razloge, upanja in bojazni, za solidarnost, ker bo vsak dinar od prodaje namenjen novemu mostu v Ljubnjem.

MOST V SLOVENSKO SAMOSTOJNOST

Avtomehanična in avtokleparska delavnica

MILAN TERZIN
TREBNJE, Ulica heroja Majcna 2
telefon 44-533

sporoča, da opravlja kot pooblaščeni servis

VZDRŽEVANJE, POPRAVILA IN PREVOZ VSEH VRST ADRIA PRIKOLIC

Opravljamo tudi popravila vseh vrst vozil, kleparska in ličarska dela.
Pri večjih zneskih je možno plačilo v treh obrokih; polog znaša 40%.

OSNOVNA ŠOLA-TOZD XII. SNOUB NOVO MESTO

razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA ŠOLE

Kandidati morajo izpolnjevati splošne, z zakonom določene pogoje in imeti:

- višjo ali visoko izobrazbo pedagoške smeri
- 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu
- sposobnost vodenja in koordiniranja.

Ravnatelji bo imenovan za dobo 4 let.

Prijave z dokazili pošljite v zaprti ovojnici na naslov:
RAZPISNI KOMISIJI OSNOVNE ŠOLE-TOZD XII. SNOUB NOVO MESTO, kurirska pot 19, v 8 dneh po objavi razpisa. O izbiro bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbirjanju prijav.

KOLPA p.o.

PROIZVODNJA IN PREDELAVA PLASTIKE IN PLASTIČNIH MAS Rosalnice 5, 68330 METLIKA

Družbeno podjetje KOLPA, d.d.

Rosalnice 5, Metlika

razpisuje prosto delovno mesto

direktorja podjetja

Pogoji:

- da izpolnjuje splošne pogoje po zakonu
- da ima visokošolsko izobrazbo družboslovne ali tehnične smeri in tri leta delovnih izkušenj ali višešolsko izobrazbo družboslovne ali tehnične smeri in pet let delovnih izkušenj
- da aktivno obvlada najmanj en svetovni jezik
- da je pri dosedanjem delu pokazal uspeh, na delih in nalogah s posebnimi pooblastili
- da predloži razvojni plan in delovni načrt podjetja

Kandidati naj pošljajo prijave v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

Družbeno podjetje KOLPA, d.d., Rosalnice 5, 68330 Metlika, razpisni komisiji.

Kandidati bomo obvestili v 8 dneh po prejemu sklepa o imenovanju.

elba

Trgovina na drobno, debelo in inženiring d.o.o.
Ulica talcev 9, Novo mesto

ELEKTRO MATERIAL — SVETILA — REZERVNI DELI

novoletna ponudba:
barvni TV SAMSUNG 51 6.755,10 din
bela tehnika
termoakumulacijske peči AEG

S kuponom nudimo popust!

POHITITE!
KOLIČINE SO OMEJENE!

Podjetje KOVINARSKA, p.o. KRŠKO, CKŽ 137

po sklepu DS na

JAVNI LICITACIJI

odprodaja:

		Izklicna cena
1. Stole, platnene, vrtne	6 kosov	50 din
2. Stole, vrtni PVC	8 kosov	100 din
3. Mize, vrtne, zložljive	3 kosi	100 din
4. Hladilnik »RADE KONČAR« (255 litrov)	1 kos	500 din
5. Hladilnik »GORENJE« (170 litrov)	1 kos	1.000 din
6. Hladilnik »GORENJE« (170 litrov)	1 kos	1.000 din
7. Hladilnik »GORENJE« (300 litrov)	1 kos	1.500 din
8. Hladilnik »GORENJE« (300 litrov)	1 kos	1.500 din
9. Hladilnik »OBOD-BAUKNECHT« (300 litrov)	1 kos	1.500 din
10. Stole	4 kosi	250 din
11. Polični element	1 kos	1.000 din
12. Mizo	1 kos	1.000 din
13. Predsobni element	1 kos	1.000 din
14. Hladilnik »GORENJE«	1 kos	3.000 din
15. Štedilnik »GORENJE«	1 kos	3.000 din
16. TV sprejemnik, barvni	1 kos	3.000 din
17. Sedežna garnitura »SAFARI«	1 kos	3.000 din
18. Kuhinja »VERA«	1 kos	6.000 din
19. Regal »LAVA«	1 kos	8.000 din
20. Kamp prikolic ADRIA 500 E, letnik 1984	1 kos	19.000 din
21. Kamp prikolic ADRIA 530 grand de lux, letnik 1979	1 kos	25.000 din

Javna licitacija bo dne 22. 12. 1990 ob 10. uri v prostorih KOVINARSKE Krško.

Ogled opreme pod točko 10. do 19. bo mogoč dne 21. 12. 1990 med 12. in 15. uro v prostorih stanovanja na Novem, CKO 8. Ogled ostale opreme bo mogoč 2 uri pred pričetkom licitacije. Sodelujoči morajo pred pričetkom licitacije plačati 10-odst. varščino od izklicne vrednosti opreme na blagajni »KOVINARSKE« Krško. Kupnino do višine 10.000 din plača kupec takoj na blagajni podjetja. Kupnino nad 10.000 din plača kupec v 3 dneh po opravljeni licitaciji, vendar pred prevzemom, sicer varščina zapade.

Prometni davek plača kupec.

SLOVENSKA ZADRUŽNA
KMETIJSKA BANKA, d.d. LJUBLJANA
LJUBLJANA, MIKOŠIČEVA 4

ZDAJ IN V PRIHODNJE VAŠA BANKA

Bančne storitve vam nudi po sodobnih načelih poslovanja. Nadaljuje tradicijo nekdajnih zadružnih posojilnic, hraničnic in navezanost na slovensko zemljo.

- daje najugodnejše pogoje varčevanja
- sproti prilagaja obrestne mere ceni kapitala na trgu
- upokojencem nudi prejem pokojnin na hranične knjižice
- zagotavlja popolno varnost načinov
- ima razširjeno poslovno mejo po Sloveniji. Hranilno kreditne službe pri kmetijskih zadružah so tudi njena blagajniška mesta, kjer lahko vsi varčevalci odpirajo hranilne knjižice banke ter vlagajo in dvigajo svoje prihranke

Letne obrestne mere od 10. 12. 1990 dalje:

DOBA VEZAVE	OBR. MERA
na vpogled	20%
nad 1 mesec	25%
nad 3 meseca	34%
nad 6 mesecev	35%
nad 12 mesecev	36%
nad 24 mesecev	37%
nad 36 mesecev	38%

Uvedli smo dodatne stimulativne letne obrestne mere, ki so odvisne od višine vezanih dinarskih sredstev in dobe vezave.

ZNESEK VEZAVE	DOBA VEZAVE
OD 50.000,00 – 99.999,00	1% 2% 2,5% 3% 3,5% 4%
OD 100.000,00 – 249.999,00	2% 3% 3,5% 4% 4,5% 5%
NAD 250.000,00	3% 4% 4,5% 5% 5,5% 6%

VSE DOBRE GOSPODARJE VABI BANKA K VPISU IN VPLAČILU DELNIC

v poslovalnici na Miklošičevi 4 v Ljubljani in na vseh sedežih HKS v Sloveniji, kjer dobite tudi vsa pojasnila.

V prodaji so redne (upravitelske) delnice po nominalni vrednosti 20.000,00 din in prednostne delnice po nominalni vrednosti 1.000,00 din.

Nakup delnic vam omogoča upravljanje v banki, ugodnost pri najemanju kreditov in solidne dividende.

KDOR DOBRO SEJE, DOBRO ŽANJE

ZADRUŽNA BANKA JE PRAVA KAŠČA ZA SADOVE VAŠEGA DELA IN PRAVA BANKA ZA DOBRE GOSPODARJE

SUBARU

industriaimport

INDUSTRIAIMPORT OBVEŠČA SVOJE CENJENE KUPCE, DA JE DOBILA DODATNO KOLIČINO VOZIL S POGONOM NA 4 ALI 2 KOLESI »NIŽJE CENE, KRATKI DOBAVNI ROKI«

JUSTY J 10 2 WD 139.045 din

JUSTY J 12 4 WD 166.774 din

Cene so maloprodajne, dajatve so že vštete!

PRODAJA PO SISTEMU STARO ZA NOVO

VSI AVTOMOBILI IMAJO KATALIZATORJE

VZDRŽEVANJE IN NADOMEŠNI DELI ZAGOTOVLJENI, SERVIS V NOVEM MESTU

Na voljo imamo tudi motorna kolesa YAMAHA, kompresorje firme SCHNEIDER Druckluft in obdelovalne stroje za les ROBLAND.

VSE INFORMACIJE O CENAH: HOTEL KANDIJA v Novem mestu, tel. (068) 22-413, 22-410

PRIMERNI ZA VAŠE KMETIJE IN VIKEND HIŠE

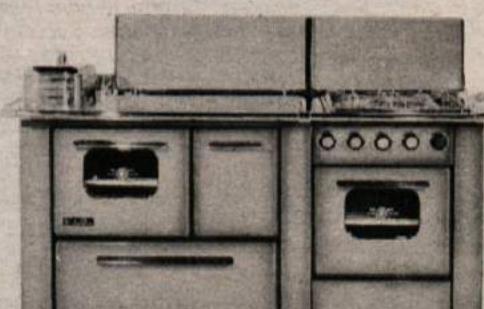
La Fagagnese

- kombinirani štedilniki na trda goriva in plin
- kombinacija z etažnim ogrevanjem
- kombinacija s pomivalnim koritom
- različne dimenzijske in izvedbe zadovoljujejo vse potrebe posameznikov

INFORMACIJE:

PRIMEX
p.o. nova gorica

KONSIGNACIJSKA TRGOVINA
VRTOJBA (NOVA GORICA)
TEL.: (065) 32-901

Trgovina z gradbenim materialom

BREZA

CBE 1/b Metlika

vam nudi

5% novoletni popust za vse nakupe nad 2.000 din

- opeko
- apno
- vodovodni material
- elektro material
- keramične ploščice domačih in tujih proizvajalcev
- dostavo na dom

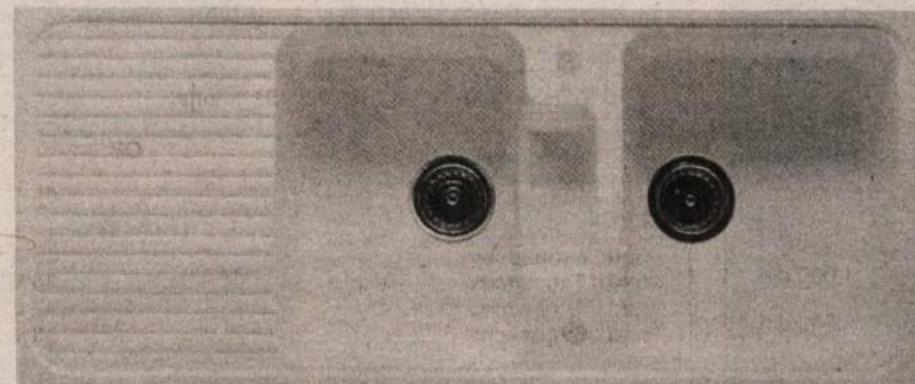
POSEBNA NOVOLETNA PRODAJA

kopalniške opreme kolpa • san
in kuhinjskih korit kolpa • ker

V SALONU

Metlika, Rosalnice 5

kolpa

- popust od 20%—50% za takojšnje plačilo
- možnost nakupa na tri obroke
- posebno ugoden nakup opuščenih programov

Delovni čas od 8.00 — 16.00
sobota od 8.00 — 12.00
tel. (068) 58-292, 58-273

PREDSTAVNIKI VSEH STRANK V OBČINI SEVNICA
PREDSEDSTVO IN IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE SEVNICA
smo na skupnem sestanku v sredo, 12. 12. 1990, sprejeti naslednji

POZIV občanom SEVNICE

Stranke, ki delujemo v občini Sevnica, Predsedstvo in Izvršni svet SO Sevnica pozivamo vse občane, da se plebiscita udeležijo, pridejo na volišča in da glasujejo

ZA samostojno državo Slovenijo

Plebiscit bo skupna odločitev vseh prebivalcev Slovenije in pomeni zgodovinski akt osamosvojitev in svobode slovenskega naroda, je prva resnična možnost, da državljanji Slovenije postanemo na svoji zemlji sam svoj gospodar. Svoboda in samostojnost se sicer ne moreta meriti s kategorijami profita in stroškov, vendar je prav samostojna država Slovenija pogoj za čimprejšnjo vključitev v Evropo, za čimprejšnje okrevanje gospodarstva, za izhod iz družbenega krize. Za uspešen izid plebiscita se štejejo le glasovi »za«, kar pomeni, da odsotnost glasovanja ali negativiranje pomeni enako kot glas proti samostojnosti države Slovenije, zato vas še enkrat pozivamo, da izkoristite svojo državljansko priložnost.

ŠTEVILKA ŽIRO RAČUNA:
C 50105-678-75233

Delo, skromnost in poštenje
tvoje je bilo življenje.

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustila naša draža mama, stara mama, sestra in teta

TEREZIJA BUKOVIC

rojena Matko

z Bučke 44

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste pokojno v tako velikem številu spremili na njen zadnji poti, darovali cvetje in vence ter nam izrekli sožalje. Iskrena hvala kolektivu Izletnik Krško, LD Bučka, sosedom Kovačičevim, pevcem, Stanki Kos za poslovilne besede in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoči: sin Jože z družino, hčerka Minka z družino in ostalo sorodstvo

»KLEMEN«, d.o.o.
Trgovina z italijansko
obutvijo
na CBE v Metliki

vas obvešča, da ima na za-
logi:
škornje (kaliforniske) po 1.300
din, ženske škornje po 700
do 1.600 din in širok izbor
ženskih čevljev za svečane
priložnosti po 400 do 700 din.

SILVESTROVANJE V PLANINSKI KOČI!

silvestrska večerja — pol-
nočni šampanjec — preno-
čišče — novoletni zajtrk
po 500 din

Koča bo neprekiniteno odprta
od 21. 12. 1990 do 2. 1.
1991.

Se priporočamo!

GOSTINSTVO
VOJKO MRHAR
Planinski dom
pri Gospodični
na Gorjancih

PTT podjetje Novo mesto

obvešča cenjene uporabnike
ptt storitev, da se je pošta Metlika
dne 17. t. m. preselila v
nove prostore v Blagovno-
poslovni centru v Kidričevi ulici.

Za obisk se priporočamo.

FOTOAMATERJI, POZOR!

Razvijam filme vseh vrst in
izdelujem fotografije po ugo-
dnih ceni in v solidni kvaliteti.
Filme sprejemam vsak de-
lavnik v popoldanskem času.
Ob sobotah dopoldne, po potrebi pa tudi ob nedeljah in
v praznikih. Lahko ga pošljete
tudi po pošti.

PREPRIČAJTE SE

Foto PLATIŠE
68233 Mirna, Jamska 22,
telefon (068) 47-046

Prodajalna POLAJNAR

vam v Bradičevi ulici 32 v Kočevju nudi v času prednovoletnih nakupov bogato izbiro oblačil za odrasle in otroke.

Na naših policah boste našli različne izdelke iz jeansa, ženske in moške puloverje, že od 290 din naprej, svilene moške in ženske srajce ter različne bluze. Za najdaljšo noč v letu pa imamo bogato izbiro svečanih oblačil: kralj, bluz in kompletov. Ženski komplet s krihom, člano in jakno dobite že za 980 din.

Na oddelku za posodo imamo bogat assortiment posode na kilo, različno keramiko ter izdelke iz stekla, primerne tudi za darila.

Ker smo delno komisija prodajalna, sprejemamo in prodajamo tudi tehnično blago, npr.: televizorje, video aparate, glasbila, otroške vozičke, stajice in podobno.

Ne bomo se hvalili, da smo po-
ceni, to boste videli, če nas bo-
ste obiskali. Odprto imamo vsak
dan od 9. do 12. in od 15. do 18.
ure. V soboto od 9. do 12. ure.
Vsem cenjenim kupcem želimo
SREČNO NOVO LETO!

ZLATA VERIGA

ZA PODJETNIKE — Klub za dolenske male in srednje podjetnike. Skupaj bomo močnejši. Srečali se bomo sredi januarja. Srečanje pripravlja konzorcij treh d.o.o. Ne bo zastonj, ampak bo tudi nekaj papirja, pa predavanje in požrek pijače. Toliko za sedaj.

URARSTVO BUDNA

Tudi ura je lahko darilo za lepe trenute in prijazno življenje. Za božične in novoletne praznike so vam pripravili dobre ure tudi pol cene. Dolgoletna tradicija in izkušnje z urami pri Budni v Novem mestu, na Glavnem trgu 16. Prijeten božič in srečno novo leto vam želi Budna.

VINOTEKA SERINI

Dragoceno in hkrati prijetno darilo za božič ali novo leto: buteljke arhivskih in vrhunskih vin od letnika 69 do 89. Če ne verjamate, pokusite. Pokusili boste, če se boste oglastili pri njih. In ko boste že pri njih, boste kupili še šopek za ženo. Serini, Žabja vas 20, Novo mesto. Tel. 068/22-967. Želite vam uspešno leto 1991!

NAPISI

Svetlobni napis, napis na avtomobile, obcestne table, tkanine, fasade, za tvrdke in obrtnike, za stare firme in tiste, ki so komaj shodile. To vam naredi Povše, Slakovna 7, Novo mesto, tel. 068/23-506. Vesel božič in srečno novo leto vam želi firma Povše.

PELIKAN

Papirna galanterija, šolske potrebščine ... v estetsko urejeni trgovini, kjer se prijetno počutiš in še kaj lepega kupiš. Cudoviti darilni kompleti. Drobni dodatki za stanovanja. V Krškem. Titova 4, pri AMD Krško, od 9. do 11. ure in od 15. do 19. ure. V soboto od 8. do 12. ure. Še naprej vam privošči Pelikan.

FOTOATELJE ASJA

Toliko novega se je zgodilo pri njih: fotografija za dokumente v 10 minutah, vse fotografije z amaterskih filmov v enem dnevu. Fotografirajo praznovanje rojstnih dni, poroke, prijedaje tudi na dom. Pri hiši tudi komisija prodajalna fotoopreme. Vsak dan od 8. do 19., v soboto od 9. do 12. ure, po naročilu ob vsakem času. Asja, Glavni trg 15, Novo mesto, tel. 068/25-705.

KOZMETIKA

Nega obraz in dekolteja pri Mariji v Trebnjem. Četrtek in petek od 16. do 22. ure, v soboto dopoldne. Tel. 068/44-120. Pojdite lepe v novo leto!

SEVŠEK

Klobuki in kape, za otroke in odrasle. Izdelajo vam jih tudi iz vašega materiala. Na zalogi tudi majice s kapucami in trenirke. Skratka, opremijo vas za zimo. Klobučarstvo Sevšek, Leskovec pri Krškem, MDB 12 a. Tel. 0608/33-130. Pa vse najlepše v novem letu 1991!

PERLA

Prodajalna s stilom: v zlato vikane lepe želje, ovite v kopeno nežnega parfuma ... Poznate način, kako lepše izpovedati svoja čustva? Na srečne trenutke obdaritve so mislili, da so sredi starega mestnega jedra v Krškem, na Dalmatinov I./III., odprli trgovino z zlatarskimi izdelki in parfumerijo. Je mogoč prezeti tako lepo vabilo? In potem še: Z ODREZ-KOM IZ ZLATE VERIGE 5 ODST. PRAZNIČNI POPUST. Srečno 1991! Vaše želje sporočite na tel. 0608/31-960.

PLESNI STUDIO KRŠ-

KO — Jutri, v petek, 21. decembra, ob 18. uri v delavskem kulturnem domu: prijetna plesna uvertura v novoletne prizadivitve. Plesalci, pripadle, da si razmigate ude pred finalom. In že takoj, naslednji dan NOVOLETNI ŽIV ŽAV med 14. in 20. uro v športnem dvorani v Leskovcu pri Krškem. Otroci, pripeljte svoje starše ali sroodnike. Naj vidijo, kaj je to prešernata otroška radost na Vodlanov način.

NIKA

Upa, da v poplavi novih krških prodajal je boste pozabili nanjo. Pričakuje vas z nizkimi cenami in lepimi izdelki. Otroške trenirke že za 100, pušverki za 150, hunde za 250 in pušovke za 800 din. Teniški loparji, kotalke, rolke, elastične hlače, igrače, kape, šali, rokavice ... Niko na Dalmatinovi 3 v Krškem vam želi srečno novo leto. Koledarček vas čaka!

KVM RIBNICA — Lepo je bilo v iztekočem se letu, pravijo v ribniški verigi prodajal. In zdaj ne gre za to, da bi bilo prihodnje leto še lepše. Skromni so in obljubljajo, da bodo še naprej mislili na svoje zveste kupce. Še naprej bodo prisegali na ugodne cene, dobro rabo in prijazno posrežbo. Da, to je KVM iz Ribnice. Želite vam prijetne božične praznike in veselo novo leto.

JELKA

V frizerski salon Jelka gre lahko vsa družina. Jelka spravi v red vse, od najmlajšega kuštravca do name in očeta. To je družinsko urejanje frizer. Odprto imajo od 8. do 19. ure in to na Paderščevi 12 v Novem mestu. Lahko se naročite po tel. 068/28-428. Vso srečo v letu 1991!

ZLATA VERIGA

Oglase za Zlato verigo sprejema Alpha d.o.o., Trdinova 11 a, Novo mesto, tel. 068/28-121.

V SPOMIN

Dne 19. 12. 1990 je minilo eno leto, kar je prenehalo biti plenitno srce naše drage

VIDE RODIČ

Če bi briška solza te lahko obudila, bi v naš prazni domček se vrnila, tako pa v temnem grobu sladko spis, a v naših srčih vedno še živi. Zahvaljujemo se vsem, ki na grob prinesete cvetje in prizete svečo ter tak počastite njen spomin.

Žaluoči mož Franc, sin Robert in hčerka Barbara

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubečega moža, očeta, brata, dedka in pradedka

IGNACIJA BARBORIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sosedom, krajanom, organizacijam in drugim za izraženo sožalje, pošljeno cvetje in spremstvo na njegov žadni poti. Hvala tudi pevcom in duhovniku za opravljen obred.

Vsi njegovi

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR — KINO — SLUŽBO IŠČE — SLUŽBO DOBI — STANOVANJA — MOTORNA VOZILA — KMETIJSKI STROJI — PRODAM — KUPIM — POSEST — ŽENITNE PONUDBE — RAZNO — OBVESTILA — PREKLICI — ČESTITKE — ZAHVALE

tedenski koledar

Četrtek, 20. decembra — Evgen Petek, 21. decembra — Peter Sobota, 22. decembra — Dan JLA Nedelja, 23. decembra — Viktorija Ponodeljek, 24. decembra — Eva Torek, 25. decembra — Božič Sreda, 26. decembra — Štefan

LUNINE MENE
25. decembra ob 4.16 — prvi krajec

kino

BREŽICE: 20. 12. (ob 19.30) zavna prireditve Mopped show. 21. in 22. 12. (ob 20. uri) ameriški erotični film Pohote začetnice. 23. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Lov na rdeči oktober. 26. 12. (ob 20. uri) ameriški glasbeni film Sanje.

CRNOMELJ: 20. 12. (ob 19. uri) ameriški film Newyorské zgodbe. 21. 12. (ob 20. uri) ameriški erotični film

Neutrudljivi ljubimec. 23. 12. (ob 20. uri) ameriška komedija Slike iz družine. KRŠKO: 20. 12. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Maščevanje za maščevanje. 21. 12. (ob 21. uri) ameriški erotični film Majhno srce. 23. 12. (ob 18. uri) ameriška komedija Policaj. 25. 12. (ob 16. uri) ameriški glasbeni film Lambada. 26. 12. (ob 18. uri) ameriški mladinski film Ko je Harry srečal Sally.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 20. (ob 18. in 20. uri) ter od 21. do 23. 12. (ob 20. uri) ameriška melodrama Skirley Valentine. 21. (ob 18. uri) ter 22. in 23. 12. (ob 16. in 18. uri) ameriška komedija Škandal v Hollywoodu. 24. 12. (ob 10., 18. in 20. uri) ameriški glasbeni film Plesalec stepa.

NOVO MESTO — DOM JLA: 21. 12. (ob 19. uri) ameriški film U. 2. 23. 12. (ob 19. uri) ameriški film Porno Baby. Od 24. do 26. 12. (ob 19. uri) ameriški film Narod Nezemjanov.

SEVNICA: 29. 12. ameriški avanturistični film Dovoljenje za ubijanje.

Z 101, letnik 1981, dobro ohraneno, prodam za 24.000 din. Alojz Franković, Avguščine 4, Kostanjevica. 4056

SAMARO, letnik 1987, ugodno prodam. Avsec, Cegelnica 66, Novo mesto. 4059

GOLFA DIESEL, letnik 1988, prodam. Ogled možen v soboto in nedeljo. Vinko Barič, Dobrava 19, Podboče. 4062

JUGO 45 AX, letnik 1987/12, prodam. 26-286. 4063

LADO NIVO, letnik 1988, in GOLF diesel, letnik 1985, prodam. Luka, Matkovec 36, Novo mesto. 4064

Z 750, letnik 1978, dobro ohranjen, prodam. Župan, Brezje 1, Šentjernej. 42-782. 4065

R 4 GTL, letnik 1985, in Golf diesel, letnik 1984, prodam. 76-444. 4067

Z 128, dobro ohraneno, letnik novembra 1988, registrirano do novembra 1991, prevoženo 20000 km, prodam. Ivan Cimermančič, Jurna vas 28, Novo mesto. Ogled cel dan. 4070

OPEL KADETT 1.3, letnik 1987, prevoženih 47000 km, prodam. Jože Kopina, Beli Gric 2, Mokronog. 4071

ZASTAVO 101, letnik 1981, in Zastavo 101, za dele, prodam. Milena Božič, Šmihel 48, Novo mesto. 4072

GOLFA, letnik 1980, neregistriranega, voznega, prodam. Andrej Nadu, Maljkovci 1, Tržiče. 4073

Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. Saje, Poljane 7, Mirna Peč. 4075

LADO NIVO, 87/88, prodam ali zamenjam za starejšo vsejivo hišo v okolici Novega mesta. 84-600. 4078

GOLFA DIESEL, letnik 1987, prodam. 56-039. 4080

JUGO 45, letnik 1987, registriran do 25. junija 1991, prodam. 0608/82-572. 4081

JUGO 45, letnik 1982, prodam. 26-322. 4084

JUGO KORAL 45, 1989, malo vožen in odlično ohranjen, ugodno prodam. Ivan Grill, Na tratah 13 (Zabja vas), Novo mesto. 4088

KADETTA, letnik 1979, prvi lastnik, in VW, letnik 1974, registrirana oba, po ugodni ceni prodam. 0608/32-446. 4090

Z 101 CONFORT in Z 750 (850), oba letnik 1981, ter Č. Enduro 250 ccm, ugodno prodam. Ogled popoldan na naslov: Medved, Volčkova vas 19, Šentjernej. 4091

ZASTAVO 750, letnik decembra 1983, prodam. Samo Čelesnik, Škočjan 34, 76-026, popoldne. 4094

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1986, prodam. 25-617, po 15. ure. 4096

LADO 1600, letnik 1979, obnovljeno, in noveno registrirano, po zelo ugodni ceni prodam. Boris Stanković, Bojanja vas 5 a, Metlika. 4097

JUGA 45, letnik 1989, ugodno prodam. Učman, Črmošnjice 48, Stopice. 4101

DELE ZA JUGA (motor, menjalnik ter ostale mehanske dele) in 126 P, starejši, registriran, prodam. Drage 1, Suhor. 4102

Z 126 P, letnik 1988/4, 20000 km, prodam. 22-096, od 15. do 21. ure. 4105

RENAULT 4, 1987, prodam. 23-355.

Z 101, letnik 1979, obnovljeno, ugodno prodam. Vida Kuhelj, Šmarje 35, Šentjernej. 4109

LADO SAMARO 1300, letnik 1988, prodam. 25-746. 4111

VOLVO 66 GL, R 4 in ksilinici BCS prodam. 43-644. 4112

GOLFA DIESEL, letnik 1983, zelo dobro ohranjen, in Juga 45 A, letnik 1986, prodam. 41-163. 4113

Z 128, letnik 1987, prodam. Grum, Dvor 53, Dvor. 4114

ZASTAVO 750, letnik 1985, in Škoda, letnik 1981, prodam. 0608/73-346. 4119

MARCEDES kiper tip 1418, v vojem stanju, neregistriran, in celoti ali po delih prodam. 86-150. 4123

VW, starejši letnik, avto prikolico in prikolico za lažji traktor ugodno prodam. 0608/77-159. 4128

JUGO 55, september 1990, prodam. 0608/70-305. 4129

R 4 GTL, poškodovan, star 1 leto, prodam. 0608/27-122. 4133

JUGO KORAL 45, letnik 1989, rdeč, prodam. Terezija Drab, Konec 7 pri Podgradu. 4139

ZASTAVO 750, letnik 1982, prodam. Martina Peskar, Črešnje 18, Otočec ob Krki. 4136

JUGO SKALO 55, 12/89, garažiran, ohranjen, ugodno prodam. 0608/33-705. 4139

Z 101, letnik 1986, prodam. Pero Matič, Slavka Gruma 42, Novo mesto. 28-404. 4145

FIČKA 850, ohranjenega, in 126 P, letnik 1980, ugodno prodam. 27-434. 4153

Z 101, letnik 1982, opel kadett, letnik 1977, in stroj rovokopac Ford prodam. 0608/58-120. 4155

TOYOTA COROLLO SEDAN, novo, prodam. 49-475. 4158

R 4, letnik 1977, registriran do 4/1991, zelo dobro ohranjen, prodam. 76-528. 4161

JUGO KORAL 60, marec 1990, rdeč, dodatno opremjen, v garanciji, ugodno, prodam. 0608/77-292. 4162

Z 50, starejši letnik, ter APN 6 z dodatno opremo prodam. 76-118. 4164

LADO KARAVAN, letnik 1989, registrirano do oktobra 1991, prodam ali zamenjam za manjši avto. 76-026. 4166

JUGO 45, letnik 1985, prodam. Lesjak, Zbure 36, Novo mesto. 4167

JUGO 45, letnik 1986, rdeč, prevoženih 35000 km, registriran do julija 1991, prodam. 44-791. 4168

Z 101, letnik 1985, prodam. 76-119. 4171

126 P, pot nov, prodam. Cena 2.500 DEM. 24-246. 4173

R 4, letnik 1979, ter vinograd v okolici Šentrupert prodam. 40-048. 4174

Z 750, registriran do oktobra 1991, zamenjam za CTX ali ETZ do 1986. leta dalje. Franc Zorič, Zbure 1, Šmarješke Toplice. 4175

OPEL KADETT 1300 S, star dve leti, ugodno prodam. 0608/57-156. 4178

JUGO KORAL 55, letnik 1989, registriran do avgusta 1991, prodam. 0608/82-572. 4081

JUGO 45, letnik 1982, prodam. 26-322. 4084

JUGO KORAL 45, 1989, malo vožen in odlično ohranjen, ugodno prodam. Ivan Grill, Na tratah 13 (Zabja vas), Novo mesto. 4088

Z 128 SKALA, rdeče barve, januar 1989, ugodno prodam. 22-395, v službi. 4186

LADO 1200, staro 5 let, poceni, nujno prodam. 23-529. 4187

obvestila

SATELITSKE ANTENE, nove, stene, z montažo, že od 8.960 din dalje. 0608/70-465, Bojan. 4043

BUTIK TOM-TOM nudi predpraznično kolekcijo modnih oblačil iz pliša. Vsakega 20. kupca čaka presenečenje. VABLJENI! 4159

VABIMO vas na praznovanje novega leta 31. decembra in 1. januarja. Igra Du Muč. Sprejemamo rezervacije. Gostilna »Vokva« Ratež. 4185

ZASTAVO 750, letnik decembra 1983, prodam. Samo Čelesnik, Škočjan 34, 76-026, popoldne. 4094

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1986, prodam. 25-617, po 15. ure. 4096

LADO 1600, letnik 1979, obnovljeno, in noveno registrirano, po zelo ugodni ceni prodam. Boris Stanković, Bojanja vas 5 a, Metlika. 4097

JUGA 45, letnik 1989, ugodno prodam. Učman, Črmošnjice 48, Stopice. 4101

POSEJ TUDI NA DOLENJSKEM — SALON ZA PSE

(068) 25-986

LJUBITELJI DOBRE KAPLJICE!

Bložični prazniki so tu. Ali ste nabavili vino? Če niste, vam mi nudimo kvalitetno belo vino s Plešivice po zelo ugodni ceni. Z zaupanjem se oglašite na naslov: Zvonimir Tomac, Dolna Reka 5, Jastrebarsko.

FRIZERSKI SALON ANICA PIRC.

obveščam, da bom odprla frizerski salon 22. 12. 1990 v gasilskem domu na Smedniku pri Rakici.

Delovni čas:

ponedeljek in torek od 7. do 15. ure

sreda: zaprt

četrtek in petek: od 11. do 19. ure

v soboto: od 7. do 13. ure

Cene konkurenčne. Se priporočam!

NOVLETNA PRODAJA IGRAČ

trgovine CICIBAN

Hotel Kandija v Novem mestu v dneh od 24. do 29. decembra od 9. do 20. ure. Velika izbira po izredno ugodnih cenah. Se priporočamo!

TRANSCAR. BRUSSEL

Zastopstvo za Jugoslavijo, Novo mesto, Lebanova 54, tel. (068) 21-367. Informacije vsak delavnik od 10.-12. h in 16.-18. h.

Uvažamo vse znamke avtomobilov!

</

V SPOMIN

NIKU BADOVINCU

gostilničarju iz Metlike
24. 12. 1980

10 let je minilo, odkar nas je zapustil naš dragi sin in brat.

Žaluoči: mama, oče, brat, sestra

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice in tete

ANGELCE ROZMAN

iz Grč Vrha pri Mirni Peči

se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje in darovali cvetje. Posebno se zahvaljujemo osebju Domu starejših občanov za skrb in nego ter mirnopeškemu župniku za pogrebeni obred in sv. mašo. Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu posebej!

Vsi njeni

Novo mesto, december 1990

*Delo, skromnost in poštenje —
tvoje je bilo življenje.
Tvoj dom ovila je črnina,
v sрih drugih ostala je praznina.*

V SPOMIN

16. decembra je minilo eno leto, odkar nas je zapustil naš najdražji mož, ata, brat in stric

JOŽE JAKLJIČ

Dol. Mraševo 5

Hvala vsem, ki se ga spominjate!

Žaluoči: vsi njegovi

*V zahrtni bolezni dolgo si trpel,
nisi nam pokazal bolečine,
prezgodaj si od nas odšel.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 40. letu starosti zapustil naš najdražji sin, brat in stric

FRANC LONGAR

s Trških njiv 43, Žužemberk

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, bili z nami v težkih trenutkih in podarili pokojniku cvetje ter ga pospremili na zadnji poti. Hvala duhovniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in govornicu za prelep poslovilne besede.

Žaluoči: vsi njegovi

*Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrť te vzela je prečno,
v sрih naših boš ostal.*

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 46. letu starosti zapustil naš dragi mož, oči, brat in stric

MIRO PATE

iz Ul. II. grupe odredov 3, Trebnje

Najlepše se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, izrazili sožalje in darovali cvetje. Iskrena hvala sodelavcem gostilne Grmada, upravi Mercatorja in družini Nahtigl iz Trebnjega. Posebna zahvala GD Ponikve za organizacijo pogreba, govorniku za poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Iskrena hvala vsem, ki ste pokojnega spremljali na njegovi prerani zadnji poti.

Žaluoči: žena Olga, sinova Dean in Marko, brat, sestre in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prerano nas je v 51. letu starosti zapustil naš dragi mož in oče

DRAGO BRGLEZ

iz Orešja na Bizeljskem

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sodelavcem, prijateljem in vaščanom, ki ste nam stali ob strani, nam kakorkoli pomagali in pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žaluoči: Marija, Tomaž, Barbara

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, tete, tačke in svakinje

VIDE VUČAJNK

roj. ŽABKA

iz Bučerce pri Krškem

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju Splošne bolnišnice Novo mesto in patronažni službi ZD Krško. Posebna hvala gospodu Kuneju za ganljive besede slovesa ob odprttem grobu in godbi na pihala tovarne Videm za zaigrane žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: sinova Dušan in Darko z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

DRAGICE OSTRONIČ

iz Perudine 17

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Posebje se zahvaljujemo dr. Liljani Špec, medicinski sestri Marici Hudetlj, govornicu Marici Grabrijan ter g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

Izteklo se je življenje naše drage mame, sestre in tete

TEREZIJE VRBINC

iz Gotne vasi

Iskreno se zahvaljujemo osebju internega in kirurškega oddelka novo-meske bolnišnice za vso skrb v času njene bolezni. Hvala patru Luku za obiske in duhovno tolažbo, patru Petru pa za spoštivo opravljen obred. Lepa hvala vsem, ki ste pokojni poklonili toliko cvetja, nam izrazili sožalje, jo pospremili na zadnjo pot, in vsem, ki ste ji v življenju storili karkoli dobrega.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta

JANEZA FABIJANA

iz Dol. Sušic 17 pri Dolenjskih Toplicah

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem in drugim za pisno in ustno izraženo sožalje ter spremstvo na zadnji poti. Posebje se zahvaljujemo gospodu župniku za opravljen obred, pevcem, vaščanom in sosedom za vso pomoč in še posebno Ivanu Turku za vso skrb. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Tiho si odšla od nas,
v tvoji hiši ostala je praznina,
a v sрih naših globoka bolečina.

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša draga mama, stará mama, prababica, sestra in teta

LOJZKA KOLENČ

Drmelova mama
iz Podboršta pri Trebnjem

Zahvaljujemo se sovaščanom za izredno pomoč v teh težkih trenutkih, posebno Laščenovim, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste z nami sočustvovali, nam stali ob strani, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Božnjaku in zdravstvenemu osebju nevirološkega oddelka bolnice v Novem mestu za nego ob njeni bolezni, gospodu kaplanu za opravljen obred, pevskemu zboru in zastavonošemu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: sinovi Lojze, Ivan, Cveto, hčerke Fani, Marija, Vida z družinami, snaha Nada, brat Jože in ostalo sorodstvo

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le išči k njemu pristopite,
in spomnite se, kako trpel sem,
ter večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po težki bolezni je v 80. letu starosti prenehal biti plemenito srce očeta, starega očeta in boira

JAKOBA ŠPEHARJA

iz Drežnika 5 pri Vinici

Ob boleči izgubi očeta se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in Domu starejših občanov v Črnomlju. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom za vestransko pomoč v najtežjih trenutkih, g. župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki so našega dragega očeta pospremili na zadnji poti.

Žaluoči: vnuk Srečko, otroci z družinami in ostalo sorodstvo

*Oh, kako hudo je brez tebe,
dobri mož in oče!
Pa kako rad si nas imel,
čeprav brez slovesa si odšel.
V rodni zemlji mirno spiš,
a v naših sрih še naprej živiš.
V upanju živimo, da se tam dobimo.*

V SPOMIN

dobremu možu in očetu

STANKU LONGARJU

iz Biča pri Velikem Gabru

Boleč je spomin na 23. december, ko mineva prvo leto bridke žalosti in bolečin, odkar nas je zapustil naš dragi mož in oče. Žalostjo se spominjam.

Žaluoči: žena Jožica, sinova Branko in Robert

